

10.–11.6.2020

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

11 – 2020

Kokousaika: 10.6.–11.6.2020 klo 18.00 – 01.13

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

11 – 2020

Mötestid: 10.6.–11.6.2020 kl 18.00 – 01.13

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragningslista i vilka någon har yttrat sig.

10.–11.6.2020

150 §.....	7
Esityslistan asia nro 3	7
KAUPUNGINVALTUUSTON PUHEENJOHTAJAN JA VARAPUHEENJOHTAJIEN VALINTA.....	7
Valtuutettu Daniel Sazonov	7
152 §.....	7
Esityslistan asia nro 5	7
TARKASTUSLAUTAKUNNAN VARAJÄSENEEN VALINTA	7
Valtuutettu Daniel Sazonov	7
153 §.....	8
Esityslistan asia nro 6	8
LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISTEN ETUUKSIEN MUUTTAMINEN	8
Valtuutettu Mari Rantanen	8
Valtuutettu Pia Kopra	8
Valtuutettu Daniel Sazonov	8
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	9
Valtuutettu Mari Rantanen (vastauspuheenvuoro)	9
Valtuutettu Otto Meri.....	10
Valtuutettu Mari Rantanen (vastauspuheenvuoro)	10
Valtuutettu Tuomas Rantanen	11
Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro).....	11
Valtuutettu Pia Kopra (vastauspuheenvuoro)	11
Valtuutettu Mari Rantanen (vastauspuheenvuoro)	12
Valtuutettu Jukka Järvinen (vastauspuheenvuoro)	12
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)	12
Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro).....	13
Valtuutettu Mauri Venemies.....	14
Valtuutettu Anna Vuorjoki	14
Valtuutettu Jussi Halla-aho	15
Valtuutettu Sinikka Vepsä	15
Valtuutettu Ville Jalovaara	15
Valtuutettu Pia Kopra	16
Valtuutettu Mari Rantanen	16
Valtuutettu Pia Kopra	16
Valtuutettu Jussi Halla-aho	16
156 §.....	17
Esityslistan asia nro 9	17

10.–11.6.2020

HELSINGIN KAUPUNGIN YMPÄRISTÖRAPORTTI 2019	17
Apulaispormestari Anni Sinnemäki	17
Valtuutettu Petrus Pennanen	20
Valtuutettu Ilkka Taipale (vastauspuheenvuoro)	21
Valtuutettu Petrus Pennanen (vastauspuheenvuoro)	22
Valtuutettu Ilkka Taipale (vastauspuheenvuoro)	22
Valtuutettu Atte Harjanne	22
Valtuutettu Atte Kaleva	23
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	24
Valtuutettu Reetta Vanhanen	24
Valtuutettu Leo Stranius	25
Valtuutettu Mai Kivelä	26
Valtuutettu Matti Parpala	27
Valtuutettu Arja Karhuvaara	28
Valtuutettu Anna Vuorjoki	28
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	29
Valtuutettu Emma Kari	30
Valtuutettu Laura Kolbe	31
Valtuutettu Atte Kaleva (vastauspuheenvuoro)	32
Valtuutettu Osmo Soininvaara	32
Valtuutettu Mai Kivelä	34
Pormestari Jan Vapaavuori	34
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	35
Valtuutettu Osmo Soininvaara (vastauspuheenvuoro)	36
Valtuutettu Mari Rantanen (vastauspuheenvuoro)	37
Apulaispormestari Anni Sinnemäki	37
Valtuutettu Pentti Arajärvi (vastauspuheenvuoro)	39
Valtuutettu Atte Kaleva (vastauspuheenvuoro)	39
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	40
Valtuutettu Atte Harjanne (vastauspuheenvuoro)	40
Valtuutettu Leo Stranius	40
157 §	41
Esityslistan asia nro 10	41
LAAKSON YHTEISSAIRAALAN HANKESUUNNITELMA	41
Apulaispormestari Sanna Vesikansa	41
Valtuutettu Ilkka Taipale	43
Valtuutettu Reetta Vanhanen (vastauspuheenvuoro)	44
Valtuutettu Ulla-Maija Urho	45
Valtuutettu Arja Karhuvaara	46
Valtuutettu Veronika Honkasalo	46

10.–11.6.2020

Ledamoten Björn Månsson (replik)	47
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	47
Valtuutettu Laura Rissanen	48
Valtuutettu Anna Vuorjoki	49
Ledamoten Björn Månsson (replik)	50
Valtuutettu Sami Muttilainen	50
Valtuutettu Anna Vuorjoki (vastauspuheenvuoro)	51
Valtuutettu Sinikka Vepsä	51
Valtuutettu Maija Anttila	51
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	52
Valtuutettu Arja Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)	53
Valtuutettu Ilkka Taipale	53
Valtuutettu Tuomas Rantanen	54
Valtuutettu Anna Vuorjoki (vastauspuheenvuoro)	54
Apulaispormestari Anni Sinnemäki	55
Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro)	56
Valtuutettu Ulla-Maija Urho (vastauspuheenvuoro)	57
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	57
Apulaispormestari Sanna Vesikansa	58
Valtuutettu Kati Juva	59
Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)	60
Valtuutettu Ulla-Maija Urho	60
Valtuutettu Ilkka Taipale	61
Valtuutettu Mauri Venemies	61
Valtuutettu Harry Bogomoloff (vastauspuheenvuoro)	62
Valtuutettu Mari Rantanen	62
Valtuutettu Anna Vuorjoki	63
Valtuutettu Veronika Honkasalo	64
Valtuutettu Sami Muttilainen	64
Valtuutettu Pentti Arajärvi	64
Valtuutettu Ilkka Taipale	65
Valtuutettu Maija Anttila	66
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	66
Valtuutettu Johanna Nuorteva	67
Valtuutettu Ilkka Taipale (vastauspuheenvuoro)	67
Valtuutettu Anna Vuorjoki	68
Apulaispormestari Anni Sinnemäki	68
Valtuutettu Arja Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)	69
158 §	69
Esityslistan asia nro 11	69
TERVEYSASEMAPALVELUJEN HANKINNAN KOKEILU	69

10.–11.6.2020

Apulaispormestari Sanna Vesikansa	69
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	72
Valtuutettu Anna Vuorjoki (vastauspuheenvuoro).....	73
Valtuutettu Daniel Sazonov (vastauspuheenvuoro).....	73
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)	73
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)	74
Valtuutettu Anna Vuorjoki (vastauspuheenvuoro).....	74
Valtuutettu Daniel Sazonov (vastauspuheenvuoro).....	75
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)	75
Valtuutettu Anna Vuorjoki (vastauspuheenvuoro).....	75
Valtuutettu Hannu Oskala (vastauspuheenvuoro)	76
Valtuutettu Daniel Sazonov (vastauspuheenvuoro).....	76
Valtuutettu Kati Juva (vastauspuheenvuoro)	77
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)	77
Valtuutettu Mari Rantanen (vastauspuheenvuoro)	77
Valtuutettu Dani Niskanen (vastauspuheenvuoro).....	78
Valtuutettu Anna Vuorjoki (vastauspuheenvuoro).....	78
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)	79
Valtuutettu Maija Anttila (vastauspuheenvuoro)	79
Valtuutettu Arja Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)	79
Valtuutettu Dani Niskanen (vastauspuheenvuoro).....	80
Valtuutettu Hannu Oskala (vastauspuheenvuoro)	80
Valtuutettu Jenni Pajunen	81
Valtuutettu Veronika Honkasalo	81
Valtuutettu Otto Meri	82
Valtuutettu Petrus Pennanen	83
Valtuutettu Mari Rantanen	84
Valtuutettu Anna Vuorjoki	85
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	86
Valtuutettu Kati Juva	87
Valtuutettu Maija Anttila	88
Apulaispormestari Sanna Vesikansa	89
Ledamoten Marcus Rantala	90
Valtuutettu Katju Aro	91
Valtuutettu Mia Haglund	92
Valtuutettu Mari Holopainen	93
Valtuutettu Arja Karhuvaara	94
Valtuutettu Ville Jalovaara	95
Valtuutettu Sinikka Vepsä	95
Apulaispormestari Sanna Vesikansa	96
Ledamoten Björn Månsson	97
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	98
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	99

10.–11.6.2020

Valtuutettu Pilvi Torsti	99
Valtuutettu Osmo Soininvaara	101
Valtuutettu Pia Kopra	101
Valtuutettu Anna Vuorjoki	102
Ledamoten Thomas Wallgren	103
Valtuutettu Johanna Laisaari	104
Apulaispormestari Sanna Vesikansa	105
Valtuutettu Maija Anttila	106
Valtuutettu Daniel Sazonov	107
Valtuutettu Fatim Diarra	108
Valtuutettu Mari Rantanen	108
Valtuutettu Arja Karhuvaara	109
Valtuutettu Otto Meri	110
Valtuutettu Pentti Arajärvi	110
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	111
Valtuutettu Pia Kopra	112
Valtuutettu Zahra Abdulla	112
Apulaispormestari Sanna Vesikansa	113
Valtuutettu Anna Vuorjoki	114
Valtuutettu Mari Holopainen	115
Valtuutettu Reetta Vanhanen	115
Valtuutettu Veronika Honkasalo	116
Valtuutettu Paavo Arhinmäki	116
Apulaispormestari Sanna Vesikansa	117
Valtuutettu Daniel Sazonov	118
Valtuutettu Anna Vuorjoki	119
Valtuutettu Paavo Arhinmäki	119
Valtuutettu Pentti Arajärvi	120
Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	121
Valtuutettu Mari Rantanen	121
Valtuutettu Pia Kopra	121
Valtuutettu Leo Stranius	122

10.–11.6.2020

150 §

Esityslistan asia nro 3

KAUPUNGINVALTUUSTON PUHEENJOHTAJAN JA VARAPUHEENJOHTAJIEN VALINTA

Valtuutettu Daniel Sazonov

Kiitos, puheenjohtaja.

Esitän, että valtuuston puheenjohtajana jatkaa Otso Kivekäs, valtuuston ensimmäisenä varapuheenjohtajana Harry Bogomoloff ja toisena varapuheenjohtajana Paavo Arhinmäki.

152 §

Esityslistan asia nro 5

TARKASTUSLAUTAKUNNAN VARAJÄSENEEN VALINTA

Valtuutettu Daniel Sazonov

Kiitos, puheenjohtaja.

Esitän Juha Liukkosta kyseiseen toimeen.

10.–11.6.2020

153 §

Esityslistan asia nro 6

LUOTTAMUSHENKILÖIDEN TALOUDELLISTEN ETUUKSIEN MUUTTAMINEN

Valtuutettu Mari Rantanen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja, uudelleen juuri valittu.

Tässä tilanteessa kun tiedämme, että koronan jälkeinen kriisi tulee olemaan syvä ja tulee olemaan pitkä, näen kyllä mahdottomaksi, että esitetään luottamushenkilöille lisää etuuksia – olkoonkin että tämä ei ehkä kustannusvaikutuksiltaan ole kovin kummoinen, niin kysymys on kuitenkin moraalisesta valinnasta tässä vaiheessa. Itse asiassa nyt voisi olla jopa hyvä johtaa joukkoja edestäpäin siten, että myös muita kohtia katsotaan näistä luottamushenkilöiden etuuksista, mutta missään nimessä niitä ei pidä lisätä nyt tässä vaiheessa. Näinpä olen olen jättänyt sinne järjestelmään hylkäysesityksen siltä osin, että kaupunkipyöriä ei tule maksaa valtuutetuille ja varavaltuutetuille eritoten nyt tässä tilanteessa, jossa olemme.

Valtuutettu Pia Kopra

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan valtuutettu Rantasen esitystä. Katson myös, että on ihan moraalisesti oikein, että toimimme esimerkillisesti emmekä kerää itsellemme lisää etuuksia. Se olisi mielestäni todellakin asiallista toimintaa tässä kohtaa.

Kiitos.

Valtuutettu Daniel Sazonov

Kiitos, puheenjohtaja.

Sinänsä puheenvuoron tarkoitus ei ole periaatteellisesti puolustaa etuuksien vahvistamista tässä tilanteessa. Mielestäni signaalivaikutuk-

10.–11.6.2020

siin liittyen tässä on ihan perusteltua ajattelua, ja kokoomusryhmänkin suunnalta tämä huomio esitettiin kaupunginhallitusvaiheessa. Tämä on virkamiesesityksenä tullut ja tänne edennyttä. Sellaisen huomion tekisin, että edelleenkin kaupungin päätöksentekoprosessin näkökulmasta asettuu erikoiseen valoon, että perussuomalaisenkin edustaja on yksimielistä päätöstä ollut kaupunginhallituksessa tekemässä, ja sitten valtuustovaiheessa tämänkaltaista poseerausta harjoitetaan. Tämä huomiona.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Kiitos, puheenjohtaja.

Jaan tämän valtuutettu Rantasen huolen tästä koronakriisistä ja sen aiheuttamista taloudellisista dramaattisista muutoksista myös Helsingin kaupungin tilanteeseen ja palveluihin. Tästähän pääsemme nyt tässä seuraavassa kokouksessa puhumaan laajemminkin, ja siinä kohtaa on mielestäni tarpeellista käydä myös poliittista keskustelua näistä arvovalinnoista, miten aiomme suhteuttaa kaupungin taloudenpidon tässä koronakriisin keskellä ja sen jälkeisessä maailmassa. Pidän siinä tärkeänä, että teemme sellaisia arvovalintoja, jotka vahvistavat ja säilyttävät näitä kaupungin tärkeitä julkisia palveluja, lähipalveluja, jotka ovat kaupunkilaisille ne kaikista tärkeimmät.

Tässä kyseisessä asiassa, kun puhutaan tästä kaupunkipyöräkaudesta, ajattelen, että tässä on mahdollisuus myös säästää kaupungin kuluja, kun ajatellaan kaupunginvaltuutettujen liikkumista kokousten jälkeen aikana, jolloin julkinen liikenne kulkee huonosti tai ei kulje ollenkaan, ja siinä on mahdollista sitten kaupunkipyörällä kulkea matka. Tämä kuitenkin tukee laajemmassa ajattelussa siirtymistä kestäviin liikumismuotoihin ja kannustaa myös käyttämään pyöräilyä yhtenä liikumistapana. En pitäisi tätä nyt niin suurena periaatteellisena ratkaisuna, niin kuin valtuutettu Rantanen tässä kuvasi.

Valtuutettu Mari Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä nimenomaan on nyt kysymys periaatteesta ja moraalista, koska tässä ei samaan aikaan oteta kuitenkaan, tämä on käytännössä katsoen yhden etuuden lisääminen luottamushenkilöille tilanteessa, jossa tiedämme, että kaupungin talous sakkaa vähintään ehkä sen noin 600 miljoonaa euroa. Minusta tämä on aivan selkeä moraalinen kysymys

10.–11.6.2020

tässä vaiheessa. Siitä ei ole hyötyä, että ensi kokouksessa keskustelomme asiasta, ja kuten varmasti valtuutettu Heinäluoma hyvin tietää, niin meille jäävät myös HSL:n kortit sekä taksinkäyttöoikeus sinne kello 23:n jälkeiseen, kun kokous päättyy niin myöhään. Näin ollen tämä on uusi etuus, ja tämä ei sinänsä säästä yhtään mitään. Toisekseen nähdäkseni meillä kyllä julkinen liikenne kulkee tässä kaupungissa melko hyvin, että sinänsäkään tämä ei ole niinkään tarpeellinen.

Haluaisin valtuutettu Sazonoville sanoa, että tämä on jännä, kun kokouksen suusta tulee joka, siis hyvin usein tämä sama asia – oli sitten kyse maakuntavaltuustosta tai Helsingin kaupunginvaltuustosta – että kaupunginvaltuustossa ei sopisi tehdä esityksiä, koska joku ei ole niitä aikaisemmin tehnyt. Jos me olisimme aina kaupunginhallituksen esityksillä, niin koko valtuustoa ei tarvittaisi, mutta tämä on sitä demokratiaa, että kaupunginvaltuustossa voi tehdä esityksiä, ja niitä voi myös tässä vaiheessa erilaisia päätöksiä muuttaa.

Kiitos.

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Rantanen on itse asiassa ihan täysin väärässä tässä. Tämmähän on säästötoimenpide. On totta, että tällainen ilmeisesti taksikortti on. En ole itse sitä kertaakaan käyttänyt, mutta kello 23:n jälkeen julkisten liikennevälineiden yhteydet ovat erittäin huonot, pois lukien kaupunkipyöräjärjestelmä. Kun HKL ja me täällä olemme vastuullisilla päätöksillä mahdollistaneet kaupunkipyöräjärjestelmän laajentumisen koko Helsinkiin, niin nähdäkseni tätä taksikorttiahan ei kenenkään enää jatkossa tarvitse käyttää, jolloin itse asiassa tämä päätöshän tulee säästämään veronmaksajien rahoja, ja pidän tätä erittäin kannatettavana. Toivon ja kannustan kaupunkipyöräjärjestelmän aktiivisena käyttäjänä – se on erittäin hyvä ja usein jopa nopeampi – niin jatkossa käyttäkäämme vähemmän sitä taksia ja enemmän kaupunkipyörää, niin saamme lisää liikuntaa, hyvinvointi kasvaa ja veronmaksajien rahat säästöön. Kannatan erittäin lämpimästi tätä esitystä.

Valtuutettu Mari Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

10.–11.6.2020

Nyt olisi tietysti tärkeää olla myös itselleen rehellinen tässä kohtaa ja erityisesti kaupunkilaisille rehellinen. Tämä ei ole säästötoimenpide, vaan tämä on uusi etuus.

Kiitos.

Valtuutettu Tuomas Rantanen

Tämä perussuomalaisten esitys on ihan tyylipuhdasta moraaliposeerausta. Tuo rahahan menee HKL:lle, eli käytännössä siinä kaupungin raha kiertää kaupungin kodista toiseen, ja se on huomattavasti kaupungille edullisempi järjestely kuin niiltä osin, jotka käyttävät sitten takasia, kenellä siihen on oikeus tiettyinä aikoina. Mutta mitään kuluja kaupungille tässä nettomääräisesti ei synny, ja se, mikä syntyy kaupungin ja HKL:n väliseksi liikevaihdoksi, on aivan naurettavan pieni summa verrattuna siihen kokonaisuuteen, mihin nyt perussuomalaiset haluaa tätä viitata. Keskitytään mieluummin oikeasti säästöasioissa niihin rahoihin, joiden päättämisestä olemme vastuussa. Tällainen pelleily vie turhaan meiltä aikaa.

Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Valtuutettu Rantanen tässä itse asiassa vain työllistää kaupungin virkamiehiä turhilla esityksillä. Täällä istutaan tämänkin aiheen takia nyt puhumassa, kun olisi paljon tärkeämpiäkin aiheita listalla. Toki tässä on kyse 30 euron etuudesta, joka nyt koskee tätä kaupunkipolkupyörää. On se aivan totta, se on jonkinlainen etuus meille. Tosiaan voi itse funtsia sitä, että skuijaako mittarilla himaan, jos on mahdollisuus, vai ottaako sen pyörän, mitä löytyy 24 tuntia käytössä. Kyllä tämä on mielestäni aika vastuutonta tehdä tästä esitys, ja sitten täällä äänestellään – osa etänä ja osa paikan päällä – mikä on hyvin hidasta, kuten on näinä poikkeusaikoina nähty.

Valtuutettu Pia Kopra (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Se on kumma, että aina kun perussuomalaiset jotakin esittää, niin se on teidän mielestänne ajanhaaskausta. Emme saisi koskaan esittää mitään, mitä haluamme. Siksi toiseksi minusta on aivan törkeää, että valtuutetut, jotka aivan varmasti ihan omilla varoillaan voivat liikkua

10.–11.6.2020

missä tahansa, keräävät itselleen lisää etuuksia. En ole käyttänyt kertaakaan taksia. Olen ihan sillä... En ole edes matkakorttia itse asiassa käyttänyt. Minulla on aviomieheni, joka hakee minut valtuustosta. Hän on niin kiltti. Ja sitten sekin että säästetään takseja, kun mennään kaupunkipyörällä. Ai talvella myös? Oletteko ihan tosissanne? Pakkasessa talvella liukkaalla te lähdette kaupunkipyörällä yöllä kulkemaan. Ketkä muuten käyttävät eniten sitä taksia? Mielestäni se on ollut ihan vihervasemmistopuolella se taksin käyttö. Joku voisi tutkia sitä joskus, koska perussuomalaiset eivät juurikaan käytä taksia. Tässä aivan selvästi haetaan itselle etuuksia, ja emme hyväksy sitä. Me valtuutetut emme tarvitse lisää etuuksia. Siellä on niin paljon varakkaita valtuutettuja, että ihan naurettavaa, että te vielä haluatte tällaisen edun itsellenne. Hävetkää.

Valtuutettu Mari Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tosiaan tässä ei ole kysymys siitä, että tuhlataan aikaa. Tässä on tehty esitys, että tällaista etuutta ei valtuutetuille lisätä. Sen sijaan että siitä nyt läpätetään tunti ilman että äänestetään, niin sitä voi harkita, että onko tarpeen todeta, että tämä on väärää demokratiaa, jos perussuomalaiset tällaista esittää. Toisekseen, se on se äänestystulos sitten. Siinä voi ottaa kantaa siihen, haluaako lisää etuuksia itsellensä vai ei halua.

Valtuutettu Jukka Järvinen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, hyvät valtuutetut.

Tämähän on ennen kaikkea hyvä innovaatio. Katsokaa, valtuutetut, ympärillenne ? . Liike on lääke tässäkin tapauksessa, ja jos valtuutetut saadaan tällä tavalla liikkumaan, niin sehän on ennen kaikkea taloudellista, ja terveyshyödyt ovat ennen kaikkea hyvät. Kannatan lämpimästi tätä pyöräilyä. Sitä voisi ehkä muuttaa tässä jossain vaiheessa vieläkin aktiivisemmaksi liikuntamuodoksi. Ehkä pyöräily on hyvä alku siihen, että liike on lääke.

Kiitos.

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

10.–11.6.2020

Kiitos, puheenjohtaja.

Toistan edelleen: siis tämä on säästötoimenpide, jolla säästetään veronmaksajien rahoja. Tämä yksi kaupunkipyöräkausi on meno – myönnän sen – se 30 euroa jää saamatta. Totta kai kaikki eivät sitä muutenkaan ostaisi, mutta sellaiset henkilöt – itse ja monet muut täällä – jotka sitä käyttävät, toki edelleen voivat sen omilla rahoillaan ostaa. Mutta siis tämä yksi kaupunkipyöräkausi on halvempi kuin taksimatka täältä Tapaninvainioon.

Valtuutettu Kopra nosti erittäin hyvän epäkohdan esille eli sen, että tämä kaupunkipyöräkausi on liian lyhyt. Meidän täytyisi saada se ympäri- vuotiseksi niin kuin Turussa. Silloin se mahdollistaisi sen, että täältä voi lähteä myös sitten talviaikaan. Tai vähintään niin että sitä pitkitettäisiin siten, että se alkaisi jo heti kun lumet sulavat ja jatkuisi niin pitkään kunnes lumet tulevat eli parhaimmillaan vuoden ympäri.

Mutta tämä on säästötoimenpide, ja jokainen veronmaksajan rahoista huolehtiva äänestää tämän puolesta.

Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tuohon valtuutettu Meren puheenvuoroon vielä lisäisin, että kuten muistetaan, viime talvena ei paljoa lunta maassa näkynyt. Siinä on ihan hyvä pointti hoitaa ne fillarit tuonne koko vuodeksi käyttöön.

Valitettavasti, valtuutettu Kopra, minulla ei ole miestä, joka hakee minut kokouksen jälkeen kotiin. En ole tehnyt siitä mitään diagrammeja, koska paljon vasemmistolaiset tai oikeistolaiset tai siltä väliltä käyttävät taksikyytejä sen jälkeen kun se on mahdollista, mutta ehkäpä se selittyy ainakin sillä, että ainakaan omassa ryhmässäni ei kovin montaa yksityisautoa parkkihallissa näy. Toki ei myöskään taksien takapenkillä porukkaa näy.

Tämä on taas aivan turhaa ajankäyttöä tosiaan omasta mielestäni, mutta toki teillä on oikeus ryhmänä tehdä ihan minkälaisia esityksiä haluate. Toivon, että te kaupunkilaisten, miten voisi sanoa, palveluita ja terveyttä ja muuta edistätte ihan muissa hetkissä silloin kun näistä asioista päätetään, kuten vaikka budjettineuvotteluissa.

10.–11.6.2020

Valtuutettu Mauri Venemies

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämähän lupaillee hyvin vilkasta keskustelua illan isoista asioista, kun pääsimme jo tällaiseen vauhtiin ja veret kiertämään tässä asiassa. Jos lasken oikein, niin tuohan koskisi 5 100 euroa, jos jokainen valtuutettu ja varavaltuutettu hankkisi tämän etuuden. Se kysymys koskee, että mitenkäs me, jotka olemme jo ostaneet kaupunkipyöräkauden 30 eurola, niin ohitetaanko meidät – tämä ei koske meitä.

Valtuutettu Anna Vuorjoki

Kiitos, puheenjohtaja.

Ihan ensinnäkin mielestäni se ajatus, että juuri nyt olemme jotenkin selaisessa tilanteessa, että kaikenlaisia pieniä kuluja pitää ruveta leikkaamaan, on täysin virheellinen. Meillä on tässä koronakriisi, mutta se, miten me tästä kriisistä nousemme, ei todennäköisesti tapahdu leikkaamalla kaupunkimme palveluita, vaan sillä tavalla että teemme selkeätä elvyttävää talouspolitiikkaa ja toisaalta myös satsaamme kaikella mahdollisella tavalla kaupunkilaistemme hyvinvointiin. Mielestäni tämä lähtökohtainen ajatus, mitä tässä esitettiin, oli ylipäättänsä vähän hassu.

Sitten taas tästä varsinaisesta esityksestä. Ensinnäkin tämän suuruusluokasta. Vaikka ajattelimme, että tämä ei tuottaisi mitään säästöjä, niin tämän kustannusvaikutus on sen kokoinen, että emme sillä rahalla pystyisi palkkaamaan edes yhtä työntekijää kaupungin palveluihin 2 kuukaudeksi. Eli sillä, onko tämä kaupunkipyöräetu meillä tai ei, ei ole käytännössä mitään merkitystä sille, miten hyvin pystymme tuottamaan palveluitamme.

Mielestäni on myös mielenkiintoista se, että kaikista niistä etuuksista mitä meillä on, tämä on todennäköisesti euromääräisesti kaikkein pienin. Että mikä on se syy, että perussuomalaiset on valinnut juuri nimenomaan tämän kustannuksiltaan aivan mitättömän pienen ja marginaalisen etuuden nyt esitysten kohteeksi ottaen huomioon, että kaikenlaista monenlaista muuta perussuomalaiset on tässä vuosien varrella hyväksynyt. Minusta tämä nyt näyttää vähän hassulta tämä esitys.

Kiitos.

10.–11.6.2020

Valtuutettu Jussi Halla-aho

Kiitoksia, arvoisa puheenjohtaja.

Mielestäni on vähän hassua, että salin vihervasemmisto pitää täällä toinen toistaan turhempia ja kiihkeämpiä puheenvuoroja tästä aiheesta ja valittaa samaan hengenvetoon sitä, että tuhlaamme tässä kaikkien aikaa. Olisimme voineet äänestää tästä hylkäysesityksestä, ja olisimme jo ties kuinka pitkällä tällä asialistalla.

Mitä itse asiassa tulee, niin kannatan lämpimästi pyöräilyä kaupungissa. Itse yritän näyttää esimerkkiä: pyöräilen kesät, talvet joka paikkaan. Olisi varmaan oikein hyvä, jos valtuutetut siirtyisivät taksin käytöstä polkupyörän käyttöön, mutta epäilenpä, että ne, jotka ovat pyöräiläkseen, kyllä ovat jo hankkineet sen kaupunkipyöräkortin tai suoraan omistavat polkupyörän kuten minä itse.

Olisi ihan perusteltua, että vastapainoksi sitten ainakin tässä kantakaupungin alueella luovuttaisiin taksinkäyttöoikeudesta kello 23:n jälkeen, kun luodaan tämä etuisuus kaupunginvaltuutetuille. Kyllähän tämä nyt on ihan pelkästään luottamushenkilöille annettava ylimääräinen etuisuus, ja minun mielestäni periaatteellisesti aika kyseenalainen tässä tilanteessa. Turha tällä on hurskastella, että tällä jotain liikuntaa lisätään.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitos, puheenjohtaja.

Anteeksi, en heti saanut mikkiä pois. Olen valtuutettu Vuorjoen kanssa samaa mieltä, että tämä kustannusvaikutus on pieni, ja mitään säästöä tässä ei varmastikaan synny. Nämä kaupunkipyörät ovat kannatettava ajatus, mutta halusin tuoda esille sen – itse asun Puistolassa – että Malmilla, Puistolassa, Tapanilassa, Jakomäessä meillä ei ole kaupunkipyöräasemia edes, eli tavallaan tämäkin on vähän eriarvoista meidän valtuutettujen kesken. Itse olen käyttänyt taksia, kimppataksia 2 kertaa, ja milloin olen tullut omalla autolla, niin useampi valtuutettu on ollut melkein aina kyydissä. Ei muuta.

Kiitos.

Valtuutettu Ville Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

10.–11.6.2020

Kyllä minä ihmettelen tätä kanssa. Toki populistiselta puolueelta voi odottaa minkälaista toimintaa vain. Ennen kaikkea se muotoseikka tässä, että jos teidän kaupunginhallituksen edustajanne on kuitenkin tämän ehdotuksen hyväksynyt, niin minkä takia se on nyt täällä sitten väärin. Eikö teillä koordinaatio tämän vertaa enempää toimi siellä puolueessa, että olisitte voineet siellä sitten äänestytää sen? Nyt meillä menee tähän ehkä tunti ylimääräistä, ja sitten saatte tulla taas taksilla kotiin, ketkä olette siellä kaupungintalolla. Ei tässä ole tolkun häivää.

Valtuutettu Pia Kopra

Olisin vain esittänyt toivomuksen, että voisimme äänestää nyt kun kaikkia niin kovasti sattuu tämä keskustelu, mutta olimmekin juuri menossa siihen.

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Mari Rantanen

Puheenjohtaja.

Rantanen Mari jättäisi tästä eriävän mielipiteen ja kysyy nyt samalla, pitääkö kaikkien niiden, jotka haluavat siihen yhtyä, jättää erikseen.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Asia selvä.

Valtuutettu Pia Kopra

Eli Kopra jättää myös eriävän.

(Puheenjohtajan välikysymys.)

Kyllä.

Valtuutettu Jussi Halla-aho

Arvoisa puheenjohtaja.

10.–11.6.2020

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Ei toimi. Yhdyn tähän eriävään mielipiteeseen.

156 §

Esityslistan asia nro 9

HELSINGIN KAUPUNGIN YMPÄRISTÖRAPORTTI 2019

Apulaispormestari Anni Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Meillä on käsittelyssä ympäristöraportti, ja ajattelin, että yritän näyttää teille muutaman kuvan siitä, mitä se meille kertoo. Luulen, että tänä erikoisena keväänä, jolloin olemme eläneet sellaista elämää sellaisten rajoitusten aikana, joihin emme ole tottuneet, kaupungin ympäristö- ja luontoalueet ovat varmasti olleet meille merkityksellisempiä kuin ehkä olisimme etukäteen arvanneetkaan, joten tämä on varmasti myös siinä mielessä hyvä hetki käsitellä viime vuoden ympäristöraporttia ja sitä, miten kaupunki on toiminut ympäristönsuojelussa, ilmastopolitiikassa ja ympäristöterveydessä.

Aloitetaan ilmastotavoitteesta. Tämä on yksi niitä asioita, joissa ympäristöraportin uutiset eivät ole pelkästään hyviä. Helsingin tavoitteena on olla hiilineutraali vuonna 2035, mikä tarkoittaa sitä, että päästöjemme tulee vähentyä vuoden 1990 tasosta 80 % tuohon vuoteen 2035 mennessä. Viime vuonna olimme tilanteessa, jossa päästömme olivat 26 % alemmalla tasolla kuin vuonna 1990, mutta suunta oli väärä. Nousua vuodesta 2018 vuoteen 2019 oli 2 %. Asukaskohtaiset päästöt olivat 44 % pienemmät kuin vuonna 1990. Tiivistetysti voi todeta, että tämä päästöjen nousu selittyy kaukolämmön päästöillä ja sillä, että Helenin voimalaitoksissa painopiste siirtyi maakaasusta kivihiiileen niin että päästöt kasvoivat kaukolämmön puolella. Muuten päästöissä tapahtui suuntaan ja toiseen muutoksia – liikenteessä ne vähenivät, työkoneissa hieman kasvoivat – mutta tämä päästöjen kasvu itse asiassa selittyy selvästi reippaasti nimenomaan täällä kaukolämmön puolella.

10.–11.6.2020

Mielestäni on selvää, että vaikka Hanasaaren hiilivoimalan sulkemisen jälkeen, vuoden 2024 jälkeen, tulemme näkemään Helsingin kaukolämmön päästöissä todella merkittävän tiputuksen, niin meidän täytyy myös huolehtia siitä, että näinä lähivuosina sinne Hanasaaren voimalan sulkemiseen asti kaukolämmön päästöjen ei pitäisi enää kasvaa. Varmasti paras keino toteuttaa tätä asiaa tai pitää huolta tästä asiasta olisi toimia konserniohjauksen ja konsernijaoston piirissä siten että Helen, omistamamme yhtiö, myös ymmärtäisi sen, että yksittäisinä vuosina ei enää ole mahdollista, että kaukolämmön päästöt nousevat.

Meillä on toki muutenkin paljon tekemistä siinä, että saavutamme päästövähennystavoitteen vuoteen 2035 mennessä, ja monet toimista ovat pitkävaikutteisia ja hitaita. Voi sanoa, että vuoden 2019 aikana työtä on tehty ohjauksessa ja linjaamisessa ennen kaikkea sen osalta, että rakennetun ympäristön, rakennuskannan päästöt saataisiin lasku-uralle ja lämmönkulutus lasku-uralle aina vuosiin 2030 ja 2035 asti. Kaupungin omien rakennusten asukaskohtainen energiakulutus on jatkanut laskuaan. Se on hyvä asia, ja uskon itse, että kun pääsemme vielä uuden toimitilastrategian myötä tehostamaan ja systematisoimaan ja nostamaan kiinteistöhoitoa tasoa, voimme itse asiassa nähdä myös kaupungin omassa kiinteistökannassa ja sen ylläpidossa reippaampaakin päästöjen laskua kuin mitä tähän mennessä on nähty.

Linjasimme myös viime vuoden aikana tiukempia energiatehokkuustavoitteita uudisrakentamiselle. Näillä päätöksillä totta kai rakennetaan niitä olosuhteita, jotka sitten varmistavat, että lämmön kokonaiskulutus saadaan laskuun ja että voimme ylipäättänsä päästä tuohon hiilineutraalisuustavoitteeseen. Tärkeitä linjauksia oli se, että niin kaupungin omien rakennusten kuin esimerkiksi vaikkapa kaupungin omistamien vuokra-asuntojen osalta peruskorjauksessa asetettiin selkeät numeeriset tavoitteet sille, kuinka paljon energiatehokkuuden tulee parantua, ja samoin uudisrakentamisessa linjattiin, että ryhdymme käyttämään A-energialuokkaa, joka tarkoittaa sitä, että kaikkien uusien rakennusten, asuinrakennusten on oltava aikaisempaa energiatehokkaampia. Olemme tässä myös kansallisia normeja tiukempia, mikä on Helsingissä ollut tapana aikaisemminkin.

Lisäksi valmisteltiin Energiarenessanssi-ohjelmaa, jonka tarkoituksena on tästä vuodesta lähtien kiihdyttää ja auttaa sitä, millä tavalla kaupungin yksityisen rakennuskannan peruskorjaamisessa nostamme energiatehokkuutta ja parannamme siten mahdollisuuksiamme päästä tuohon päästötavoitteeseen ajoissa.

10.–11.6.2020

Voi ehkä sanoa kokonaisuutena, että vaikka liikenteen päästöt olivat maltillisesti laskusuunnassa ja monia positiivisia signaaleja löytyi siltä puolelta, niin silti on hyvä todeta ääneen myös se, että liikenteen päästövähennykset vaativat meiltä vielä uutta otetta toimia, jossa liikenteen päästöt vähenevät nopeammin kuin tähän mennessä ovat tehneet. Hyviä puolia ehkä liikenteen osalta voi todeta äskenkin keskustellusta aiheesta, että kaupunkipyöräjärjestelmä laajeni ja sitä käytettiin ennätysellisesti. 3 miljoonaa matkaa on jo sen verran paljon kaupungissa, että se on yksi niistä tekijöistä, jotka ovat vaikuttaneet liikenteen kokonaispäästöihin. Erityisesti pääkaupunkiseudun osalta joukkoliikenteen lippu- ja vyöhykeuudistuksen jälkeen joukkoliikennematkat kasvoivat. Myös investoinneissa toimimme: Raide-Jokerin rakentaminen on tällä hetkellä käynnissä täyttä vauhtia, ja saamme sen liikenteeseen viimeistään vuonna 2024.

Viime vuosi, vuosi 2019, oli luonnonsuojeluohjelman toteuttamisessa reipastahtisempi kuin monet aikaisemmat vuodet, ja uskon, että tästä voimme olla iloisia. Lopulliset ELY-keskuksen päätökset saatiin Kallahden matalikon suojelualueesta, Maununnevan suojelualueen pienestä laajennuksesta ja Korkeasaarenluodosta. Lisäksi lähetimme hakemuksen ELY-keskukselle luonnonsuojeluohjelman kaikkein suurimmasta suojelualueesta, Haltialan metsästä, ja useista lintuluodoista, jotka osaltaan tekevät töitä sen eteen, että viimeisessä julkaistussa Suomen uhanalaisten lajien punaisessa kirjassa, jossa erityisesti vesilintujen ja kahlaajien tilanne oli heikentynyt Suomessa hyvin voimakkaasti, niin voi sanoa, että sekä Viikki-Vanhankaupunginlahdella tehtävät työt että sitten vaikkapa tämä luotojen suojelu, niin tässä selvästi toimimme sen puolesta, että ei jäisi ainakaan Helsingistä kiinni se, että saisimme katkaistua tuon linnuston heikon kehityksen.

Kaupungissa tietenkin todella tärkeää ympäristönsuojelutyötä tehdään niissä asioissa, jotka liittyvät suoraan ihmisten terveyteen ja hyvinvointiin niin ilmanlaadun osalta kuin sitten kaupungin meluisuuden vähentämisessä. Voi ilolla todeta, että viime vuosi oli ilmanlaadun kannalta hyvä. Ilmanlaatu oli keskimäärin parempaa kuin vuonna 2018, ja terveydelle hyvin haitallisen typpioksidin raja-arvon ylityksiä ei havaittu. Tämä on hyvä uutinen.

Sitten muistamme, että vaikka se tuntuu ehkä pieneltä asialta, niin tulisijat – saunojen lämmittäminen, takan polttaminen – ovat lähipäästöisissä merkittävä asia, ja niitä kaikkia, joilla itsellään on tai jotka tuntevat ihmisiä, joilla on tulisija, kannattaa kannustaa kääntymään HSY:n puoleen ja huolehtimaan siitä, että tulisijoja käytetään oikein, koska sillä on iso merkitys kaupungin ilmanlaadussa. Tietenkin sitten vielä isompi merkitys on liikenteellä, jossa tarvitsemme toimia sähköisen liikenteen

10.–11.6.2020

edistämässä, ja siellä tällä hetkellä kaupunkiimme vaikuttaa erityisesti se, että HSL:n piirissä toimitaan nyt määrätietoisesti sähköbussikannan lisäämiseksi, ja se tarkoittaa dieselbusseista luopumista, ja sillä on iso merkitys helsinkiläisten ilmanlaatuun.

Sitten vielä tiiviisti vesien suojelusta, joka tietenkin Helsingin merellisenkin luonteen ja strategian kannalta on äärimmäisen tärkeä. Meillä on vielä aika paljon tekemistä vedenalaisen luonnon suojelussa ja ihan kartoittamisessa ja sitten tietenkin siinä, miten vaikutamme esimerkiksi veden laatuun. Ilmastopolitiikka on siinä keskeinen, koska Itämeri on herkkä ympäristö, jonka tilaan vaikuttaa ennen kaikkea se, että jos ilmasto lämpenee nykyistä nopeammin, on vaikea tehdä korjaavia toimenpiteitä Itämeren osalta. Sitten taas toisella puolella on esimerkiksi muoviroskan ja mikromuovin pääsyn estäminen mereen, jossa viime vuonna tehtiin aika paljon uudistavaa työtä, ja myös tänä kesänä itse asiassa on mielenkiintoisia, innovatiivisia hankkeita käynnissä, joissa toimitaan mikromuovin ja veden roskaisuuden vähentämiseksi.

Sitten muutama nosto kiertotaloudesta, joka on tietenkin merkitykseltään kasvava teema ympäristöpolitiikassa, ympäristönsuojelussa. Tunemme hyvin sen, kuinka systemaattisesti ja jatkuvalla parantamisella Helsingissä kaivumassoja ja kiviaineksia pyritään koordinoimaan ja hyödyntämään sillä tavalla, että niiden päästöt olisivat mahdollisimman pienet. Samanlaista toimintatapaa ollaan nyt tuomassa myös biomassan käsittelyyn, jolla myös oma iso merkityksensä siinä, miten saamme resursseja käytettyä tehokkaasti hyväksi sillä tavalla, että toimimme sekä taloudellisesti että ekologisesti oikein.

Kiitoksia paljon. Viimeisenä kuvana näkyy Isoisänsilta ja reitti, jota tiiviistä urbaanista Kalasatamasta kuljetaan Mustikkamaalle virkistäytymään, nauttimaan luonnosta, saamaan energiaa vanhoista puista, moninaisista lintulajeista. Tämä on Helsinkiä tyypillisimmillään, että myös urbaanin rakenteen lähellä on aina luontoaluetta. Ehkä tämän kevättalven yksi isoja asioita on tietenkin myös se, että sukupuuttoon kuolemaisillaan aikanaan ollut merikotka on nyt mahdollista nähdä Viikin Vanhankaupunginlahdella pesivänä lajina. Historiallista ja vähän hämmästyttävääkin.

Kiitos.

Valtuutettu Petrus Pennanen

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät kollegat.

10.–11.6.2020

Olemme kiinnittäneet paljon huomiota kasvihuonepäästöihin, joiden vähenemistä odotetaan edelleen, ja siihen tarvitaan uusia ratkaisuja. Onneksi Helenin strategiassa on nykyään mukana päästöjä erittäin tehokkaasti vähentävä keino eli sarjavalmisteluilla pienreaktoreilla tuotettava kaukolämpö.

Mutta tätä hiilidioksidia vähemmälle huomiolle ovat jääneet pienhiukkaset, jotka ovat THL:n mukaan Suomen suurin ympäristöterveysongelma. Noin 1 800 suomalaista kuolee vuodessa niihin muiden terveysongelmien lisäksi. Hengityselinsairauksista kärsivät ovat riskiryhmä, eli tämä liittyy myös koronaepidemiaan. Pääkaupunkiseudulla energian ja liikenteen hiukkaspäästöt ovat olleet laskussa, mutta puun kotipolton päästöt ovat nykyään suurin ja kasvava lähde, ja kiitos apulaispormestari Sinnemäelle tämän asian mainitsemisesta alustuksessa. Näitä päästöjä kasvattaa muun muassa öljylämmityksen korvaaminen terveydelle paljon vaarallisemmalla puunpoltolla, vaikka se ilmastolle voisikin olla vähän parempi. Tämä pienpoltto aiheuttaa suuren osan pääkaupunkiseudun hiukkasten, mustan hiilen, hahtuvien orgaanisten yhdisteiden ja hiilimonoksidin päästöistä. Tulisijojen päästöt ovat suuremmat kuin autoliikenteen hiukkaspäästöt. Pienpoltto on siis pääkaupunkiseudun suurin ilmanlaadusta johtuvien terveysongelmien lähde.

Mitä tälle asialle voitaisiin tehdä? Valistuksella ja ohjeilla voidaan vähentää erityisen saastuttavaa roskien ja märän puun polttoa sekä öljylämmityksen korvaamista puulla. Mitä jos kaikille tulisijan omistajille lähetettäisiin ohjeet päästöjen vähentämiseksi? Muita mahdollisuuksia ovat suodattimet ja uudet, paremmat tulisijat. Voitaisiko ottaa käyttöön romutuspalkkio erityisen saastuttavien tulisijojen korvaamisesta vähäpäästöisillä uusilla malleilla? Jotta tähän vakavaan ympäristöterveysongelmaan kiinnitettäisiin enemmän huomiota, olen tehnyt seuraavan ponsiehdotuksen:

Valtuusto pyytää selvittämään mahdollisia keinoja puun pienpolton aiheuttamien hiukkaspäästöjen vähentämiseen.

Kiitos, jos voitte kannattaa tätä pontta ja auttaa ratkaisemaan merkittävää terveysongelmaa kaupungissamme.

Kiitos.

Valtuutettu Ilkka Taipale (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

10.–11.6.2020

Sinänsähän tämä on hieno puheenvuoro. Aikanaan professori Tiuri toi tämän asian esille lähinnä puolustaessaan ydinvoimaa pienhiukkaspäästöjä vastaan. Se oli ensimmäinen laaja raportti. Muistettakoon, että öljykriisin jälkeen ja hiukan myöhemmin tehtiin 2 lämmitysjärjestelmää omakotitaloihin ja rivitaloihin pakollisiksi katastrofivalmiuden takia ja kriisitilanteiden vuoksi. Ei niitä noin huvikseen ole tehty, vaan se on ollut ihan lainsäädännöllinen homma. Ehkä tähänkin asiaan voisi sitten puuttua, että riittää se yksi kaukolämpö – tai muuta toisten mielestä. Ja Avotakka-lehtihän pitäisi sitten kieltää myös.

Valtuutettu Petrus Pennanen (vastauspuheenvuoro)

Olen ihan samaa mieltä, että nämä tulisijat ovat tosi tärkeitä huoltovarmuuden kannalta. Jos kaukolämpö loppuu ja sähkökin loppuu, niin silloin ne tulevat erittäin arvokkaiksi, ja en siksi kannatakaan, että niitä pitäisi jotenkin ruveta aktiivisesti tuhoamaan tai muuta sellaista. Mutta sen sijaan se, milloin niitä käytetään ja miten niitä käytetään, on tässä se oleellinen asia, eli ettei niitä käytetä turhaan, jos kaukolämpöä tulee, eikä niissä polteta esimerkiksi roskia ja märkää puuta, jotka voivat helposti lisätä päästömäärät kymmenkertaisiksi. Yksi tulisija, jossa poltetaan roskia, voi saastuttaa enemmän kuin kymmenen normaalia hyvin käytettyä tulisijaa. Eli nimenomaan kysymys on siitä, miten niitä käytetään ja että tulisijat vähentävät niitä päästöjä – ei siitä, että tätä huoltovarmuutta haluttaisiin heikentää.

Valtuutettu Ilkka Taipale (vastauspuheenvuoro)

Toivon kuitenkin, että grillaamista ei lähdetä kieltämään, koska sieltä tulee erittäin paljon, erittäin paljon pienhiukkasia myös.

Valtuutettu Atte Harjanne

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos apulaispormestari Sinnemäelle oikein kattavasta esityksestä ja tietysti kiitos tämän kattavan ympäristöraportin laatijoille. Tämä raporttihan kuvaa sitä, miten kaupunki ja tavallaan me päättäjinä olemme onnistuneet sovittamaan kaupungin toimintaa ja kasvua ekologisiin reunaehtoihin. Siitä nousee esiin monia onnistumisia, mutta matkaa aidosti kestävään Helsinkiin on vielä paljon.

10.–11.6.2020

Kasvihuonekaasupäästöt nousivat tosiaan vuosien 2018 ja 2019 välillä 2 %. Suunta on täysin väärä, ja syy, kuten mainittiin, on kaukolämpö ja kivihiilen kilpailukyky suhteessa kaasuun. Kaikista muista hyvistä toimista huolimatta Helsinki ei kannata ilmastovastuutaan ennen kuin fossiiliset polttoaineet korvataan päästöttömällä ja ekologisesti kestäväällä kaukolämmön tuotannolla. Laajamittainen bioenergian poltto ei käy ratkaisuksi. Edes Helenin kaavailema putki Kilpilahden jalostamoon ei sekään katkaise riippuvuutta fossiilienergiasta, vaikka siinä hyödynnettäisiin sinänsä fiksusti nyt hukattavaa energiaa, jolla voisi kattaa noin neljänneksen kaukolämmön tarpeesta. Kaikkiaan fossiilisten polttoainesten ja biomassan korvaajia on siis syytä vauhdittaa kaikin keinoin. Kiitos ja kaikki tuki Helsinki Energy Challengelle, jolla kaupunki tätä nyt setvii.

Sähkönkäytön päästöt pienenevät nyt valtakunnallisen sähköntuotannon puhdistuttua. Tämä kuvaa sitä, miten ja miksi sähkötyminen on tärkeä keino itsessään päästöjen vähentämiseen. Sähköä on suoraviivaista jauhaa ilman päästöjä. Energiakulutus per capita sen sijaan on jymähtänyt aika lailla viimeisen 5 vuoden aikana, ja se on syytä huomioida ? . Nostaisin myös, Ilmastovahti on esimerkillinen ja erinomainen palvelu, jota suosittelen jokaista kaupunginvaltuuston jäsentä testaamaan, ja vastaavaa seurantaa voisi kehittää kaikkeen muuhunkin kaupungin päätöksentekoon ja ? .

Ilmastokriisin ohella meillä on käsillä myös laajempi ekokriisi ja biodiversiteetin hälyttävä kaventuminen. Kuten raportti toteaa, on haasteena se, miten luonnon monimuotoisuus saadaan säilymään kaupungin kasvun ja ilmastomuutoksen muuttaessa ympäristöä. Tähän kaivattaisiin strategisempi ote ja selkeämmät mittarit. Käsittääkseni kaupunki toteutti viime vuonna tällaisen City Biodiversity Index -arvioinnin, josta ei kuitenkaan löytynyt tästä raportista mainintaa. Tähän liittyen esitänkin seuraavaa pontta:

Hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen kaupunginvaltuusto edellyttää selvitetävän mahdollisuutta laajentaa luonnon monimuotoisuuden tilaa ja ? mittaristoa ympäristöraportoinnin yhteydessä.

Kannatan myös valtuutettu Pennasen pontta.

Valtuutettu Atte Kaleva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

10.–11.6.2020

Kiitos apulaispormestari Sinnemäelle tämän ympäristöraportin esittelystä, ja on helppo yhtyä tässä kaimani valtuutettu Harjanteen kiitoksiin myös tämän raportin laatijoille. On ihan totta, että kivihiilen polttaminen on kyllä sellainen asia, josta pitäisi nopeasti päästä eroon. Nyt katsonkin sinne salin punavihreisiin – siis hallituspuolueen jäseniin, valtuutetuihin ja kansanedustajiin – että olisi aika hienoa, jos pystyisitte vauhdittamaan hallituksen sisällä näiden taloudellisten kannusteiden luomista sillä tavalla, että energiayhtiöt voisivat kivihiilen poltosta kaukolämmön tuotannossa luopua jo ennen 2029, jolloin se on tulossa kielletyksi muutenkin. Pyydän, että vaikuttakaa sinne teidän kansanedustajiinne ja erityisesti hallituksen ministereihin, että tätä asiaa voitaisiin edistää. Valtuutettu Pennasen esiin nostamat sarjavalmisteiset minireaktorit olisivat tässä erityisen hyvä vaihtoehto, mutta varmasti on muitakin vaihtoehtoja.

Lisäksi mitä myös valtuutettu Harjanne otti esiin tässä esiin tämän luonnonmonimuotoisuuden mittariston laajentamisen – siis että voitaisiin mitata paremmin sitä, miten luonnon monimuotoisuus toteutuu Helsingissä – niin se on minusta erittäin kannatettava ajatus, ja tuen tai siis kannatan valtuutettu Harjanteen esittämää pontta.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä ympäristöraportti on erittäin mielenkiintoista luettavaa, ja kiitos apulaispormestari Sinnemäelle tästä hyvästä yhteenvedosta. Uskoisin, että liikenteen päästöt pystytään kyllä hallitsemaan, mutta tämä kaukolämpö, josta monet muutkin tässä mainitsivat, tulee olemaan aikamoinen ongelma. Sen takiahan meillä on tämä Helsinki Energy Challenge -kilpailu, josta ensi vuonna saadaan toivottavasti tuloksia. Puunpolttoa ei siis Helsinkiin pitäisi tuoda missään tapauksessa – niitä biovoimaloita, joilla nyt leveilevät jotkut muut Keski-Suomen kaupungit. Kaukolämpöhän voisimme siis tehdä pienydinvoimaloilla, tai sitten tämä geoterminen lämpö, ja sitten on monia muita tapoja, jotka ovat vähemmän tehokkaita. Toivotaan, että näistä löytyy apua näihin kysymyksiin.

Valtuutettu Reetta Vanhanen

Kiitos, puheenjohtaja ja arvoisa valtuusto.

Helsingin ympäristöraportissa on ilon ja huolen aiheita. Tämä kevät on ollut äärimmäisen poikkeuksellista aikaa. Elämme tämän korona-ajan

10.–11.6.2020

varjossa vielä pitkään, mutta samaan aikaan meidän on hartiavoimin ratkaistava ilmastokriisiä. Helsingin päästöt ovat laskeneet merkittävästi viimeisen 30 vuoden aikana, mutta on huolestuttavaa, että vuonna 2019 päästöt nousivat edellisestä vuodesta. Meillä ei yksinkertaisesti ole varaa tällaiseen kehitykseen. Päästöt onkin käännettävä jyrkkään laskuun. Meidän on toteutettava jokainen Hiilineutraali Helsinki -ohjelman toimenpiteistä. Tarvitsemme systeemisiä ratkaisuja liikenteen päästöjen vähentämiseen sekä ratkaisuja kaukolämmön tuotantoon. Jokainen kaupunkilainen voi seurata onnistumistamme Ilmastovahtinettisivulta.

Meidän on vaalittava luonnon monimuotoisuutta Helsingissä. Tänä keväänä ihmiset ovat tarvinneet luontokohteita enemmän kuin koskaan. Lähimetsät ovat tarjonneet ihmisille hengähdystauon korona-arjesta. Turvaamme Helsingin ainutlaatuisia luontoa luonnonsuojeluohjelmallamme. Uusimpia luonnonsuojelualueita ovat Kallahden matalikko, Maununnevan laajennus ja Korkeasaarenluoto. Pian etenevät Haltialan metsän ja tärkeiden lintuluotojen suojelu.

Työtä ilmanlaadun parantamiseksi täytyy jatkaa. Liikenteen päästöt on saatava vähenemään. Ympäristömelua on taas saatu vähenemään alentamalla nopeusrajoituksia. Tämä on ollut meiltä tärkeä päätös. Haluan myös kannattaa Atte Harjanteen hyvää pontta.

Valtuutettu Leo Stranius

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Terveisiä täältä Vanhankaupunginlahdelta. Kiitos tosi hyvästä ja helpolukuisesta raportista ylipäättäen. Siellä mainittiin noista sitovista tavoitteista, ja sanotaan, että vuoden 2019 talousarviossa oli 9 ympäristöasioihin liittyvää sitovaa toiminnallista tavoitetta, joista 4 toteutui, 2 toteutui osittain ja 3 ei toteutunut. Raportissa on listattu ne kaupungin sitovat ympäristötavoitteet, ja erityisesti haluaisin kiinnittää huomiota siihen, että nyt niitä sitovia tavoitteita tällä sektorilla on ollut vain HKL:llä. Kymppillä ja Staralla. Miten koulutus-kasvatus, kulttuuri-vapaa-aika, Palmia, monet muut? On erikoista, että muilla ei ole tämän tyyppisiä sitovia tavoitteita.

Toisekseen tuosta hiilineut-...

(Puheenjohtajan välihuomaus.)

Arvoisa puheenjohtaja.

10.–11.6.2020

Ilmastokriisin kannalta jokainen vuosi on merkityksellinen, ja yksi ongelma on, että nämä päästötiedot laahaavat perässä. Esimerkiksi Helsingillä ei ole ollut mahdollisuutta arvioida reaaliaikaisesti koronan vaikutuksia päästöihin, ja tiedon saatavuus tulevaisuudessa tulee korostumaan. Yleisesti Helsingin hiilineutraalisuustavoitteista: Samaan aikaanhan Espoo ja Vantaa aikovat olla vuoteen 2030 mennessä hiilineutraaleja, Turku 2029, Lahti 2025 ja lin kunta jo tänä vuonna. Ehkä tulevaisuudessa pitäisi varautua siihen, että tätäkin tavoitetta kiristetään. Olen tehnyt aloitteen, että Helsingissä kokeiltaisiin henkilökohtaista päästökauppaa esimerkiksi Lahden kehittämän mallin pohjalta. Sen voi allekirjoittaa.

Vielä, arvoisa puheenjohtaja, rakennusten energiatehokkuudesta.

Hyvä, että niitä on kiristetty ja tontinluovutusehtoja tiukennettu, mutta aika surullista, että kaupunki edelleen rakentaa B- tai C-energialuokan taloja. Tilannehan on se, että ne joudutaan kaikki energiakorjaamaan seuraavan vuosikymmenen aikana.

Ja Atte Harjanteelta erittäin hyvä ponsi.

Kiitos oikein paljon.

Valtuutettu Mai Kivelä

Arvoisa puheenjohtaja.

Tästä olisi tosiaan paljon sanottavaa, ja ehkä se, mitä esityksessä tuli, että korona on tuonut meille tämän lähiluonnon ja luontoalueiden, metsien merkityksen, niin kyllä ne tiedot, mitä koronan päästövähennyksistä on, niin minusta korona on kyllä tuonut myös tämän lähiluonnon merkityksen lisäksi selväksi sen, että jos haluamme päästä puolentoista asteen polulle, tarvitsemme niitä rakenteellisia muutoksia. Edes näin radikaalit liikkumiseen ja kulutukseen liittyvät muutokset eivät riitä. Tämä tietenkin on tullut myös esille tässä Hiilineutraali Helsinki -työssä, koska on nähty, että tosiaan tarvitsemme ihan todella paljon niitä kaikkia keinoja, ja silti meillä jää aika iso osa sinne kompensaation puolelle. Eli tiukkaa tekee.

Nyt yhdyn myös siihen kritiikkiin, että meillä on ilmastokriisin kanssa niin tiukka aikataulu, että ei voi olla sellaista tilannetta, että edes vähän nämä päästöt kasvavat, kun verrataan edellisvuoteen. Minulta kysyttiin eräässä puhetilaisuudessa, onko Helsinki ilmastoystävällinen kaupunki,

10.–11.6.2020

niin en voi sanoa ihmisille, että on, kun olemme tällaisessa tilanteessa. Eli tähän nyt pitää lähettää painavaa viestiä, ja esityksessä tuli hyvin niitä kaikkia kriittisiä kohteita Helenin kaukolämmön osalta, liikenteen päästövähennyksien osalta ja sitten rakentamisen ja muun osalta. Anteeksi, oliko tämä aika?

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Ilmastovahdin osalta voi kehua. Se, mitä halusin kysyä, liittyi nimenomaan tähän luonnon monimuotoisuuden seurantaan, koska nythän pitää pystyä erottamaan luonnonsuojeluohjelma ja sitten tämä luonnon monimuotoisuuden turvaamisen toimintaohjelma eli LUMO-ohjelma, ja sitä ei tässä nyt käsitelty, ja se on erittäin tärkeä. Luonnon monimuotoisuuden seuraamisen lisäksi tarvitsemme niitä toimia, ja olemme nyt 3 vuotta odottaneet tätä LUMO-ohjelmaa, eli sen haluaisin nähdä nopeasti toteutettavan.

Valtuutettu Matti Parpala

Kiitos, puheenjohtaja.

Apulaispormestari viittasi tuossa kasvihuonepäästöjen kasvamiseen, konserniohjauksen kiristämiseen, ja siitä lyhyt kommentti. Siis ymmärrän kyllä, että politiikassa tämä asia näyttää lyhyellä perspektiivillä äärimmäisen tärkeältä, mutta pitää myös kiinnittää huomiota siihen, että lämmitystarpeessa ja polttoaineiden käytössä tapahtuu variaatiota vuosittain. Sen takia olennaisinta on kiinnittää huomiota siihen, mitä tapahtuu pitkällä aikavälillä. Helsingin lämmittäminen vaatii valtavan määrän energiaa, ja vuoden sisällä isoja muutoksia on hyvin vaikea tehdä. Mutta toisaalta tiedämme, että energia-alalla on isoja hankkeita käynnissä, joilla kaukolämmön päästöjä voidaan vuoden päästä myös ? alentamaan ihan merkittävästi. Vuosaaren biolämpölaitos, kaukolämmön johtaminen Kilpilahdesta, ? maalämpö ja niin edelleen. Mikään näistä yksinään ei ? yhdessä nämä ? Salmisaaren hiilen käytön loppumisen ilman että ? .

Haluaisin lisäksi kiinnittää huomiota siihen, että pääkaupunkiseudun tasolla olemme saaneet alennettua kaupungin päästöjä osin kaupunkikonsernimme ansiosta, koska Helsinginkin vähemmistöomistama Vantaan Energia on onnistunut viime vuonna merkittävästi alentamaan lämmityksen päästöjä. Sillähän tavoitteena on luopua kivihiilestä jo ensi vuonna. Eli kyllä me Helsingin kaupunkina voimme olla ihan tyytyväisiä siihen, miten viime vuosi meni, vaikka Helsingin päästöt nyt sattuivatkin viime vuonna pikkaisen kasvamaan.

10.–11.6.2020

Lopuksi vielä tästä optimismista huolimatta täytyy kuitenkin sanoa, että ilmastokriisin ratkaiseminen on tätä koronakriisiä vielä paljon suurempi ja vaikeampi haaste meidän ratkaistavaksemme, ja tulemme toivottavasti näkemään vielä paljon hiilikieltoa kovempia päätöksiä tässä, mitä tulee esimerkiksi ? alentamiseen. Puheenvuoro on hyvä päättää ? viime viikonloppuna ? jos emme pysty pitämään planeettaa elinkelpoisena. Siinä on meille kaikille mietittävää.

Valtuutettu Arja Karhuvaara

Kiitos.

Ihan ensimmäiseksi: jos tekniikka voisi yrittää tehdä jotain sille, että täältä kuuluu joku basson ääni koko ajan täältä kuulokkeista – sellainen matalataajuinen melu – niin se helpottaisi aika paljon olemista näiden kuulokkeiden kanssa.

Mutta asiaan. Tämä ympäristöraportti oli taas entiseen malliin äärimmäisen hyvin laadittu ja erittäin helppolukuinen myös ihmiselle, joka ei seuraa ihan päätoimisesti näitä ympäristöasioita. Mutta se, mihin kiinnittäisin edelleen huomiota... Tai ensin kiitän Pennasta tästä pienpoltokeskustelusta. Helsingillähän oli surullisen kuuluisa bisnes, oma vesihuolto. Nythän Helsingin Helen voisi alkaa valmistaa bionestettä ja myydä näitä bionestetakkoja vaikka Helsingin logolla, niin siinä olisi hyvä bisnesidea. Niitä pystyy polttamaan normaalitakassa.

Mutta ympäristöön takaisin: melu, joka on lisääntynyt kokemukseni mukaan viimeisen 2 vuoden aikana huomattavasti nimenomaan ilmanvaihdon katolle ja kivijalkoihin asetettujen puhaltimien kautta. Korttelipihoissa ja entisillä hiljaisilla alueilla tämä öisen maiseman hiljentymisen jälkeen jatkuva humina on siinä määrin ikävää, että se peittää jopa linnunlaulun, kun yrittää yöllä pitää ikkunoita auki. Haluaisinkin jonkin selvityksen siitä, minkä vuoksi poistoilmapuhaltimiin ja niihin kanaviin ei vaadita äänenvaimentimia. Esimerkiksi meillä ikkunasta mitattuna Suomenlinnassa meteli on 46–72 desibeliä ikkunasta yöllä. Tämä on sellainen mietittävä, mitä koko kaupunkiympäristölautakunta voisi miettiä, että mihin on äänieristys kadonnut.

Kiitos.

Valtuutettu Anna Vuorjoki

10.–11.6.2020

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tässä koronakriisin aikana olemme ympäristönsuojelun näkökulmasta eläneet aika kiinnostavaa aikaa ja olleet aika kiinnostavassa tilanteessa. Olemme muuttaneet elämäntapaamme tilapäisesti sellaiseen suuntaan, joka todennäköisesti on ympäristön ja ilmaston kannalta parempi – olemme liikkuneet vähemmän, olemme kuluttaneet vähemmän. Tämä on samalla tehnyt näkyväksi sellaisen paradoksin ja talousjärjestelmämme haasteen, että samalla kun toimimme ilmastonäkökulmasta ja ympäristönäkökulmasta paremmin, tuotamme sellaisen tilanteen, jossa taloutemme kannalta meinaa käydä huonosti. Nyt meillä on ikään kuin kova paine lisätä nopeasti kuluttamista takaisin, jotta homma ei romahda.

On selkeätä, että tämä koronatilanne on poikkeustila. Tämä ei tällaisena voisi olla pysyvä. Tässä on jouduttu myös tinkimään asioista sellaisella tavalla, että ne ovat selkeästi heikentäneet ihmisten elämänlaatua, mutta toisaalta on mahdollista, että siellä joukossa on sellaisia muutoksia, jotka ovat ikään kuin tuottaneet meille jotakin hyvää ja myös ehkä löytäneet uudenlaisia tapoja kokea elämänlaatua vähän erilaisessa todellisuudessa. Sen takia ajattelin, että tämä tilanne on meille nyt hirveän hyvä tilanne tutkia, mitä kaikkea tästä ajasta voi oppia ilmastonsuojelun näkökulmasta, eli mitä sellaisia muutoksia elämässämme on ollut nyt lyhyen aikaa, jotka ehkä voisivat tulla pysyviksi ilman että elämänlaatu siitä kärsii, ja mitä niitten tekeminen pysyväksi ehkä vaatisi. Tämä on sellainen asia, joka mielestäni Helsingin kaupungin pitäisi ottaa myös hyvin vakavasti, eli mietitään sitä, olemmeko oppineet jotakin sellaista, mikä auttaisi tekemään helsinkiläisten elämäntavasta kestävämpää. Kun jatkossa ympäristötyötä tehdään, niin tämä oli hyvin vakavasti pohdittava asia.

Kiitos.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Arvoisa puheenjohtaja.

Ajattelen kuitenkin, että Helsinki tekee paljon ilmaston ja luonnon, ympäristön eteen, vaikkakin sitten kehitys on näiden päästöjen osalta ollut ikävä, ja suuntaa pitää pystyä paljolti muuttamaan, jotta me näihin asetettuihin tavoitteisiin pääsemme. Ajattelen, että tässä koko Suomen tasolla Helsingillä on ihan valtava rooli siinä, minkälaisia keinoja esimerkiksi rakentamisessa kykenemme löytämään, joilla sitten päästöjä saadaan alennetuksi. Me kaikki tiedämme, että kun tämä kaupungistumis-

10.–11.6.2020

kehitys on niin valtaisa, niin meihinän kohdistuu joka vuosi yhä suurempi haaste siitä, miten kykenemme asuttamaan nämä tänne Uudellemaalle muuttavat ihmiset ja samaan aikaan alentamaan merkittävästi asukaskohtaisia päästöjä. Näiden haasteiden ratkomisessa kyllä tämä ympäristöraporttikin tarjoaa ihan huojentavia näkökulmia.

Yhtenä keskeisenä asiana on joukkoliikenteen merkittävä lisääminen, joka on nyt viime vuosina ottanut ihan uudenlaisen kunnianhimoisen suunnan ja tulee nyt näiden raideliikenteen hankkeiden myötä myös tulevina vuosina olemaan esimerkki muille kaupunkiseuduille.

Toinen asia liittyy rakentamiseen, jossa toki vielä tehdään aika pienellä tavalla päästöjen vähentämisiä, mutta tässä ympäristöraportissakin todetaan tästä Kehittyvä kerrostalo -hankkeesta ja näistä puukerrostalohankkeista, joissa onnistutaan tekemään koko maan tasolla ihan mielenkiintoisia havaintoja. Joten suunta on vielä vähän haparteleva, mutta kyllä kaupunkimme virkamiehet tekevät tässä erinomaista työtä.

Valtuutettu Emma Kari

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos apulaispormestari Sinnemäelle tämän tärkeän raportin esittelystä ja totta kai myös kaikille niille ihmisille, jotka ovat olleet tätä raporttia tekemässä. Kuten tässä on aika moni valtuutettu sanonut, niin ehkä juuri tässä hetkessä ja tänä keväänä ja tämän kesän alussa tämä raportti on kaupunkilaisten kannalta ja kaupunkilaisille tärkeämpi vielä kuin aikaisemmin. Aika helppoa olla samaa mieltä niiden puheenvuorojen kanssa, joissa kannettiin huolta siitä, miten nämä luvut osoittavat sitä, miten olemme tavoittamassa ilmastotavoitteitamme sekä myös huolta siitä, miten nämä tavoitteet tulevat toteutumaan energiatuotannossamme.

Samalla kyllä se, mihin toivon, että valtuutetut kiinnittävät huomiota, on tämä liikennekokonaisuus, koska liikenteen päästöt eivät ole sellainen asia, jota meidän pitää miettiä pelkästään silloin kun meillä on tämä ympäristöraportti käsittelyssä, vaan se on asia, jota meidän pitää miettiä joka kerta, kun liikennehankkeita valtuustossa käsittelemme. Aina kun meille tuodaan erilaisia hankkeita, niissä myös kerrotaan meille, mitkä niiden ilmastovaikutukset ovat, ja silloin vastuullista on tehdä tai pyrkiä tekemään aina ne ratkaisut, jotka parhaalla mahdollisella tavalla vähentävät helsinkiläisten liikkumisen päästöjä.

Ehkä tällainen hyvä uutinen, joka ainakin itseäni ilahduttaa, on tämä luonnonsuojeluohjelmamme eteneminen, ja erityinen kiitos siitä kyllä

10.–11.6.2020

apulaispormestari Sinnemäelle. On hienoa, millä tahdilla tällä hetkellä helsinkiläistä arvokasta luontoa suojellaan. Tuntuu, että aika monelle on usein vähän yllätys se, kuinka hienoa ja arvokasta luontomme on. Täällä metsätalous tai tehometsätalous ei ole metsiämme pilannut. Ehkä tähän liittyen kysyisin apulaispormestari Sinnemäeltä, miten niityverkostomme etenee, miten niittyjä on saatu lisättyä. Ja ehkä vielä muille valtuutetuille myös tiedoksi, että koska kyse ei ole vain siitä, kuinka paljon pinta-alaa suojellaan vaan myös, miten luontoamme kohdellaan, niin olen jättämässä järjestelmään aloitteen siitä, että näistä kesäaikaisista hakkuista Helsingissä luovuttaisiin kokonaan. Käykää ihmeessä se sieltä allekirjoittamassa.

Kiitos.

Valtuutettu Laura Kolbe

Puheenjohtaja.

Anteeksi, kesti hieman. Sain mikrofonin auki.

Kiitoksia tosi kiinnostavasta ja antoisasta ja ajatuksia herättävästä raportista, joka on monella tavalla tietysti historiallisestikin merkittävä. Me aina välillä ikään kuin tihennämme ymmärryksen siitä, mikä on tärkeää luontoa ja ympäristöarvoa ja minkälaisia uhrauksia ja paneutumisia olemme valmiita tekemään niiden arvojen puolustamiseksi.

Minulla on apulaispormestarille 2 kysymystä. Toinen liittyy tähän matkailuaspektiin. En löytänyt nyt, oli sivulla 10 viittaus tällaisen kestävän matkailuohjelman tekemiseen. Nyt ei muistikerrostuma kata, onko sellainen valmistunut nimenomaan tässä luontokontekstissa.

Toinen asia – josta haluaisin puhua ja olen laittanut ponnin – joka on minua aina häirinnyt, kun otetaan nämä viheralueet esiin, niin viheralueet kaupungissa tämältyyppisessä keskustelussa ovat aina niittyä tai metsää tai jotakin tällaista luontoa, kun todellisuudessa viheralueet ja luonto kaupungissa useimmiten ovat puistoa ja työstettyä kulttuurimaisemaa. Pikkuisen tämä epäsuhta häiritsee minua, koska urbaaniin kulttuuriin kuuluu nimenomaan puistojen ja työstetyn, suunnitellun maiseman läsnäolo. Varsinkin nyt korona-aikana olemme nähneet, että se lähipuisto on todella tärkeä ja merkittävä osa sitä luonto- ja maisemakokemusta. Jätin tällaisen ponnin, joka kuuluu seuraavasti:

Hyväksyessään kaupunginhallituksen esityksen valtuusto edellyttää selvitettävän mahdollisuutta laajentaa luonnon

10.–11.6.2020

monimuotoisuuden analyysia ottamalla mukaan kaupunki-keskustan ja esikaupunkien puistot ja suunnitellut viheralueet, kun pohditaan ympäristön vaikutusta helsinkiläiseen elämänlaatuun.

Toivoisin, että panostaisimme myös puistojen suojeluun ja puistojen suojelun ja puistojen monimuotoisuuden ja merkityksen ymmärtämiseen ja myös tietyissä määrin puistojen uudistamiseen niiltä osin, että nämä modernit ympäristöarvot tulisivat esiin. Mutta ennen kaikkea se kerroksisuus, jota urbaani puisto edustaa meille tärkeänä viheralueena, pikkuisen loistaa poissaolollaan tässä raportissa. Että se luonto on jotakin muuta kuin se, mitä se todellisuudessa on.

Mutta jos saan tähän matkailuaspektiin pienen näkemyksen, niin kiitos. Ja ponsi on jätetty järjestelmään.

Valtuutettu Atte Kaleva (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Taisi tulla vähän myöhään tuo vastauspyyntöni. Tämä kohdistuu siis valtuutettu Karin puheenvuoroon eikä valtuutettu Kolben puheenvuoroon. Mielestäni on kyllä lievää, vahvemmin omituista, että täällä salissa taikka tässä Teamsin välityksellä vihreä valtuutettu pyytää vihreältä apulaispormestarilta ihan muina naisina näitä tietoja tästä niittyohjelmasta. Vihreät, jotka kuitenkin ovat kyseenalaisesti kunnostautuneet siinä, että he ovat yksi pahimmista niittyalueiden hakkaajista ja jotka pyrkivät näitä niittyalueita Helsingistä poistamaan. Puhun nyt tietysti tästä eteläisen Suomen mittakaavassa hyvin poikkeuslaatuista, yhtenäisestä, laajasta niittyalueesta Malmin lentokentällä, jota vihreät ovat nimenomaan olleet tässä pitkän aikaa säännönmukaisesti tuhoamassa. Kyllä tämä aika erikoiselta kuulostaa, mutta on ihan hyvä, jos näihin niittyihin kiinnittää huomiota, ja sitä minä tervehdin ainakin ilolla. Samalla voitaisiin kyllä kiinnittää tähän esirakentamisen päästöihin, hiilidioksidipäästöihin huomiota, varsinkin siinä tilanteessa kun esirakentaminen on hyvin sementtiä vaativaa, niin kuin Malmin lentokentällä tulee olemaan.

Kiitos.

Valtuutettu Osmo Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

10.–11.6.2020

Ajattelin ensin, etten sanoisi mitään, mutta kun Heleniin on niin monta kertaa puututtu ja olen Helenin hallituksen puheenjohtaja, niin ajattelin vastata noihin. On totta, että Helenin päästöt itse asiassa energiayksikköä kohden eivät, kokonaispäästöt nousivat johtuen ennen kaikkea siitä, että ne ovat edellisenä vuonna laskeneet niin paljon. On totta, että se johtuu siitä, että nyt taas käytettiin enemmän kivihiltä ja vähemmän maakaasua. Sekin, mitä Anni Sinnemäki sanoi tässä, on totta, että tähän pitäisi puuttua konserniohjauksen kautta, koska osakeyhtiön hallituksella ei ole valtuuksia ryhtyä tekemään tällaisia päätöksiä vastoin tavallaan omistajan taloudellista etua, ellei omistaja siihen anna lupaa – ja sellaista lupaa ei toistaiseksi ole ollut.

Jotain voisivat kansanedustajatkin tehdä, koska osittain tämä väärä ? johtuu siitä, että jostakin syystä on katsottu aiheelliseksi verottaa maakaasua hiiliyksikköä kohden olennaisesti voimakkaammin kuin kivihiltä. Sen tarkoituksena on ollut tukea turvetta verotuksessa, mutta tässä sivussa tuli sitten vähän potkittua maakaasua, ja tämä pitäisi nostaa. Toinen, mitä kansanedustajat voisivat ehkä tehdä, liittyy vähän Sköldvikin hukkalämmön käyttöön, joka on tällä hetkellä sinänsä aika hyvässä vedossa, ja saattaisi olla todella merkittäväkin vaikutus Helsingin energiantuotantoon, mutta se riippuu täysin siitä verotuksesta, jolla lämpöpumppuja verotetaan. Hallitusohjelman mukaanhan teollisten lämpöpumppujen vero laskettaisiin kotitaloussähköveroluokasta teollisuussähköveroluokkaan, mikä on jo loogisesti järkevää ja pitäisi tehdä aivan ehdottomasti, koska muuten emme saa ? aikaan. Sitten olisi hyvä saada Vantaan Energia mukaan tähän samaan hankkeeseen, jotta sille hyvin kalliille putki-investoinnille tulisi enemmän käyttäjiä, koska putki tässä maksaa.

Kyllä tässä pitkällä aika välillä ollaan tekemässä paljon hyvää. Nyt lisätään taas lämpöpumppujen käyttöä. Lämpöpumpuilla jäähdytetään sekä merivettä Vuosaarella että mereen laskettavaa jätevettä, joka on aivan ilmaista energiaa. Samaten lisätään kaukokylmää, että jos teillä on liian kuumaa, niin me teemme siitä, myymme teille ? kylmyyttä ja teemme tästä sitten kaukolämpöä ja myymme sen kaukolämmön teille sitten takaisin, kun menette suihkuun. Sitten olemme tekemässä geotermistä energiaa kansallisessa mittakaavassa, ja pohdimme kyllä myös mahdollisuuksia aikaistaa tätä kivihilestä luopumista, niin että sitä voidaan luopua ennen vuotta 2029, mutta se riippuu näistä muista ratkaisuista aika paljon. Tämä pienydinvoima on meillä tutkinnassa myös...

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

10.–11.6.2020

Sanon vain, että nämä pienydinvoimalat eivät ehkä ihan lähiaikoina ole, ja nekin vaativat aika merkittäviä lainsäädäntömuutoksia.

Valtuutettu Mai Kivelä

Arvoisa puheenjohtaja.

Täällä on aika paljon kehuttu tätä raporttia, ja nyt itse haluan kyllä olla eri mieltä tästä asiasta, koska siis käytännössähän tässä on nyt kyse siitä, että meillä on käsillä ilmastokriisi, meillä on biodiversiteettikriisi, ja tässä yritetään nyt Helsingin tasolla käsitellä kaikki – vesiensuojelu, meluntorjunta, kiertotalous, joka on ihan tosi iso oma kokonaisuutensa – tällä yhdellä raportilla, ja mielestäni tämä on ihan riittämätöntä. Minä ainakin haluaisin puhua näistä kaikista asioista erikseen, ja sen takia kysyn, kun silloin valtuusto pari vuotta sitten hyväksyi sen ponteni, jonka tein siitä, että nämä päästövähennystavoitteet tuodaan valtuustolle paremmin priorisoituna ja perusteellisemmin käsiteltynä. Katsoin nyt tuolta Ilmastovahti-palvelusta, niin siellä oli vain merkattu, että tämä toimi on nyt myöhässä ja ei ole tehty, niin haluaisin kysyä, mitä tälle ponnelle kuuluu ja ylipäättänsä sille, että voisimme käsitellä näitä asioita paljon perusteellisemmin kuin nyt tässä tämän yhden raportin osalta.

Toinen asia, joka liittyy tähän, tekeekö Helsinki nyt tarpeeksi suhteessa siihen, ettei sitten kuitenkaan päästöpuolella se näy, niin oli mielestäni kiinnostava tämä SYKE:n raportti, joka juuri julkaistiin, joka liittyi Hinkukuntiin ja ilmastoverkostotyöhön. Siellähän juuri todettiin, että välttämättä nämä toimet eivät suoraan näy päästöissä, mutta se, mikä näkyy, on kuntien välinen yhteistyö. Minä itse, kun emme tässä verkostossa ole mukana, haluaisin kysyä, miten Helsinki tekee tätä yhteistyötä, kun täälläkin on tullut esille hyviä esimerkkejä Lahdesta ja listä ja olisi Porvoota ja vaikka mitä. Kun täällä sanottiin, että Helsinki näyttää suuntaa, niin kyllä minä olen sitä mieltä, että meillä olisi myös paljon opittavaa muistakin kunnista, ja toivoisin tätä yhteistyötä. Siitä haluaisin kanssa kysyä.

Kiitos.

Pormestari Jan Vapaavuori

Arvoisa puheenjohtaja.

Samoin kuin Helenin hallituksen puheenjohtaja, minäkin olin ajatellut, että en puuttuisi tähän keskusteluun, mutta koska Helenin hallituksen

10.–11.6.2020

puheenjohtajakin puuttui, niin minäkin ajattelin puuttua. Liittyen näihin päästövähennyksiin kannattaa mieltää siihen liittyvä iso kuva. Helsinki on onnistunut vähentämään päästöjä vertailuvuodesta 1990 melkein 45 % henkeä kohden, ja ottaen huomioon, että kaupungin väkiluku on sinä aikana kasvanut noin 150 000, niin absoluuttisestikin 27–28 %, joka on kansainvälisesti katsottuna verrattuna melkein mihin tahansa kaupunkiin ainakin samassa kokoluokassa erittäin hyvä saavutus, josta on ilo ja suuri ylpeys maailmalla käydä puhumassa ja kertomassa, joka aiheuttaa paljon kateutta ja paljon ihailua. Kaupunki on tehnyt tämän eteen pitkäjänteistä ja järjestelmällistä työtä, jossa sitten kuitenkin ehkä kaikkein keskeisin yksittäinen tekijä, joka näitä päästövähennyksiä on aikaansaanut, on se toiminta, jota Helenin piirissä on tehty.

On tärkeää, ettei tätä katsota ihan vuositasolla, vaan nähdään myös pitkässä juoksussa eteenpäin – ymmärretään tiettyjä tekemiämme ja valtakunnan hallituksen tekemiä erittäin merkittäviä päätöksiä, jotka jo tämän vuosikymmenen aikana tulevat näitä päästöjä vielä dramaattisesti vähentämään. Vuonna 2024 suljetaan Hanasaaren hiilivoimalaitokset ja 2029 Salmisaarella. Tarkoittaa sitä, että näillä aikaväleillä saamme erittäin merkittäviä päästövähennyksiä, ja pyrimme vielä muun muassa miljoonan euron kansainvälisellä Helsinki Energy Challenge -kilpailulla pitämään huolen siitä, että korvaavat ratkaisut ovat mahdollisimman hyviä, mahdollisimman kestäviä myös pitkässä juoksussa.

On hyvä myös muistaa, että Helen on markkinaehtoinen yhtiö, joka toimii markkinoilla. Muutaman vuoden takaa muistan tilanteen, jossa Suomessa taisi olla noin kuutisenkymmentä energiayhtiötä, joista tasan yhdellä omistaja on asettanut kovempia ehtoja kuin mitä valtakunnan lainsäädäntö on tehnyt, ja se on nimenomaan Helen. Tämäkin on mielestäni mahdollista, kun se tehdään pitkäjänteisesti ja ennustettavasti, ja esimerkiksi meidän päätöksemme sulkea Hanasaari 2024 on juuri senkaltainen päätös. Mutta se, että lähdetäisiin vuositason säätöön ja kiristämään omistajaohjausta, ei ole niiden linjausten mukaista, joita tässä kaupungissa on totuttu ja ylipäänsä tässä maassa on totuttu markkinaehtoisten yhtiöiden osalta noudattamaan.

Aivan erityisen hämmentynyt olen siitä, että Helenin hallituksen puheenjohtaja, jonka velvollisuus osakeyhtiölain mukaan on kaikessa toiminnassaan edistää Helenin etua, tulee valtuustoon julkisesti pyytämään apua ja sellaisia linjauksia, jotka eivät ole Helenin edun mukaisia.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut.

10.–11.6.2020

Aivan ensimmäiseksi kannatan valtuutettu Kolben pontta, ettei se unohdu tässä muun puheenvuoron keskellä.

Sitten toisekseen olisin viitannut valtuutettu Kivelän puheenvuoroon, jossa hän hyvin hienosti toi esille sen, että meidän Helsinginkin – ison kaupungin – on syytä katsoa, mitä muut tekevät ja ottaa siitä oppia. En yhtään epäile, etteikö näin monessa asiassa olisi jo tehty, ja kuten pormestari tuossa äskeisessä puheenvuorossaan toi esille, Helsinki on saanut hyviä tuloksia aikaan monella sektorilla näissä, mitä tässäkin ympäristöraportissa käydään läpi. Mutta kunnianhimon tasoa pitää lisätä. Mitään muuta vaihtoehtoa meillä ei ole. Tässä voimme todellakin oppia niin pieniltä kunnilta kuin isommilta kaupungeiltakin Suomessa ja kansainvälisesti myös ottaa mallia muilta, ja tätä työtä pitää ehdottomasti jatkaa. Toisaalta myös, niin kuin tässä useampikin on puheenvuoroissa viitannut siihen, meidän pitää myös lainsäädännön tasolla kiristää säännöksiä – valtion suuntaan viestittää siitä jokainen omalla tahollamme ja omien väyliemme kautta, jotta kaikki tekevät sitä yhdessä. Ei voi olla pelkästään niin että Helsinki tekee tai Helsingin yhtiöt tekevät, vaan kaikki koko maassa tekevät yhdessä näitä tekoja.

Yksi asia, josta olen kohtuullisen huolissani, on se, miten tämä koronaepidemia vaikuttaa käyttäytymiseemme. Aika monesti ihmiset jos muuttavat käyttäytymistään, niin muutokset ovat ehkä, pysyviä muutoksia on vaikeampi saada aikaan. Nyt on kansainvälisesti eri maissa nähty positiivista kehitystä tämän koronaepidemian aikana, mutta kuinka pysyvää se muutos on? On syytä epäillä, että ei välttämättä kovin pysyvää. Mutta sitten joissakin asioissa on taas syytä epäillä, että voi olla, että jotkut tavat jäävät sille tasolle, mitä nyt on tapahtunut. Esimerkiksi otan nyt oman auton käytön. Oman auton käyttöhän tänä korona-aikana osalla ihmistä on lisääntynyt siihen, mitä se on aikaisemmin ollut. He ovat käyttäneet joukkoliikennettä ja nyt ehkä ovat siirtyneet käyttämään tautitartunnan pelosta omaa autoa. Tämä on sitten taas sellainen tekijä, jossa meidän on syytä olla tarkkana ja katsoa, miten voimme vaikuttaa. Nyt sitten kun seurataan näitä eri vuosien tilastoja, niin on tosi mielenkiintoista seurata, miten tämä vuosi ja miten tulevat vuodet näkyvät näissä ihmisten käyttäytymismuutoksissa.

Valtuutettu Osmo Soininvaara (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Jos minulla olisi ollut enemmän puheaikaa kuin tuo 5 minuuttia, olisin sanonut, että vaikka emme voi omilla päätöksillämme ? muuttaa,

10.–11.6.2020

en pidä sitä myöskään kovin tarkoituksenmukaisena, koska olemme päästökaupan piirissä ja ? päästöjä Helsingin kaupungin alueella ja lisäämme niitä sitten muualla ja ? .

Valtuutettu Mari Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä koronakriisin aikana on kyllä saanut olla hyvin iloinen siitä, että meillä on ollut paljon yksityisautoja, joilla ihmiset ovat voineet kulkea.

Mutta olisin nyt ihan vain kysynyt tähän väliin, että jos Suomen päästöt globaalisti ovat, ovatko 0,02 % hiilidioksidipäästöt, ja mikä osuus siitä sitten on Helsingin osalta, niin jos äsken ei saanut kuluttaa keskusteluun aikaa sen vuoksi, että kyseinen luottamushenkilöiden etuus maksoi 5 100 euroa vuodessa, niin onkohan tässä vähän samantyyppisestä asiasta kysymys. Eli hämmästelen kyllä, että tämä ei ole lainkaan linjassa tämä valtuuston keskusteluhalu.

Kiitos.

Apulaispormestari Anni Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Muutamia huomioita käydyistä keskustelusta. Ehkä ensimmäisenä yksinkertainen asia siitä, että kestävän matkailun ohjelmaa ei vielä ole hyväksytty. Olettaisin, että se on tarkoitus elinkeinojaostossa itse asiassa hyväksyä ensi syksynä, mutta tällä hetkellä se on vielä viimeistelyssä ja valmistelussa. Voi ehkä sanoa, että tämä kriisi, tämän kevään tapahtumat tietenkin tuovat siihen oletettavasti myös oman lisänsä, että minkälaisia näkökulmia otetaan huomioon.

Lisäksi haluaisin kiittää valtuutettu Anna Vuorjokea siitä, että oli mielestäni hyvä ja arvokas pohdinta, että tämän kevään erikoiset tapahtumat, kykymme muuttaa käytöstä hyvin nopeasti, ottaa käyttöön uusia taitoja, tehdä asioita toiselle tavalla ja myös näiden asioiden päästövaikutukset ovat varmasti sellainen oppi, josta meidän kannattaa monella tavalla ammentaa ehkä joihinkin muihinkin yhteiskunnallisiin muutosprosesseihin vaadittaviin muutoksiin kuin mitä päästöjen vähentäminen ja ilmastotyö ovat.

10.–11.6.2020

Sitten muutama huomio luonnon monimuotoisuudesta, jota keskustelussa käsiteltiin paljon ja monesta näkökulmasta. LUMO-ohjelman on tarkoitus tulla päätöksentekoon myös ensi syksynä eli melko valtuustokauden loppupuolella, ja siinä ohjelmassa totta kai on tarkoitus käsitellä, ei pelkästään luonnonsuojeluohjelmatyypillisesti uusia suojelualueita, vaan myös koko kaupungin luonnon monimuotoisuutta, oli kysymys sitten lähimetsistä tai rakennetusta ympäristöstä. Valtuutettu Kolben puheenvuoro mielestäni osui oikeaan siinä, että puistoilla itse asiassa on huomattavakin merkitys sekä virkistykseen että myös luontoarvojen kannalta, ja meillä on viime vuosina nähty myös enenevässä määrin sellaisia puistoja, kuten vaikka Myllypuron Alakivenpuisto, jossa nimenomaan on rakennettu uutta niitty-ympäristöä, luotu sellaista ympäristöä, joka vaikuttaa luonnon monimuotoisuuteen kaupunkialueella positiivisesti. On mielestäni selvää, että erilainen rakennettu ympäristö kaupungeissa on osa sitä kaupunkiluontoa. Tulemme näkemään lähivuosina viherkattojen lisääntymisen, ja niilläkin tulee olemaan oma merkityksensä.

Niittyverkoston osalta valmistelu on vasta käynnistymässä tänä vuonna, ja valtuutettu Kalevalle muistutuksena, että meillä on onneksi iso joukko merkittäviä niittyalueita, ja kuten valtuutettu Kaleva hyvin tietää, niin myös Malmin alueella aiomme vaalia sitä niitty-ympäristöä siten, että sen tärkeimmät piirteet säilyvät silloinkin kun aluetta rakennamme.

Päästöjen vähentämisestä ja sen raportoinnista, niin tämä on varmasti tärkeä ja hyvä keskustelu. Itse pidän sitä tietyllä tavalla kyllä aika hyvänä, että meillä on tällainen kokoava ympäristöraportti, jossa eri näkökulmista käsitellään asioita, mutta päästöjen vähentymistä tietenkin meidän täytyy seurata hyvin tiiviisti ja pyrkiä siinäkin sitten keskittämään olennaiseen ja toisaalta niihin aikaväleihin, joilla asioita saadaan aikaiseksi.

Ehkä tästä pohdinnasta kaupunkien välisestä yhteistyöstä sen toteaisin, että on mielestäni yksi asia, jossa emme hirveästi voi ottaa esimerkkejä muista kaupungeista, ja se liittyy nimenomaan kaukolämmön käyttöön ja siihen, että kun luovomme kivihiilestä tai kun jotkut kaupungit ovat vähentäneet turpeen käyttöään, niin se on Suomessa pääsääntöisesti tehty siirtymällä biomassaan. Meillä on selvä valtuuston tahtotila ja selvät linjaukset siitä, että haluamme löytää tähän toisenlaiset keinot. Tämähän on ollut myös se perusidea siinä, minkä takia nyt käynnissä oleva Helsinki Challenge -kilpailu on sellainen kuin se on: sillä pyritään löytämään ratkaisuja, joissa biomassan poltto ei ole päävastaus kivihiilestä luopumiseen. Tämä on asia, jossa siksi järjestetään kansainvälinen haastekilpailu, että tähän löytyisi mahdollisimman hyviä ratkaisuja.

10.–11.6.2020

Keskusteluun vuosittaisista päästövähennyksistä ja pitkästä aikavälistä. Keskipitkä aikaväli on tässä tärkeä. Energiahaastekilpailun, lainsäädännön ja aiemmin tekemiemme päätösten osalta tulemme totta kai näkemään todella isoja päästövähennyksiä kaukolämmön puolella, ja samaan aikaan nekään eivät riitä, ellemmme onnistu näissä rakennetun ympäristön ja rakennusten energiatehokkuustavoitteissa. Itse toivon, että pystyisimme pysymään myös vuosi vuodelta säännöllisesti laskevassa päästökehityksessä, jossa yksi vaihtoehto, jonka valtuutettu Soininvaarakin hyvin nosti esiin, on tietenkin se, että valtakunnan tasolla, lainsäädännön tasolla, verolainsäädännön tasolla katsotaan, että sentyyppiset muutokset, joita viime vuonna tapahtui, eivät olisi mahdollisia maakaasun ja kivihiilen välillä.

Sitten oli vielä... Ei, itse asiassa tässä oli nyt se, mitä halusin sanoa. Mutta kiitos monipuolisesta keskustelusta, ja omasta puolestani myös kiitoksia niille, jotka ovat laatineet raportin kaikkine monipuolisuuksineen.

Kiitos.

Valtuutettu Pentti Arajärvi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Olisin valtuutettu Mari Rantaselta kysynyt, onko hän sitä mieltä, että maailman 1 700 Helsingin kokoista ihmisryhmää voivat kaikki todeta, että meidän osuutemme on niin pieni, että mitään ei tarvitse tehdä. Tai 10 000 Helsingin kokoista yksikköä tai ties kuinka monta tuhatta 85 hengen kokoontumaa, jotka saisivat 5 000 euroa. Tässä mittasuhteet ovat, tietysti voi hyvin asettaa rinnakkain, mutta toisessa oli kysymys aika paljon pienemmästä asiasta kuin tässä ja vaikutuksiltaan aika erilaisesta asiasta.

Valtuutettu Atte Kaleva (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Me olemme tästä Malmin lentokentän niittyalueesta keskustelleet apulaispormestari Sinnemäen kanssa sekä valtuustosalissa että kaupunkiympäristölautakunnan salissa hyvin monta kertaa aikaisemmin, ja nähtävästi keskustelu jatkuu. Ei ole sama asia, että siellä säästetään pieniä niittyalueita siellä täällä. Se ei ole ollenkaan sama asia. Nyt on

10.–11.6.2020

tärkeää ymmärtää se, että kun rakennetaan Malmin lentokenttä, niin samalla menetetään tämä laaja yhtenäinen niittyalue, joka ylläpitää monimuotoista biotooppia, joka ylläpitää sitten esimerkiksi viheryökkösiä ja kimolepakoita ynnä muita harvinaisia ja uhanalaisia lajeja. Tämä menetetään siinä vaiheessa kun Malmin lentokenttä rakennetaan. On älyllisesti epärehellistä väittää jotain muuta. Tämä on hyvä nyt tiedottaa kaikkien.

Kiitos.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Sekä apulaispormestari Sinnemäki että moni muu valtuutettu on mo-
neen kertaan sanonut, että puistot ovat hyvin tärkeitä virkistysalueita.
Olen alkanut saada yhä enemmän kirjeitä siitä, että pyöräily on erittäin
suuri ongelma Helsingin puistoissa. Olisiko mitenkään mahdollista ot-
taa joskus oikeasti esille tämä ongelma, sillä puistotiet, ne kevyen lii-
kenteen tiet ovat niin kapeita, että siellä ei voi siis kävellä vapaasti, kun
pelkää koko ajan, että joku pyöräilijä ajaa päälle?

Valtuutettu Atte Harjanne (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Apulaispormestari Sinnemäeltä erinomainen pointti siitä, että kauko-
lämpö ei ole tässä mittakaavassa ratkaissut kestävästi oikeastaan mis-
sään, ei ainakaan missään Suomessa. Valtuutettu Arajärvi jo puuttuikin
tähän valtuutettu Rantasen ontuvaan logiikkaan. Jatkaisin sitä vielä, et-
tä tällaisessa konseptissa kuin social cost of carbon eli hiilitonnin koko-
nais- yhteiskunnallinen hinta – en ole nyt ihan tuoreinta ? arviointia
tästä seurannut – puhutaan noin satasen luokkaa, josta meillä on muu-
taman megatonnin päästöt vuodessa Helsingissä, niin siitä tulee aika
iso summa. Ja tietysti vielä se, että tosiasiallisesti monet päästöväh-
enyksistä – väittäisin jopa että useimmat – myös auttavat esimerkiksi
paikalliseen ympäristöterveyteen, moniin hyvin asioihin ja auttavat mei-
tä olemaan edelläkävijä ja hyötymään siitä asemasta. Eli kyllä hyvin eri
mittakaavan asioista nyt puhutaan kuin puhuttiin ? .

Valtuutettu Leo Stranius

10.–11.6.2020

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tosi hyvää keskustelua tästä ympäristöraportista ja hyviä vastauksia. Ehkä vielä pari huomiota noista ilmastotavoitteista ja vuosista. Tietenkin juuri vuodet ovat todella erilaisia – se tuli täällä hyvin esille – mutta myös valtuutettu Kivelä tuossa jo aikaisemminkin kommentoi sitä, että meillä vain vähän niin kuin vuodet loppuvat kesken aika nopeasti tässä. Että pitää olla painopiste aika tässä lähitulevaisuudessa.

Kokonaiskuva on tietenkin tärkeä, ja mielestäni valtuutettu Parpala hyvin korosti sitä, että meillä Helsingillä on myös rooli vaikkapa Vantaan Energian kautta tehdä aktiivista ilmastopolitiikkaa. Ehkä viimeisenä vielä kommenttina, kun tässä nousi muutamassakin puheenvuorossa esille se, että öljyjalostamon hukkalämpö kannattaisi hyödyntää, niin se tietysti äkkiseltään tuntuu houkuttelevalta, mutta haasteena siinä on se, että se perustuu kuitenkin fossiilisiin polttoaineisiin, ja se voi johtaa ojasta allikkoon aika nopeasti.

Kiitos paljon.

157 §

Esityslistan asia nro 10

LAAKSON YHTEISSAIRAALAN HANKESUUNNITELMA

Apulaispormestari Sanna Vesikansa

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Meillä on päätettävänä Laakson yhteissairaalan hankesuunnitelma, joka on soteinvestointi, ja valtuusto on hyvin pitkään soteinvestoinneista ollut myös huolissaan, miten niitä saadaan etenemään, kun soteuudistuksessa on ollut erilaisia viivästyksiä. Mutta tässä on kyseessä nyt investointi, joka on samaan aikaan sekä kiireellinen että tärkeä, ja tietenkin myös investointi, joka kooltaan vastaa jo erittäin monia muita investointeja. Yksi suurimmista investoinneista tällä valtuustokaudella.

10.–11.6.2020

Esittelen ihan lyhyesti terveydenhuollon järjestämisen ja palveluiden näkökulmasta, miksi tämä hanke on tärkeä, ja liitteenähän valtuutetuilla on myös paljon lisätietoa tästä yhteissairaalahankkeesta, jota Helsingin ja HUSin kanssa yhteistyössä on jo pitkään suunniteltu. Myös erinomaisia kuvia siitä, miltä kaupunki näyttää sieltä Laakson sairaala-alueelta noin reilun 10 vuoden kuluttua.

Monet meistä ovat varmaan joko potilaana, omaisena – jotkut ehkä työntekijöinäkin – olleet Helsingin sairaaloissa, jotka tulevat muuttamaan tänne Laakson yhteissairaalaan. Sehän koskee sekä Laakson nykyistä aluetta, mutta myös Suursuota, Auroraa ja Kivelää, ja tiedämme varmasti monet, että nykyiset tilat eivät ole missään tapauksessa tällä hetkellä hyvässä kunnossa. Ne itse asiassa ovat niin huonokuntoiset monessa sairaalakiinteistössämme, että ne eivät mahdollista asianmukaista terveydenhuollon palvelua eivätkä vastaa myöskään nykyisiä vaatimuksia. Monet sairaalarakennukset ovat hajallaan. Osastot ovat pääsääntöisesti pieniä, ja meillä on usein huoneita, joissa on 2–4 potilasta eikä huonekohtaisia WC-tiloja. Ehkä tässä koronakriisin jäljiltä on myös hyvä huomioda, että nykyiset tilat altistavat myös epidemian leviämislle eivätkä mahdollista laadukasta saattohoitoa.

Tässä Laakson uudessa yhteissairaalassa saadaan siis 900 sairaalasi-
jaa, jossa saadaan pääasiassa yhden hengen huoneita. Sinne pystytään yhdistämään sekä psykiatrista että somaattista hoitoa. Noin puolet Helsingin somaattisista sairaansijoista tulee tänne, ja pystytään myös olemaan osa Meilahden kampusta ja parantamaan sikäli myös erilaisia päivystyksellisiä asioita. Vanhoista tiloista myös pohdittiin, oltaisiinko jääty tai tehty mittavia korjaustöitä, mutta ne ovat erittäin mittavia. Uudisrakennus on ainoa järkevä toteutettava, mikä kannattaa tässä Helsingissä edetä.

Sen lisäksi on ehkä hyvä huomioda se, että myös pystytään hyödyntämään sitä erilaista toimintaa, jota sinne siirtyy, ja saamaan siitä myös erilaisia hyödyllisiä yhteiskäyttöjä. Sinne keskittyy hyvinkin monenlaisia erilaisia toimintoja, ja esimerkiksi ulkotiloja, kattopihoja, terasseja sekä Keskuspuiston läheisyyttä pystytään myös hyödyntämään. Sinnehan tulee esimerkiksi lasten- ja nuortenpsykiatriasta myös sairaalakoulu. Myös vanhan sairaalan rakennuksia suojellaan, ja esimerkiksi vanha sairaalapuisto säilyy.

Rakennus on hankkeena ollut myös hyvin kunnianhimoinen. Siinä on elinkaariajattelua, pitkäikäisyyttä, sekä myös energiaratkaisut ovat Hiili-neutraalin Helsingin mukaisia. Esimerkiksi hukkalämpöä, maalämpöä hyödynnetään ja monenlaista kaukojäähdytystä, joka tulee olemaan aivan uudenlaista tilaa siis myös energiaratkaisuiltaan. Tästä tulee tie-

10.–11.6.2020

tenkin monenlaisia muutoksia nykyiseen toimintaan, mutta samalla myös vapautuu paljon tiloja näiltä nykyisiltä sairaala-alueilta, jotka saadaan muuhun kaupunkikäyttöön. Hankkeesta on jo jätetty sosiaali- ja terveysministeriöön hakemus poikkeusluvasta, koska tämä on tietysti niin merkittävä investointi, että se nykylainsäädännöltä vaaditaan, mutta olemme perustelleet, miten kiireellinen ja erittäin tärkeä hanke tämä on ja miten merkittävästi se myös parantaa helsinkiläisten hoitoa, kun saadaan asianmukaiset tilat nimenomaan sinne Meilahden kampukselle.

Kiitos.

Valtuutettu Ilkka Taipale

Arvoisa puheenjohtaja.

Täytyy pyytää vielä seuraavakin puheenvuoro, koska täällä näköjään saa puhua vain 2 minuuttia.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Puheenjohtaja.

Olen ollut hyvin kriittinen monista syistä tähän hankkeeseen, jonka todellinen kustannus on noin miljardin. Se on noussut jo tässä suunnitteluvaiheessa 700 miljoonasta 850 miljoonaan. HUSin hallituksessa oli hyvin täpärä äänestys. Olisimme halunneet puoleksi vuodeksi asian pöydälle lisäselvittelyjä varten, mutta porukka – erityisesti vihreät tässä tapauksessa – halusi kertalaakilla päätöksen, eikä selvitettävän mitään asioista. 9 oli jatkon kannalla, 5 vastaan ja 3 tyhjää ja muutama epärei-, se oli hyvin siis täpärällä, ja erittäin kriittisiä mielipiteitä tuli. Ne liittyvät siihen, että samaan aikaan itse HUSilla on suuria rakennushankkeita: Siltasairaala, silmäsairaala, Jorvin massiivinen saneeraus ja laajennus, Pejaksen laajennus ja monien sairaaloiden kunnostaminen.

Nyt kun tähän tulee psykiatria, niin tätä ennen olisi pitänyt rakentaa 70 palveluasuntoa niille tarpeettomasti Aurorassa tällä hetkellä oleville potilaille, jotka ovat vain palveluasunnon puutteessa siellä. Toisekseen tämä ei ole huomionut lainkaan Niuvanniemessä ja Vanhassa Vaasassa olevia 90 potilasta, joiden hinta vuodessa on à 200 000 euroa eli 18 miljoonaa, joka voitaisiin kotiuttaa Helsinkiin. Lisäksi se ei toteuta YK:n vammaisoikeuksien sopimusta, joka edellyttää, että laitoshuollossa olevilla potilailla pitää olla olot samanasteiset kuin samanikäisillä koti-

10.–11.6.2020

oloissa. Oikeuspsykiatristen potilaiden hoitoajat ovat 5–7 vuotta. Se on täysin mahdotonta toteuttaa tässä suljetussa ympäristössä.

Lisäksi tänne on laitettu kaikki lääketieteen paaria-alat: paitsi psykiatria, oikeuspsykiatria, juopot, huumeidenkäyttäjät, lastenpsykiatria, joka olisi kuulunut Uuteen lastensairaalaan, neurologinen kuntoutus, sydänkuntoutus, geriatrinen kuntoutus, saattohoito, vielä jotain asuntotoimintoja ja niin edelleen. Nyt meillä on kuntoutusalalla 4 eri yksikköä, joihin olisi voitu hajasijoittaa potilaita. Ne ovat vieressä oleva neurologinen kuntoutusyksikkö, jonka tontilla on muuten rakennusoikeutta, ja sitä käytetään jo väistötiloina, Kiljavan sairaala, Oulunkylän kuntoutussairaala ja lisäksi Orton, invalidisairaala, joka rakennettiin kuntoutusta varten. Aiemmat kuntoutuslaitokset ovat olleet kylpyläluokkaa. Ne tehtiin sotaveteraaneja varten, sotainvalideja varten.

Tässä ei ole mitään elementtejä samantapaisesta ihannekuntoutuslaitoksesta. Rakentaminen tapahtuu erittäin ahtaalle tontille, valtava liikennevirta huomioiden myös HIFKin halli vastapäätä, maanalaisia tiloja 500 tai paljonko autoja sinne, maanalaiset käytävät 30, mitä onkaan, ja ennen kaikkea käyttökustannukset nousevat 50 miljoonalla nykyiseen nähden. Kun jos terveystakeskukset, perusterveydenhuolto pantaisiin kuntoon, 100 uutta lääkäriä, se maksaa vain 15 miljoonaa euroa.

Turha väittää, että joka ikinen poistuva sairaala olisi huonokuntoinen. Hesperian sairaala saneerattiin vasta 15 vuotta sitten. Oliko se täysin huonosti saneerattu, että sitä ei voitaisi käyttää? Hesperia-Kivelää voitaisiin tältä osin käyttää, mutta sinne kyetään rakentamaan runsaasti asuntoja. Voin ottaa tuolla loppuvaiheessa sitten uuden puheenvuoron, koska näitä teemoja vielä lisää. Siitä puretaan aika tuoreita asuntoja. Töölön sairaalan kohdalla henkilökunta-asuntoja puretaan noin satakunta, ja samaan aikaan ei pohdita uusia asuntoja henkilökunnalle. Tämä on täysin epäonnistunut projekti näin suurena, ja minä olisin ilman muuta ottamassa siitä kolmanneksen pois. En siis vastusta kokonaisuudessaan tätä, mutta totean, että se ei tule toteutumaan tässä laajuudessa, vaikka päätätte. Rahat loppuvat, valtio päättää jotain ja HUSillakaan ei ole varoja kaikkiin niihin uudistuksiin, mitä on.

Valtuutettu Reetta Vanhanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

On totta, että HUSissa tästä Laakson sairaalahankkeesta tosiaan äänestettiin, ja siellä demarit vastustivat tätä Helsingille ja HUSille äärimmäisen tärkeää hanketta. Kuten Taipalekin sanoi, kiitos vihreiden ja

10.–11.6.2020

joidenkin muidenkin, hanke kuitenkin etenee. Psykiatriset potilaat tarvitsevat ehdottomasti uudet tilat, sekä Helsingin että HUS-alueen muut potilaat, eli Laakson sairaala on hyvin tärkeä hanke. Se on suuri, mutta toteutetaan vaiheittain. Tosiaan nykyisissä sairaalatiloiissa ei ole mahdollista jatkaa ilman todella mittavia, kalliita peruskorjauksia.

Valtuutettu Ulla-Maija Urho

Kiitos, puheenjohtaja.

Olemme kuunnelleet tuolta etänä 5 minuutin puheenvuoroja jopa repeliikkeinä tämän kokouksen aikana, ja pidän silloin kohtuuttomana, että paikalle tulleiden puheenvuorot olisivat 2-minuuttisia, kun ei sitä muutenkaan seurata. Tämä oli työjärjestykseen.

Sitten Laakson sairaalahankkeeseen. Nykyiset tilat Laaksossa ovat toki helsinkiläisten kuntoutukseen ja somaattiseen sairaanhoitoon todella huonot. Ne täytyy korvata tai uudistaa. Minua huolettavat helsinkiläisten psykiatrisen hoidon tilat, ja sen takia HUS on tulossa mukaan yhteisymmärryksessä tähän Laakson hankkeeseen tai siihen yhtiöön, joka vetää tätä hankesuunnitelmaa eteenpäin. HUS on vähemmistöosakas. Siis Helsingin sairaanhoidon palvelut, mitä vielä on Helsingillä, ja kuntoutus muun muassa ovat suurempi osa sitä Laaksoa. Toki psykiatrisen tilat olisi voitu korjata Kivelä-Hesperian alueelle, mutta tämä hankesuunnitelma nyt etenee. Se investointi on iso. Se on palasteltu, ja sitä joudutaan varmaankin vielä, kuten Ilkka Taipale äsken kuvasi, palastelemaan pidemmällekin jaksolle – toinen rahan ja toinen väistötilojen puutteen vuoksi.

Minulla on 2 toivetta, kun tätä viedään eteenpäin. HUSin ja Helsingin psykiatria on saatava yhteen. On kestänyt, että tätä on 10 vuotta sanottu, että tätä suunnitellaan ja tätä harkitaan ja tätä mietitään. Mikä on se este, ettei tässä yhteistyö etene? Yhteistyön etenemisen vauhdittamiseksi HUSin hallitus teki jo aloitteen Helsingille siitä että saataisiin aikaan nopeasti selvitysmiehet ratkomaan yhteisen psykiatrisen tilaa.

Sitten jos HUSin investointeja joudutaan – siis silmänsairaala ja nämä, jotka ovat meneillään nyt, tämä syöpäkiruri-, Töölön korvaavat tilat ja siihen päälle jo olevalla nelivuotiskaudella olevat investoinnit – jos niitä ruvetaan rajaamaan, on varma, että tämä Laakson sairaalan hanke tulee yhtiönäkin olemaan ongelmassa. Sen verran epäluuloisia ikävä kyllä ovat nämä HUSin ei-helsinkiläiset hallituksen jäsenet.

10.–11.6.2020

Valtuutettu Arja Karhuvaara

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos erittäin paljon sosiaali- ja terveyslautakunnalle, että ovat saaneet näinkin pitkälle tätä asiaa jo vietyä. Aikanaan jo 2008 edesmenneen Hannu Alarannan sekä fysiatri Asko Lukinmaan ja silloisen HUSin operatiivisen ylilääkäri Reijo Haapasen kanssa meillä oli visio kuntoutuskukkulasta. Se tarkoittaa Laaksoa ja nimenomaan Taipaleen mainitsemaa Invalidiliittoa ja sitten vielä Ortonia. Akuutti kuntoutus, postakuutti kuntoutus ja neurologinen kuntoutus psykiatrian ohessa tarvitsevat isomman yksikön, jotta myös osaaminen voitaisiin varmistaa.

Itse pidän tätä erittäin hyvänä muutoksena entiseen, mutta muutama asia. Tässä puhutaan digitaalisuudesta ja etäkuntoutuksen kuvallisen viestinnän ja videoinnin mahdollistamisesta. Toivon, että tässä tekstissä mainitut ICT-riskit eivät kulminoidu näihin kuvallisen viestinnän ja etäyhteyksien tilojen puutteeseen.

Yhteistyö Invalidiliiton Validian selkäydinvammakuntoutuksen kanssa mahdollistaa korkeatasoisen opetuksen. Puheterapian, neuropsykologian ja muiden osastokuntoutusta tukevien kuntoutusmuotojen vaatimien tilojen pitää myös olla sellaiset, että talon ulkopuolelta pystytään tulemaan siihen kuntoutusjaksoon lisätueksi tarvittaessa, ja että sieltä löytyvät tilat myös apuvälinesovitukseen, apuneuvojen sovittamiseen, jotta ei näitä kuntoutujia tarvitse raahata osoitteesta toiseen.

Kysyisin vielä, kun muutkin ylittävät, onko tähän tulossa myös allasterapiaa varten tilat. Se on täysin epäselvää, ja se tarvitaan ehdottomasti muun muassa kipupotilaille. Sekä valmius ja mahdollisuus käyttää Keskuspuistoa kuntoutumista tukevana toimintaympäristönä ja ennen kaikkea hoitohenkilöstön ja erityistyöntekijöiden työnvaihto ja koulutusmahdollisuudet myös kansainvälisissä vastaavissa keskuksissa tulisi olla mahdollista, suorastaan itsestään selvää. Näitä tulen vielä vähän valvomaan tässä jatkossa.

Mutta kiitos kokonaisuudesta.

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä hanke sinällään on tervetullut, mutta kaikki ne, jotka ovat seuranneet pitkään psykiatrisen hoidon tilaa Helsingissä, tietävät, että

10.–11.6.2020

meillä nykyään se ongelma on, että esimerkiksi lasten ja nuorten osalta nämä psykiatriset lähetteet ovat kasvaneet viime vuosina aivan hurjasti. Ja ihmiset, jotka oikeasti tarvitsisivat hoitoa, eivät välttämättä sitä saa, ja ihmisiä, jotka tarvitsisivat sitä osastohoitoa, ohjataan pikemminkin sinne avohoidon puolelle tai osastohoidon jaksot eivät ole tarpeeksi pitkiä, jolloin tulee ketjutusta, jolloin samat potilaat kiertävät siellä osastolla uudestaan ja uudestaan.

Ryhmässämme onkin suuria huolia siitä, millä tavalla tässä hankkeessa taataan tämä osastohoidon riittävyys, erityisesti kun väestö kasvaa. Jos te nyt katsotte sitä hankesuunnitelman sivua 34, ja siellä on sellainen taulukko, jossa selkeästi näkyy, että itse asiassa kasvavaan väestömäärään suhteutettuna joiltakin osin nämä osastopaikat jopa vähenevät. Näin on esimerkiksi psykiatrian osalta. Siellä on sairaansijoja laitettu 218 vuodelle 2018, ja sitten ennakoitu että sairaansijoja tarvittaisiin 167 kappaletta vuonna 2030. Sama tilanne on sitten näiden muidenkin osastojen osalta.

Niinpä ryhmämme on päättänyt tehdä vastaesityksen, jossa halutaan turvata se, että meillä Helsingissä jatkossa on riittävä määrä osastopaikkoja suhteessa väestöön, jota tämä hanke ei itse asiassa huononna sitä tilannetta psykiatristen potilaiden osalta. Olen tehnyt sinne järjestelmään vastaesityksen, joka kuuluu, että samalla kaupunginvaltuusto edellyttää suunnittelemaan psykiatrisen osastohoidon kokonaisuutta siten, että kokonaisuutena psykiatrisen osastopaikkojen määrä ei hankkeen toteuttamisen seurauksena vähene. Uskon, että tämä on sellainen melko miedosti laadittu vastaesitys, että sitä varmasti voi yli puoluerajojen kannattaa.

Kiitos.

Ledamoten Björn Månsson (replik)

Tämä kuulostaa järkevältä, mitä valtuutettu Honkasalo sanoo ja esittää, mutta tarkentava kysymys: tarkoitetaanko nimenomaan Helsingin sisäisten paikkojen määrää vai pääkaupunkiseudun? Koska osastoja tai yksiköitähän tulee muuallakin edelleen olemaan, esimerkiksi Jorvissa. Eli äänestäisin tämän puolesta, jos tarkennetaan tämä, että mitä aluetta tämä koskee.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

10.–11.6.2020

Tämä yhteissairaala on erittäin massiivinen projekti ja kestää 10 vuotta. Se maksaa, niin kuin olette kuulleet, 838 miljoonaa, ja tämä on varmaan minimi. Mutta sitähan voi ehkä supistaa, jos emme tarvitse niin paljon tiloja. Esimerkiksi tunneli Auroran sairaalasta päin maksaa 34 miljoonaa. Mikä tunneli voi olla niin kallis? Kun taas se toinen tunneli Meilahteen päin maksaa vain 18 miljoonaa. Kai näistä voi jonkin verran tinkiä.

Sairaansijoja on kyllä riittävästi, 922 kappaletta, ja niitähan voi sitten vaihtaa, että jos joku psykiatrian alue tarvitsee lisää paikkoja, niin se varmaan saa niitä paikkoja Helsingin kaupungilta. Ei sairaansijoja nykyisin enää rakennetta tuhatta enempää mihinkään. Olen Ilkka Taipaleen kanssa täysin eri mieltä siitä, että psykiatialle ei rakennettaisi tällaista rakennusta, koska mikään hoito, sairaanhoito ei onnistu, jos ei sillä ole kunnollisia tiloja. Sen takia tarvitsemme tämän yhteissairaalan, ja saamme sitten rahaa myymällä Auroran alueelta tontteja. Se on hieno paikka, sieltä voi saada kymmeniä miljoonia. Myymme Kivelän sairaalan rakennuksen ja puolet ainakin Suursuon sairaalasta. Kannatan tätä lämpimästi.

Valtuutettu Laura Rissanen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Tämä hanke tulee minulle tällä hetkellä todella iholle, niin kuin monet teistä tietävät. Olen seurannut mieheni neurologista fyysistä kuntoutusta ja nimenomaan siellä Laaksossa. Sieltä minulle on lähetetty tähän keskusteluun myös jo viestejä, että mitä kaikkea pitäisi huomioida. Mutta se, minkä tiedämme, on että nämä nykyiset tilat eivät toden totta ole millään tavalla toimivia. Potilaiden intimitetti ja tietosuoja eivät toteudu näissä useamman hengen huoneissa, ja kuten on valitettavasti nähty, niin ne altistavat myös epidemioiden leviämiseksi sairaalan sisällä.

Tämä hankesuunnitelma on monelta osin erittäin hyvä. Erityisen lämmöllä tervehdin sitä, että tavoitteena on lisätä neurologisen kuntoutuksen intensiteettiä. Puhutaan siitä, että kuntoutusta olisi jatkossa jopa 6 tuntia päivässä. Tämä tavoite on erinomainen. Nythän tätä tuntimäärää lähellekään ei päästä. Tämä kuntoutustavoitteisiin pääseminen edellyttää toki paitsi hienoa uutta sairaalaa myös sitten vakanssien reipasta lisäämistä.

Tämä hanke on siis todella erittäin kannatettava. Nyt tämän pandemian aikana on osoittautunut, että edes neuropsykologisen kuntoutuksen

10.–11.6.2020

osastolla ei ollut kuitenkaan tehty mitään suunnitelmaa siitä, miten omaisten vierailut tällaisessa tilanteessa voidaan toteuttaa. Ihmiskontaktit ovat kaikille syystä tai toisesta sairaalahoidossa oleville tärkeitä, mutta sanoisin, että erityisen tärkeitä ne ovat nimenomaan tähän uuteen Laakson sairaalaan tuleville potilaille. Tämän tyyppisen kuntoutuksen osalta omien lähiomaisten ja muiden tärkeiden ihmisten tapaamiset ovat erityisen tärkeitä, ja tämä palvelee toisaalta myös sitä tavoitetta lyhentää näitä hoitajaksoja. Olisinkin kysynyt, osaako apulaispormestari vastata, onko näitä vierailukäytäntöjä pohdittu. Yritin hankesuunnitelmaa tavata, ja sieltä en sitä löytänyt. Tässä vaiheessa on vielä mahdollisuus vaikuttaa siihen, että vierailut pystytään kaikissa olosuhteissa turvallisesti järjestämään.

Valtuutettu Karhuvaara nosti esiin tämän allasterapian. Sitä tietoa itsekin kaipaisin, että jos siihen saa vastauksen. Hankesuunnitelmassa puhutaan kauniisti ulkoilumahdollisuuksista, ja toivottavasti niistä myös pidetään kiinni. Siinä mielessä tämä sijainti Keskuspuiston liepeillä on kyllä mitä oivin. Myös hyvät joukkoliikenneyhteydet ovat tietysti niin työntekijöille kuin potilaille ja omaisille tärkeitä.

Puheenjohtaja.

Kaiken kaikkiaan kannatan tätä hanketta ja näillä toiveilla lisättynä.

Kiitos.

Valtuutettu Anna Vuorjoki

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Se, että saamme psykiatriselle hoidolle ja myös muulle tähän sairaalaan tulevalle hoidolle uudet ja nykyvaatimusten mukaiset tilat, on erittäin tärkeätä, ja tämä hanke on sikäli tärkeä. Toisaalta niin kuin valtuutettu Honkasalo tässä toi esille, valtuustoryhmässämme psykiatristen osastopaikkojen määrä on herättänyt huolta. Kannatan sen takia Honkasalon ponsiesitystä, ja vastauksena valtuutettu Månssonille, niin tässä kyse on lähinnä Helsingissä olevista psykiatrisen hoidon paikoista, ja toki tässä valtuustossa emme voikaan päättää muusta kuin Helsingin oman psykiatrisen hoidon paikoista, mikä menee tämän sairaalahankkeen ulkopuolelle.

Tämän sairaalahankkeen taustalla nimenomaan psykiatrisen hoidon suhteen on sellaista ajattelua, jossa psykiatrisen hoidon painopistettä viedään kohti avohoitoa. Tämä on sinänsä täysin oikea suunta, mutta

10.–11.6.2020

sen pitäisi tapahtua avohoitoa vahvistamalla eikä sillä tavalla, että vähennämme osastopaikkoja ennen kuin on varmuus, että niiden tarve todella on vähentynyt. Ymmärtääkseni yksi ajattelu tässä hankkeen valmistelutyössä on ollut, että kun lisätään mielenterveyskuntoutujien palveluasumisen ja tuetun asumisen paikkoja, niin psykiatrisilta osastoilta voisi vapautua paikkoja. No, näihin asumispalveluihin on ollut jonoja pitkään, ja kaikkien kannalta se on epätarkoituksenmukaista. Näiden potilaiden kuntoutumista hidastaa se, etteivät he pääse omaan asuntoon, ja kaupungille on huomattavasti kalliimpaa pitää ihmisiä jonossa osastopaikoilla kuin tarjota heille tuettua asumista. Eli samalla kun meidän pitää huolehtia siitä, että psykiatrisia paikkoja on tarpeeksi, niin jos haluamme pitkällä aikavälillä lisätä avohoitopainotteisuutta, ihan keskeinen asia on asumispalveluiden lisääminen. Sen takia teen ponsiesityksen.

Hyväksyessään esityksen kaupunginvaltuusto edellyttää selvittämään mahdollisuutta laatia toimenpidesuunnitelma siitä, miten mielenterveyskuntoutujien asumispalveluiden jonot saadaan puretuksi ennen osastotoimintojen siirtymistä Laakson sairaalaan.

Kiitos.

Ledamoten Björn Månsson (replik)

Puheenjohtaja.

Helsingin valtuusto ei tietenkään suoraan voi päättää muusta kuin Helsingin sairaaloista ja hoidosta, mutta onhan meillä nyt aikamoinen vaikutus HUSissa. Muun muassa valtuutetut Vuorjoki, Taipale, Vanhanen ja minä – unohdinko minä jonkun? tietysti puheenjohtaja Urho – istumme HUSin hallituksessa. Mutta ei siinä mitään. Minäkään en halua näitä osastopaikkoja vähentää. Kannatan tätä Honkasalon vastaesitystä. Jaa, mutta repliikissä ei voi kannattaa. Sitähän on sitä paitsi jo kannatettu.

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Kiitoksia valtuutettu Honkasalolle ja Vuorjoelle erinomaisista puheenvuoroista. Kiitoksia myös valtuutettu Taipaleelle. Kannatan Honkasalon vastaehdotusta ja Vuorjoen ponsiesitystä.

10.–11.6.2020

Kiitos.

Valtuutettu Anna Vuorjoki (vastauspuheenvuoro)

Ohitan.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitos, puheenjohtaja.

Anteeksi, kun tuon mikin etsimisessä menee aina vähän aikaa. Psykiatristen asiakkaiden tilanne on ollut vaikea Helsingissä useita vuosia, ja yhdyn valtuutettu Honkasalon sekä Vuorjoen ponsiin. Osastopaikkoja ei saa vähentää. Tarvitaan lisää asumispalveluita. Mutta samalla olen monessa asiassa samaa mieltä myös valtuutettu Taipaleen kanssa, että olen erittäin huolissani tämän hankkeen kalleudesta. Miljardi on tosi paljon rahaa, vaikka se onkin 10 vuoden hanke, ja tosiaan näistä tunnelikuluista pitäisi voida säästää, niin kuin valtuutettu Asko-Seljavaara totesi. Tämän hankkeen käyttökustannukset ovat tosiaan 50 miljoonaa suuremmat kuin ne ovat nykyisin. Tavallaan itse toivoisin kuitenkin aikalisää ja että varmistettaisiin nämä asumispalveluiden lisäämismahdollisuudet sekä tosiaan tuettaisiin enemmän myös avohoitoa.

Nyt kun me juuri tämän päivän lehdestä saimme lukea, että vanhusten huoltoon tarvittaisiin gerontologian professori Krögerin mukaan 1,8 miljardia euroa koko Suomessa, että pääsisimme muiden Pohjoismaiden tasolle, ja kaikki tiedämme, että Helsingissä ympärivuorokautisen hoidon sekä kotihoidon tilanne on järkyttävä, niin onko meillä varaa unohdtaa ikäihmisten hoito ja nämä vanhukset? Toivoisin, että sote löytäisi myös näille ikäihmisille rahaa. Itse ottaisin aikalisän tähän hankkeeseen.

Kiitos.

Valtuutettu Maija Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Psykiatrisen hoidon kehittäminen ja suunnittelu on ollut pitkään Helsingin ja HUSin yhteisenä huolena, ja ensinnäkin totean tästä kalleudesta, että kun tätä asiaa esiteltiin, HUSin hallituksessa todettiin, että nykyis-

10.–11.6.2020

ten psykiatristen hoitotilojen korjaaminen nykyaikaa edellyttävälle tasolle maksaisi yhtä paljon kuin tämän uudishankkeen eurot. Joten pelkäämään tähän rahamäärään viittaaminen ei kyllä perustele tätä asiaa puoleen eikä toiseen.

Sitten totean, että tässä on taustalla erittäin pitkä ja huolellinen valmistelu psykiatrisen hoidon modernisoimiseksi, kehittämiseksi ja uudeltaisesta ajattelusta. Tätä on valmisteltu jo edellisen sotelautakunnan aikana, ja silloin kuultiin HUSin toimialajohtaja Matti Holin esitys siellä, ja samaten se on myös tämä psykiatrisen hoidon tiekartta hyväksytty HUSin hallituksessa, ja siellä on käyty myös pitkä keskustelu siitä, mitä on moderni psykiatrisen hoito nyt ja tulevaisuudessa. Nyt tämän kehittyvä hoito tarvitsee myös ne fyysiset tilat, ja se on Laakson sairaalan kampus. Tämä asiaa tulee myös HUSin valtuustoon, ja minusta tämä on erittäin tärkeä hanke, ja nyt ei pitäisi laittaa kapuloita rattaisiin, vaan Helsinki ja koko seutu tarvitsee kunnollisen psykiatrisen hoidon kehittämisruiskeen.

Lyhyesti totean tästä tunnelista, jonka kustannuksia ei minusta nyt pidä myöskään liioitella, koska Laakson sairaalan kampusalue tarvitsee yhteyden Meilahden alueelle. Se yhteys on ihan välttämätön tämän potilashoidon kannalta, ja jos ajatellaan sitä, että se jää ilman tunnelia, niin sitten tämä Laakson ? siellä ja sen mahdollisuudet esimerkiksi toisenlaiseen käyttötarkoitukseen tai muihin oleellisiin asioihin ovat todella vaikeita. Se on solmukohdassa liikenteellisesti maanpäällisesti niin että tunneli on aivan välttämätön.

Kannatan tätä Laakson sairaalan hanketta, ja toivon, että kauhean paljon ei myöskään ajallisia esteitä tälle luotaisi, vaan että mahdollisimman nopeasti sitä voitaisiin edistää.

Kiitos.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen Maija Anttilan kanssa kaikesta muusta samaa mieltä, mutta se toinen tunneli – siis se, joka on se ajotunneli – on se kallis, 34 miljoonaa, kun se tunneli Meilahteen on vain 18. Tarkoitin sitä, että jos löytyisi jokin halvempi liikennemuoto kuin se, että kaikki liikenne menee sieltä Auroran edestä tunnelia myöten.

10.–11.6.2020

Sinikka Vepsälle sanoisin, että kun tämä voidaan rakentaa osina, niin kyllä pidän tätä hyvin varmana, että rakennetaan se osa ensin, jonka asiantuntijat päättävät, ja sitten vähitellen jatketaan 10 vuoden aikana tätä rakentamista. Minusta tämä on varsin turvallinen investointi.

Valtuutettu Arja Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)

Kiitos hyvistä puheenvuoroista. Ihan halusin noista tunteista sen veran muistuttaa, että ne ovat myös osa kriisivalmiutta ja katastrofiturvallisuutta. Senkin takia ne puoltavat paikkaansa näiden sairaaloiden välillä.

Kiitos.

Valtuutettu Ilkka Taipale

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämän rakennelman maanalaiset osat maksavat 80 % siitä, mitä Uusi lastensairaala maksoi, 160 miljoonaa. Siltasairaala, jossa on syöpä- ja traumasairaala, maksaa 250 miljoonaa. Tässä on 4 kertaa suuremmasta hankkeesta kysymys.

Valtuutettu Reetta Vanhanen antoi väärän todistuksen HUSin käsitteystä. Selkeästi esitettiin, että tarvitsemme puolen vuoden – vuoden loppuun asti – lisäselvitysajan, ja päätös tehdään sen jälkeen. Kaikki ne perustelut, joita esitimme, ei vihreiltä tullut yhtään näkemystä, että joku niistä olisi ollut oikeakin perustelu, että olisi kannattanut selvittää.

Mitä tulee näihin asuntoihin. Lapinlahden sairaalan yhteydessä sinne rakennettiin henkilökunta-asuntoihin 30, muuten se meinattiin viedä hotelliksi. Hesperian tornitaloihin yritin saada potilasasuntoja, ne myytiin ulos. Kellokoskelle yritin saada, hävisin yhdellä äänellä. Nikkilään yritettiin jättää yksi rakennus palveluasunnoksi, ei mennyt läpi. Rekordi on noin 30 vuotta, mutta ne loistavat henkilöt, jotka ovat tätä ajaneet, ovat olleet apulaiskaupunginjohtajat Heikki S. von Hertzen ja Paula Kokkonen, kokoomus, ja Lili Hyvönen. Helsingin kaupungissa on Lilinkotisäätiö ja Niemikotisäätiö, jotka ovat hoitaneet näitä. Miksi tätäkään ei voida hoitaa ensteksi?

Toiseksi. Niuvanniemeen ja Vanhaan Vaasaan jää 90 potilasta. He ovat kaikkein vaikeahoitoisimpia, ja vaikeahoitoisimmat pannaan tuonne metsiin asumaan, kun nyt on perusteluna se ollut, että niiden pitäisi

10.–11.6.2020

olla somaattisen sairaalan yhteydessä. Tätäkin olen ajanut Nikkilästä lähtien Kellokoskella ja kaikkialla, ei ole kelvannut nimenomaan Helsingin kaupungille, ja on aika turha tulla sanomaan, etteikö näistä asioista puhuttu.

Mitä tulee mielisairaalaan, niin jo 2000-luvun alussa kirjoittelin runsaasti artikkeleita, esitin ihannemielisairaalan rakentamista, ja jotta tulee selväksi vihreillekin, niin en ollut tämän sairaalan tiettyjen osien rakentamista vastaan, vaan sen suuruusluokan selvää pienentämistä katsoamalla koko Uudenmaan kokonaisuutta, mitä Jorviin, Peijakseen tulee, mitä on Ortonissa, Oulunkylän sairaalassa ja niin edelleen. Kyllä tässä nyt on aika paljon oikeutettua kritiikkiä, enkä ole tässä yksinkään. Rakentakoon Helsinki sen, mitä pystyy, mutta ei tule pystymään koko tämän sairaalan rakentamiseen – ja se olisi hulluutta muutenkin.

Valtuutettu Tuomas Rantanen

Puheenjohtaja.

Ensiksi kannatan Vuorjoen pontta. Mielestäni se on oikein hyvä ja tähdellinen ja liittyy nimenomaan asioihin, jotka ovat jossain määrin ja vahvistikin kaupungin omissa käsissä, ja valtuusto helposti voi sitä ponnella pyrkiä ohjaamaan. Honkasalon vastaesitystä en ymmärrä teknisesti, vaikka siinäkin on hyvä eetos. Olemme varmaan kaikki sitä mieltä, että hoitopaikkoja ei pitäisi vähentää, mutta en oikein ymmärrä, miksi se on vastaesityksen muodossa. Ja sitten se on vielä sellaisessa muodossa, että ikään kuin ohjastamme tämän yhden rakennushankkeen kohdalla kokonaihoitopaikkoja, jotka ovat HUSin takana. Minulla on se käsitys, että niitä paikkoja on tarkoitus tulla muualle, ja hyvä niin. Mielestäni voisimme ohjeistaa vaikka ponnien muodossa kaupunginvaltuuston enemmistöllä helsinkiläisten edustajia toimimaan tämän mukaisesti – mikä toivottavasti siis oikeasti toteutuu. Tässä mielessä olen siis Honkasalon kanssa samaa mieltä lopputuloksesta, mutta mielestäni emme tällaisella vastaesityksellä voi ohjata HUSin päätöksentekoa suoraan, niin kuin tuo näyttäisi mielestäni olevan. Kannattaisi viilata sitä, jotta se olisi helpommin päätettävissä mielestäni täällä, eikä muotoasioiden takia ikään kuin karsiintuisi.

Valtuutettu Anna Vuorjoki (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

10.–11.6.2020

Kommentoin tätä kysymystä Honkasalon ponnien muotoilusta. Siis tänne Laaksoonhan on nyt tulossa sekä Helsingin oman psykiatrian osastopaikkoja että HUSin osastopaikkoja, ja on toki selvää, että emme voi täällä ohjailla tilannetta HUSin paikkojen suhteen, mutta että esityksessä selvästi oman psykiatriamme osastopaikat vähenisivät aika reilusti. Tämä on se asia, mihin voimme vaikuttaa, eli ajatuksella, että jos niitä ei voida Laaksoon tämän hankkeen puitteissa enempää toteuttaa, niin emme saa niitä muualta lakkauttaa siinä tahdissa, että ikään kuin se pakottaa vähentämään psykiatrisen hoidon tarjontaa. Tässä on kysymys omasta toiminnastamme.

Apulaispormestari Anni Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Muutama huomio tähän rakennushankkeeseen ja sen taloudelliseen logiikkaan. Tätä terveydenhuollollista ja hoitoon ja kuntoutukseen liittyvää logiikkaahan tässä keskustelussa on kaiken kaikkiaan avattu hyvin kattavasti. Tässähän kokonaisuus, joka sekin tuli hyvin esiin muun muassa valtuutettu Asko-Seljavaaran puheenvuorossa, niin tässä on arvioitu sitä, mitä maksaisi nykyisten tilojen peruskorjaaminen ja se, että saataisiinko sillä yhtä hyviä tiloja aikaiseksi kuin uutta rakentamalla, ja sitten taloudellisen yhtälön arvioinnissa kaupungin kannalta on huomioitu myös se, että tämän uuden sairaalan myötä meillä vapautuu joitakin sellaisia alueita, joissa sitten taas voimme kehittää kaupunkia toisella tavalla. Vaikka kiistämättä tämän hankkeen kokonaiskustannus on hyvin korkea – mikään muu valtuuston käsittelemä hanke ei ole ollut tätä mittaluokkaa – niin taloudellisen järjen näkökulmasta tämä kuitenkin on perusteltu, varsinkin kun siihen sitten yhdistetään näitä toiminnallisia hyötyjä, hoidossa saatavia hyötyjä, joita tämä kokonaisuus ja tämän sairaalan eri toimintojen oleminen yhdessä paikassa tuottaa.

Vuokrakustannuksista. Valtuutettu Taipale viittasi niihin. Tämän sairaalan osalta ei ole niin, että tässä siis rakennusten vuokra- ja käyttökustannukset nousisivat niin selvästi suhteessa nykyiseen. Uudessa rakennuksessa rakennuksen vuokrakustannukset ovat korkeammat kuin nyt olemassa olevissa sijainneissa, mutta tässäkin kävisi niin että jos näissä olemassa olevissa sijainneissa tehtäisiin peruskorjauksia tai pienempiä korjauksia, niin niissäkin vuokra- ja käyttökustannukset nousisivat. Eli suhteessa käyttökustannuksiin tämä talouden logiikka itse asiassa menee siten, että sekin puhuu ennen kaikkea tämän uudisrakennushankkeen puolesta.

10.–11.6.2020

Valtuutettu Taipaleen alussa esiin nostamaan kustannusten nousuun toteaisin, että itse asiassa siitä alustavasta suunnitelmasta valtaosa kustannusten nousua on normaalia rakennuskustannusten hintaindeksiä. Lisäkustannuksia on tullut energiaratkaisusta. Tässä ollaan tekemässä maalämpöä, mikä on äsken keskustelussa olleiden ilmastotavoitteiden kannalta erinomaista, että tällaiseen isoon kompleksiin voidaan toteuttaa maalämpö. Sitten tämän Auroranportin tunnelin kustannukset ovat tulleet lisänä kokonaan tähän kustannusarvioon. Mutta siis valtaosa ei ole sitä, että olisi arvioitu kustannukset alakanttiin tai väärin, vaan normaalia indeksinousua.

Sitten näistä 2:sta eri tunnelista, joihin valtuutettu Asko-Seljavaara muun muassa viittasi. Tämä tunneli Laakson ja Meilahden välillä on logistiikkatunneli, kun taas sitten tämä Auroranportin sisäänajotunneli on ajoneuvoliikenteelle tarkoitettu tunneli. Tämä kustannusero johtuu siitä, että tässä edullisemmassa tunnelissa ei tarvitse huomioida ajoneuvoliikenteen vaatimuksia, kun taas sitten tämä kalliimpi tunneli on sekä huoltoa että muun muassa saattoliikennettä varten tehty tunneli, ja tällaisen ajoneuvoliikennetunnelin kustannukset ovat korkeammat kuin tämän logistiikkatunnelin. Mutta keskustelussa on myös tullut ilmi se, että miksi tämä on tarpeen. Tämä on tiiviillä tontilla, ja tässä silloin pysäköinnin ja huollon vaatimat tilat ovat maan alla, ja niihin täytyy pystyä ajamaan sisään.

Sitten vielä 2 huomiota. Valtuutettu Karhuvaara kysyi näistä allasterapian tiloista, ja kyllä, tälle alueelle ja tähän hankkeeseen on tulossa allasterapian tiloja. Sitten valtuutettu Rissanen, joka puhui omista viimeaikaisista kokemuksistaan kuntoutuksen osalta, hyvin kuvaili sitä, mitä tärkeitä askelia ja parannuksia tämän hankkeen myötä voidaan saada kuntoutukseen, ja varmasti siinä se hoidollinen ote ja kuntoutuksen intensiivisyys on ehkä se keskeisin asia. Lisäksi voidaan todeta, että tässä hankesuunnitelmassa yhden hengen huoneiden lisäksi on myös tietty määrä perhehuoneita, eli joissain tilanteissa kun se arvioidaan kaikkein tarpeellisimmaksi, kuntoutettavan kanssa voi näissä huoneissa siten myös yöpyä joku perheenjäsen.

Kiitos.

Valtuutettu Tuomas Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Puheenjohtaja.

Vuojoelle vain vastauspuheenvuoroon vastauspuheenvuoro. Ymmärrän ehkä pikkaisen paremmin tuon jälkeen, mihin tuolla pyritään, mutta

10.–11.6.2020

olen edelleen sitä mieltä, että kun siinä viitataan näihin hoitopaikkoihin, joissa on jonkinlainen sopimus Helsingin ja HUSin välillä, kuinka ne keskenään jaetaan, ja mitä ilmeisimmin on se tarkoitus, että kokonaisuus ei tule vähenemään, niin tässä kohtaa, missä päätetään yhdestä sairaalahankkeesta, on hankalaa viitata suoraan vastaesityksen muodossa tämäntyyppiseen kokonaisuuteen. Olisin kovin mielelläni kannattamassa esimerkiksi sellaista pontta, jossa sanotaan, että Helsinki toimii sen edestä, että kokonaispaikkamäärä hoitopaikoissa ei vähene. Tämä olisi varmaan se, mihin pyritään. Mutta jos rupeamme tässä tekemään hoitosuunnitelmia nojaten tähän hankesuunnitelmaan, niin siinä menevät kyllä puurot ja vellit sekaisin, vaikka niin kuin sanottu, edelleen olen sitä mieltä, että pyrkimys on hyvä.

Valtuutettu Ulla-Maija Urho (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun täällä ruvetaan hoitopaikoista ja hoidoista puhumaan, minun on pakko kyllä korjata Honkasalon esityksessä esitettyjä väitteitä. Nykyisin HUSissa on hoitopaikkoja täällä Kivelä-Hesperian alueella sekä helsinkiläisille että muiden HUS-alueen kuntien potilaille. Kellokoskelta siirrettiin tänne joitakin potilaita, ja nyt kun Hyvinkään sairaalaan on rakennettu lisää psykiatrian paikkoja ja Jorviin saneerauksen yhteydessä tulee lisää psykiatrian paikkoja, niin Laakson paikat tulevat enemmän peittämään helsinkiläisten tarvetta. Kokonaisuutena HUSissa psykiatrian paikkoja on nyt jo valtakunnan normituksen alarajalla, ja tavoite ei missään tapauksessa ole kokonaisuudesta vähentää, vaan päinvastoin koko HUSin alueella psykiatrian paikat säilyvät nykyisellään tai jopa ne lisääntyvät Jorviin, koska läntisellä Uudellamaalla väkimäärä nopeasti kasvaa. Sitä kautta helsinkiläisille helsinkiläisten käyttöön Laaksoon tulevat paikkamäärät eivät tule vähenemään.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Olisin samaa mieltä Ulla Urhon kanssa siitä, että ei meidän valtuustossa pidä niin voimakkaasti puuttua sairaansijojen määrään. Siis kyllähän ne nyt ovat niiden suunnitellut, jotka niitä tulevat käyttämään, eli se henkilökunta, joka sen on suunnitellut. Kyllä minä nyt uskoisin, että tämä on riittävä määrä. Emme voi tehdä sellaista pontta, että pitää olla enemmän paikkoja, jos he ovat suunnitelleet nämä määrät.

10.–11.6.2020

Apulaispormestari Sanna Vesikansa

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Vastaan myös muutamiin kysymyksiin ja ensin tähän kokonaispaikkamäärään. Sen sitominen tähän hankkeeseen ei ole järkevää, kuten valtuutettu Rantanen ja valtuutettu Urho äsken juuri perustelivat. Tässä hän on perusteena siis rakentaa hanke tontille ja saada sinne mahdollisimman paljon nimenomaan niitä paikkoja, mutta koska tässä puhutaan sekä HUSin että Helsingin sairaalan – sekä psykiatrian että muun sairaalan – kokonaisuudesta, niin ei voida sitä tai ei ole mitään järkeä sitoa tähän hankkeeseen. Lisää paikkoja todella on tulossa HUSin mukaan sekä Jorviin että Peijakseen. Ja niin kuin tässä hankkeessa on todettu – ehkä tähän aikaisempaankin kommenttiin – niin tätä hanketta on myös suunniteltu sillä ajatuksella, että Helsingin psykiatria ja HUSin psykiatria tulevat yhden organisaation alle sitten siinä vaiheessa, kun tätä hanketta edistetään.

Valtuutettu Rissanen kysyi erittäin tärkeästä asiasta eli vierailuista ja ylipäättänsä, miten tilat tukevat kuntoutusta. Nämähän ovat valoisia, siellä on lattiasta kattoon olevat ikkunat, ja erityistä huomiota on näissä potilastiloissa kiinnitetty intimiteettiin, mutta myös yhteisöllisyyteen. Eli siellä on sekä omia tiloja, jonne vetäytyä, ja myös näihin yhden hengen huoneisiin mahtuu läheinen tai omainen yöpymään. Nämä tuovat myös meille tiettyä joustavuutta. Esimerkiksi jos tulisi jokin kriisi tai tarvittaisiin valmiutta ja pitäisi lisätä nopeasti potilaspaikkoja, niin myös pystytään nopeasti lisäämään sinne, 1 hengen huoneesta tekemään 2 hengen huoneita. Sekä henkilöstön edustajat että kokemusasiantuntijat ovat olleet mukana näitä tiloja suunnittelemassa. Olennaista on, että ne ovat muunneltavia tiloja, jotka voidaan siis joustavasti ottaa joko somaattisen hoidon tai psykiatrian hoidon käyttöön, eli vaikka nämä paikkamäärät on nyt sidottu tiettyihin toimintoihin, niin niitä voidaan myös joustavasti muunnella.

Täällä on myös puhuttu siitä, että nyt olemme keskittämässä tiettyjä parialuokkia tai jopa unohtamassa ikäihmisiä. Nyt siis olemme panostamassa tämän valtuustokauden suurinta investointia nimenomaan näiden potilaiden ja tukea tarvitsevien ihmisten hoitoon, ja siellä Helsingin sairaalassa on etupäässä juuri niitä ikäihmisten vanhimpia, jotka ovat esimerkiksi kuntoutumassa sairaalahoidosta, ja nimenomaan tekemässä nyt moderneja ja hyviä tiloja heidän käyttöönsä.

Tunnelista myös muutama sana. Täällä on sanottu jo, että se on erittäin tärkeä, jotta pystytään hyödyntämään Meilahden, HUSin kaikkia erikoissairaanhoidon eri aloja myös tämän sairaalan yhteisessä, ja sen

10.–11.6.2020

takia se yhteys Meilahteen ja tunneli on välttämätön. Mutta myös tämä liittymä liikenteellisesti, jonka kustannukset ovat siis korkeammat kuin tämän Meilahden tunnelin, on valitettavasti välttämätön, jotta saadaan tämä iso kompleksi toimimaan. Tietenkin mielellään olisi löydetty joku halvempikin vaihtoehto, mutta kuten tiedämme, täällä kantakaupungissa tontit eivät aina mahdollista muuta, ja nyt saadaan kuitenkin saatto-liikenne ja erittäin mittavat yhteydet sinne toimimaan.

Tämä toteutetaan vaiheittain, eli ei yhdellä kertaa, mutta hanke on edelleen erittäin kiireellinen koska, kuten ehkä esittelyaineistostakin voitte lukea, osa näistä tiloista, jotka ovat nykyisessä käytössä, ovat niin huonokuntoisia, että ehkä jopa tässä seuraavan 10 vuoden aikana, ennen kuin uudet tilat saadaan käyttöön, joudutaan menemään jopa väistötiloihin, koska siellä ollaan niin huonokuntoisissa tiloissa.

Kiitos.

Valtuutettu Kati Juva

Kiitos.

Tämä on aivan erinomainen projekti, ja olen todella tyytyväinen, että tämä lähtee etenemään, ja on syytä edetä vauhdilla. Potilaiden hyvinvointi on todella tärkeää, että olen hirveän iloinen näiden tilojen suunnittelussa yhdessä sekä henkilökunnan että kokemusasiantuntijoiden kanssa. Toinen, mistä olen erittäin iloinen, on tämä ilmastonäkökulma, joka on otettu tässä todella vakavasti. Kolmas asia, joka on äärimmäisen hyvä, on se, että tässä ollaan yhteydessä kunnolla myös somaattiselle puolelle. Psykiatriassa, kuten kaikkialla väestössä, ikääntyminen on megatrendi, ja psykiatriset potilaat alkavat merkittävässä määrin olla myös ikääntyneitä, ja silloin yhteys somaattiseen sairaanhoitoon on aivan välttämätöntä. Se, että saadaan iso uusi sairaalaa, ei tietysti ratkaise hoidon ongelmia, ja tarvitsemme, kuten täällä on todettu, kunnan henkilökuntaresurssit tähän mukaan. Pelkät seinäthän eivät tunnetusti paranna.

Mielenterveyden edistäminenhan on jatkumo ennaltaehkäisystä psykiatriseen sairaalahoitoon, ja niin kuin on todettu, myös tuettuun asumiseen, niin tässä keskustelussa on tärkeää huomata, että nämä sairaansijat ovat vain osa hoitoketjua, ja nykyinen moderni psykiatria on hyvin pitkälle avohoitopainotteista. Ennaltaehkäisyäkään ei saa unohtaa. Hoitoajat ovat merkittävästi lyhentyneet ja todennäköisesti jatkosakin lyhenevät hoidon tehostuessa, jolloin sairaansijojen määrä ei ole se mittari, jolla arvioidaan hyvää psykiatrista hoitoa. Sen takia en kan-

10.–11.6.2020

nata, että tässä esityksessä lähdetäisiin kirjaamaan tulevaa sairaansijojen määrää.

Olen valtuutettu Urhon kanssa samaa mieltä siitä että ceterum censeo, HUSin ja Helsingin psykiatrian tulee yhdistyä.

Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluaisin vain todeta, että jos Helsinki ei panosta nyt lisärahaa kotihoitoon ja ikäihmisten hoitoon, niin saamme lisää näitä psykiatrisia potilaita, ja nämä hoitopaikat, osastopaikat eivät riitä alkuunkaan.

Kiitos.

Valtuutettu Ulla-Maija Urho

Kiitos.

Tämä Laakson sairaalahankehan nyt etenee. Ei sitä nyt enää pysäytetä. Nyt täytyy vain miettiä, miten saamme mahdollisimman paljon sitä vauhditettua, jotta saamme nämä psykiatriat yhteen, eli Helsingin psykiatrisen hoidon ja HUSin psykiatrisen hoidon. Helsingin on maassamme viimeinen kaupunki tai alue, jossa kaupungilla on oma sairaanhoidon linja psykiatria.

Mutta minulla oli 2 asiaa. Samalla haluan vauhdittaa tätä psykiatrian yhteistyötä täällä Helsingissä HUSin kanssa, ja sekin pitää suunnitella nyt, ja siksi vauhdittaisin kovasti sitä aikeina ja hyvinä aikomuksina olevaa, vähän niin kuin että suuret ovat koivun tuumat hiirenkorvalla. Haluaisin konkretiaa tähän psykiatrioiden yhdistämiseen.

Toinen asia on se, että HUSilla on Mielenterveystalo yhtenä Terveyskylä-digitaalisena palveluna, ja kaikkein eniten käytetty digitaalinen palvelu ovat Mielenterveystalon asiantuntijapalvelut. Eli sitten kun tullaan hoitamaan nuorempia ikäpolvia, halu toimia myös digitaalisten palveluiden varassa kasvaa ja on kasvanut jo. Sillä lailla uskon, että ammatilliset, jotka paikkamääriä suunnittelevat uuteen rakennukseen, ovat tarkoin kartalla – varsinkin kun en ole kuullut kenenkään HUSissa mainitsevan, että kokonaispaikkamäärää oltaisiin vähentämässä. Päinvastoin, väestönkasvua vastaavasti paikkoja tulee enemmän HUS-alueelle.

10.–11.6.2020

Valtuutettu Ilkka Taipale

...pelkästään psykiatrian yhdistämisestä, joka pitää tehdä nopeasti, ja toivomme, että se työryhmä lähtee liikkeelle. Vaan koko Helsingin sairaalahoito ja sairaala-asteinen kuntoutus pitäisi liittää HUSin osaksi. Ne tullaan aikanaan liittämään, parempi olisi tehdä jo ajoissa. Meillä on selkeä näyttö Espoosta Espoon sairaalan, Hyvinkään kaupungin sairaalan ja myös Haartmanin sairaalan ja HUSin yksiköiden välisestä pulmasta. Niissä on lasiseinä välissä, ja ne pitäisi yhdistää nopeasti.

Mitä tulee sairaaloiden rakentamiseen. Espoo rakensin suuren sairaalan Jorvin yhteyteen, ja se oli niin suuri, että sitä ei kyetty täyttämään edes, vaan sinne laitettiin synnytyssairaala, Kätilöopisto mahtui sinne. Samaten on turha sanoa, että Hyvinkäälle rakennettiin psykiatrisia osastoja. Sinne rakennettiin vanhuksille 2 geriatrista osastoa, jotka eivät täyttyneet, ja sitten Kellokoskelta tungettiin pari tällaiseen somaattiseen osastoon äkkiä. Ei se mikään ihannepaikka ollut sekään.

Mitä tulee huonokuntoisiin tiloihin. Kuka ne on päästänyt huonokuntoisiin tiloihin? Meillä on HUSissa ollut täysin sama ongelma. Kumpikaan apulaiskaupunginjohtaja ei maininnut mitään palveluasunnoista, ei mitään oikeuspsykiatriasta, ei lainkaan katsonut Oulunkylän kuntoutussairaala, Kiljavaa, Ortonia, Neuronia, Validiaa ja muuta, jotka olisivat olleet käytössä. Muistettakoon, että aloitteestani on tehty 2 kertaa koko Uudenmaan alueen sairaaloista kokonaissuunnitelma, ja niiden sairaaloiden yhteiskäytöllä oltaisiin päästy pidemmälle, ja nytkin me esitimme HUSissa, että Peijaksen ja Jorvin lisärakennusta voitaisiin käyttää puskurina, että tästä ei tarvitsisi tehdä näin massiivista rakennelmaa.

Valtuutettu Mauri Venemies

Kiitos, puheenjohtaja.

Kannatan tätä hanketta – tässä on monia hyviä elementtejä – vaikka tämä maksaakin mahdollottoman paljon. Siinä on toimintojen keskittämistä, siinä on hoitojen keskittämistä, siinä on osaamisen, tietotaidon keskittämistä, ja ne ovat hyviä asioita. Mutta sitten tulee se ristiriita, jonka kanssa tässä kamppailen. Täällä sanotaan, että nämä psykiatrian sairaansijat eivät vähene. Kuitenkin näissä papereissa, mitä on liitteenä, sanotaan, että psykiatrian aikuiset ja nuoret Helsingin ja HUSin alueella sairaansijoja tällä hetkellä vuonna 2020 on 533 sairaansijaa, ja Laakson yhteissairaalan sairaansijat ovat 444, eli tämän mukaan ne väheni-

10.–11.6.2020

sivät. En puhu nyt määristä vaan kehityssuunnasta, että tarvitsemme lisää psykiatrian sairaansijoja vai emme, koska tämä nykyinen elämänmeno ja muun muassa korona näyttävät tuottavan lisää psykiatrisen hoidon tarvetta. Tarvitaan lisää ennaltaehkäisyä, tarvitaan lisää avohoitoa, mutta käsittääkseni tarvitaan myös tulevana vuosina lisää psykiatrian sairaansijoja, ja sen vuoksi tässä nyt on hankalaa, kun tämä on vastaehdotus Honkasalolla – kannatan sitä asiaa, niin kuin Tuomas Rantanenkin sanoi, että asiaa kannatan – mutta tämä vastaehdotus loisi kuvan, että vastustaisin tätä hanketta. Tätä hankesuunnitelmaa en vastusta, mutta tätä psykiatrian sairaansijojen pienenemistä papereitten mukaan vastustan, ettei kävisi niin kuin menneinä vuosina, kun Kelloskeä ja muita sairaansijoja suljettiin ja sanottiin, että siirrytään avohoitoon psykiatrian alalla, niin liian monen kohdalla se käytännössä tarkoitti, että se avohoito oli sitä, että he ajoivat kolmosen ratikalla ympyrää eivätkä mitään muuta.

Valtuutettu Harry Bogomoloff (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Äskeiseen puheenvuoroon liittyen: sen verran vain tarkkuutta peliin, että kolmosen ratikka ajoi kahdeksikkoo, ei ympyrää.

Valtuutettu Mari Rantanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Oikeastaan halusin kommentoida heti valtuutettu Venemiehen puheenvuoroa, jossa hän vei sanat suustani, koska juuri samaa asiaa pohdin, että ehkä se vastaehdotus tässä kohtaa, kun puhutaan hankesuunnitelmasta, on vähän huono. Se voisi olla Honkasalon esitys ponsikin. Mutta totta on se, että sairaansijoja ei tule ainakaan vähentää siinä kohtaa, kun väestö todennäköisimmin kasvaa. Sitten on hyvä huomioida myös se, että kaikkea ei voida hoitaa avohoidossa. Osa ihmisistä tarvitsee sairaalahoitoa, ja sitä tulee olla myös saatavilla silloin kun sitä tarvitaan, koska se sellainen ajatus, että meillä avohoidossa olevat potilaat pyörivät, käyvät päivystyksissä ja menevät kotiin ja käyvät päivystyksissä ja menevät kotiin saamassa osastohoitoa, on kyllä huono asia.

Mitä tulee tähän tuettuun asumiseen, johon viittaa tämä valtuutettu – ai kun minulla pätkee jo – Vuorjoen ponsi, niin siinä on vissi ajatus, mutta itse ajattelen niin, että tuetun asumisen ei pitäisi olla pysyvää asumista, vaan tuetusta asumisesta niiden, joilla on mahdollisuus sieltä kuntou-

10.–11.6.2020

tua, tulisi pystyä asumaan omissa asunnoissaan, jolloin tavallaan tuetun asumisen kierron pitäisi toimia niin, että sieltä myös tyhjenee sitä asuntokantaa. Tässä suhteessa jäin vähän miettimään sitä. Siis ajatus on ihan hyvä, että sieltä pitäisi jonot purkaa, mutta toivoisin näissäkin asioissa tietyllä tapaa sitä vaikuttavuustutkimusta: millaisilla hoidoilla ja millaisella tuella me saamme ihmisiä kuntoutumaan jopa sitten työkykyiseksi. Se on ehkä sellainen, mitä itse olen pohtinut, että meillä uupuu vaikuttavuustutkimusta – myös psykiatrian alalta jos muualtakin.

Kiitos.

Valtuutettu Anna Vuorjoki

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä on nyt muutamissa puheenvuoroissa otettu aika vahvastikin kantaa tämän HUSin ja Helsingin psykiatrian yhdistymisen puolesta, ja ilman että tässä haluan nyt ottaa ehdotonta kantaa tähän asiaan suuntaan tai toiseen, haluan tuoda pari kriittistä huomiota tähän asiaan esille. Ensinnäkin meillä Helsingissä sosiaali- ja terveystoimi on yhdistetty ja meillä on lähdetty tekemään ihan aitoa ja oikeata integraatiota sillä tavalla, että sosiaali- ja terveystoimet toimisivat yhdessä, eikä sillä tavalla, että on 2 erillistä sektoria, jotka pallottelevat asiakkaita toinen toiselleen. Tämä esimerkiksi mielenterveys- ja päihdehoidon integraatio tällä tavalla on hirveän tärkeä ja iso kysymys, ja ajattelen, että sen kehittäminen on todella tärkeää. Nyt sitten taas HUS on ihan selkeästi terveydenhuollon organisaatio, ja se, millä tavalla tämän kokonaisuuden olisi mahdollista toimia ilman että me vaarannamme tätä sosiaali- ja terveystoimien integraatiota, on todella iso kysymys. Ajattelisin, että tähän pitäisi pystyä vastaamaan uskottavalla tavalla sillä tavalla, että tässä todella tämä sosiaali- ja terveystoimien yhdessä toimiminen hyvällä tavalla toteutuisi, ennen kuin voimme lähteä miettimään tällaista yhdistymistä.

Toinen kysymys on kysymys hoitomme resursseista. Siinä vaiheessa jos Helsingin psykiatria siirtyisi HUSiin, silloin meillä ei olisi enää samalla tavalla valtaa päättää siitä, millä tavalla hoitomme on resursoitu, miten sitä toteutetaan. Esimerkiksi tällä hetkellä tiedämme, että lasten- ja nuortenpsykiatriassa on aika isoja hankaluuksia siinä, miten hoitoon pääsee ja miten resurssit siellä riittävät. Ajattelisin, että tässä on toinen iso kysymys, jota pitäisi pohtia hyvin huolella siinä vaiheessa jos tätä yhdistymistä mietitään.

10.–11.6.2020

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Saimme itse asiassa omassa ryhmässämme tästä hankkeesta todella perusteellisen esittelyn, ja siellä nimenomaan se keskustelu, joka hankkeeseen nivoutui ja se esittely, jonka saimme, nivoutuu hyvin paljon nimenomaan näiden osastohoidon kokonaisuuksien ympärille ja nimenomaan näiden osastopaikkojen ympärille, ja meille näytettiin useampi slide osastopaikkojen kehityksestä, ja sen takia se huoli siellä ryhmässämme myös heräsi. Eli sikäli pidän nyt ehkä hieman outona sitä argumenttia, etteikö tällä hankkeella olisi mitään tekemistä osastopaikkojen kokonaisuuden kanssa. Pidän itse asiassa varsin maltillisena tätä vastaesitystä. Siinä Helsingin kaupunginvaltuusto ikään kuin lähettää vahvan viestin siitä, että haluamme, että tämä psykiatrisen osastopaikkojen määrä ei tämän hankkeen myötä vähene. Olen ymmärtänyt tästä keskustelustakin, että se olisi valtuuston toive tällä hetkellä.

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Se olisi ihan hyvä ottaa tässä vaiheessa, linjata tämä kuvio tuossa hankesuunnitelmassa, mikä tulee olemaan se määrä, paljonko sinne voidaan potilaita sijoittaa, ettei tule ikäviä yllätyksiä sitten jo kalliiden kustannusten lisäksi peräti nousun muodossa. Otetaan tässä nyt selkeä kanta. En näe, että tämä mitenkään vaarantaa tätä kuviota tai on siitä irrallinen. Päinvastoin, tässä puhutaan nimenomaan sairaalasta, mihin potilaat liittyvät hyvin luonnollisesti.

Valtuutettu Pentti Arajärvi

Arvoisa puheenjohtaja.

Ensimmäiseksi vähän vastauspuheenvuoroluontoisesti valtuutettu Bogomoloffille, että kyllä, ennen ajettiin kolmosella kahdeksikkoa, mutta nykyisin ajetaan jollakin 273:lla tai vastaavalla sellaista siksakkia ympäri kaupunkia, mutta jos tarpeeksi kauan istuu, niin pääsyy kyllä sinne, mistä lähti.

Mutta varsinaisesti tähän asiaan. Tässä on puhuttu jonkin verran tästä määrästä ihmisiä, joka asuu laitoksissa, aivan muissa osissa Suomea kuin ilmeisesti heidän kotipaikkansa eli Helsinki on. Sitä on kyllä pidet-

10.–11.6.2020

tävä lähinnä ihmisoikeuskysymyksenä, että he jatkuvasti ja vuosikausia ja ilmeisesti suurin piirtein lopun elämänsä asuvat jossakin, mikä todennäköisesti vaikeuttaa heidän omaistensa vierailua siellä. Tietysti saattaa olla, että joissakin tilanteissa se helpottaa, mutta keskimäärin luultavasti vaikeuttaa. Palveluasumisen järjestäminen näille ihmisille olisi kyllä aivan omalla tavallaan välttämätöntä kaupungin toimintana.

Kysymys on palveluasumisesta, kysymys on siitä, että nämä ihmiset ovat luultavasti siinä asumismuodossa suurin piirtein lopun elämänsä. Kysymys ei ole kuntoutujista monessa tapauksessa. Joissakin tapauksissa toivottavasti on näin, mutta silloinkin palveluasuminen on parempi kuin tarpeeton laitoksessa olo. Meillä huomattava osa Suomen niin sanotuista asunnottomista on tarpeettomasti laitoksissa olevia ihmisiä, ja kun tavoitteena on ollut myös asunnottomuuden vähentäminen, niin tässä on yksi tapa vähentää asunnottomuutta. Asunnottomuushan on suurimmalta osalta muuta kuin mitään ulkona asumista. Se on nimenomaan laitoksissa tarpeettomasti asumista tai nuoria, joille ei ole löytynyt omaa asuntoa.

Valtuutettu Ilkka Taipale

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Vuorjoelle sanoisin, että HUSin aloitteessa halutaan selvitystä. Sitä vastaan ei Vuorjoella ei varmaan ole. Lisäksi olemme lähteneet siitä, että ensin on laitosmainen hoito yhdistettävä ja nopeasti. Nythän Helsingillä toki on valta myös munia 70 tarpeetonta potilasta Aurorassa. Ei HUSilla ole tämäntapaisia niin paljon. Samaten 90 potilasta Kuopiossa ja Vaasassa – kokonainen sairaala siellä – ja kertaakaan heistä ei ole mainittu, ei mitään suunnitelmaakaan heidän hoitonsa saattamiseksi lähemmäksi kotia. Nyt on muistettava, että kun Laakso tulee, voi siellä olla vain yksi hallinto koko talossa. Ei voida ajatella, että siellä on Helsingin hallinto ja HUSin hallinto erikseen, niin kyllä se kannattaa jo tässä vaiheessa suunnitella.

Mitä tulee valtuutettu Mari Rantasen puheenvuoroon. Se oli sinänsä hyvä. Nykyisistä palveluasunnoista, jotka ovat kelvottomia – siis eivät täytä YK:n normeja, ihmisoikeusnormeja – on tehty 3 selvitystä, eivät ole johtaneet kaupungilla toimenpiteisiin. Noin 10 % yksityisissä hoitokodeissa olevista voitaisiin sieltä kotiuttaa normaaliasumisen puoleen Kristian Wahlbeckin viimeisen tutkimuksen mukaan.

Lisäksi vielä yksi mielenkiintoinen asia, joka on avohoidossa huomioitava tai tässä laitos-avopuolella. Laakso on perusteltu, että psykiatrian

10.–11.6.2020

pitää olla somatiikan yhteydessä, ja osastot tehdään samantapaisiksi. Se ei sinänsä auta vielä kuin pientä määrää potilaista, jotka eivät yleensä kuole mielisairaalassa. Mutta sen sijaan avohoidossa ylikuolleisuus on melkein massiivista mielisairaiden joukossa, koska heidän somaattisesta terveydenhuollostaan ei pidetä huolta. Terveydenhuollon pitäisi etsiä heidät ja tuoda korvasta vuosittain tutkimuksiin ja katsottava, ja tätä ei ole tehty. Oikeastaan näiden avohoidossa olevien potilaiden pitäisi asua 100 metrin päässä sairaalasta, että he pääsisivät sitä maanalaista tunnelia pitkin sitten äkkiä tuonne Meilahden teholle ja muualle.

Valtuutettu Maija Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Kun myös HUSin hallituksessa olen kuunnellut tätä, mikä on psykiatrisen hoidon tulevaisuus ja kehittämisenäkymät, niin kyllä nyt tuntuu, että tässä keskustelussa me puhumme jostain menneisyydestä. Se, että millä tavalla psykiatrisen potilaan avohoito- tai sairaalahoitajaksot järjestetään, on ihan jotakin muuta kuin mitä tällä hetkellä tapahtuu. Itse olen kyllä sitä mieltä, että tämä tuettu asuminen ja palveluasuminen ynnä muuta on asuntopolitiikkaa. Me tarvitsemme monella tavalla erilaista asumista ja monenlaisia sekä sairaita että terveitä varten. Näin ollen ei se ole sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävä järjestää asuntopolitiikkaa. Se, että millä tavalla sitten yhteistyö eri hallintokuntien kanssa järjestyy, niin siinä uskon ja tietysti haluan myös olla sitä voimakkaasti toivomassa ja kehittämässä, että yhteistyö eri hallintokuntien kesken on parempaa kuin mitä se on menneisyydessä ollut. Näin ollen sellaisiin vanhoihin rakenteisiin ei pitäisi nyt kovasti tukeutua tässä yhteydessä. Joten sairaala ei ole kenenkään koti. Sairaalahajaksot ovat tässäkin modernissa Laakso-konseptissa ajateltu, että ne olisivat mahdollisimman lyhyitä ja että avohoito olisi se suuri paino, jota kehitetään, ja sitten olisivat nämä tuetut palvelut, jotka ovat muiden myös kunnan hallintosektoreiden yhteistyössä rakennettuja.

Eli nyt pitäisi irtaantua niistä vanhoista rakenteista ja katsoa tätä asiaa vähän tulevaisuudenkehitysmuotoisesti.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

10.–11.6.2020

Minä en ole 20 vuoteen koskenutkaan kirurgiseen potilaaseen, ehkä kävisi yksityiskohdittain neuvolaan, miten sappileikkaus tehdään tai missä huoneessa potilaat asuvat. Eli kyllä minusta nyt olisi parempi, että kollega Taipale ei ottaisi kantaa näihin tällaisiin käytännön seikkoihin, koska sinä olet aika kauan sitten hoitanut psykiatrisia potilaita ihan tuolla lailla vastuullisesti.

Valtuutettu Johanna Nuorteva

Kiitos.

Tuohon valtuutettu Anttilan kommenttiin siitä, että psykiatriassa avohuoltoa on viety paljon eteenpäin ja käytännöt ovat muuttuneet – toki tämä pitää paikkansa, ja paljon merkittävää työtä HUSissa on tämän osalta tehty – mutta toisaalta ehkä siinä on menty aika vauhdilla sitten jo eteenpäin miettimättä, mikä on tarve. Tämä näkyy selvästi lasten- ja nuortenpsykiatrian paikkojen riittämättömyydessä, mutta myös muutoin avohuolto ei ole välttämättä ollut aina se tehokkain ja toimivin tapa. Koulujen näkökulmasta näkee sen, että avohuollon palveluilla ei pystytä vastaamaan siihen tarpeeseen, mitä lasten- ja nuortenpsykiatriassa olisi. Paikkamäärää toivottavasti pystytään ? eikä vain mennä sillä uuden kehittämisen kärki edellä.

Valtuutettu Ilkka Taipale (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Ilmeisesti valtuutettu Anttila tarkoitti minua näissä vanhoissa ajatuksissa pyörimisessä, mutta hänellä on yksi keskeinen virhe ajatella, että asuntopolitiikka on erikseen ja sosiaalipolitiikka erikseen. Ne ovat nimenomaan sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajat, jotka ovat laittaneet Lilinkotisäätiön, Niemikotisäätiön pystyyn ja mielisairaille asuntoja. Psykiatrit ovat olleet aika laiskoja hoitamaan tätä. Itse tein kokonaisen vuoden päätoimisesti ministeriölle töitä palveluasuntojen rakentamisesta koko maahan käyden 50 kaupungissa keskustelemassa kaikkien kaupunginjohtajien kanssa, ja Y-Säätiö lähti rakentamaan niitä, ja silloin niitä tehtiin. Ei se tule tuolta noin lahjana. Sitä paitsi valtuutettu Anttila oli sotelautakunnan puheenjohtaja pitkään. Mitä varten silloin ei näitä saatu kuntoon?

Toinen seikka. En ole hoitanut potilaita yleensä, mutta olen hoitanut potilaiden asioita, niin ei kai sentään edeltävä valtuutettu, kollegani, väitä, että en saisi puuttua siihen, että potilaiden sosiaalista asemaa noste-

10.–11.6.2020

taan, heille järkätään vammaispalvelulain mukaiset säädöt ja niin edelleen. En kosketa missään, mehän emme kosketa muuten potilaita olenkaan niin kuin kirurgit.

Valtuutettu Anna Vuorjoki

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä on parissa puheenvuorossa nyt viitattu siihen, voisivatko mielen-terveyskuntoutujien asumispalveluissa olevat ihmiset kuntoutua siten, että pääsisivät sieltä asunnoista nopeammin sitten ihan tavalliseen asumiseen, ja siihen en pysty ottamaan kantaa, onko mahdollisesti siellä sellaisia ihmisiä, joilla jonkinlaisen tuen tai hoidon tai kuntoutuksen avulla olisi edellytyksiä nykyistä nopeammin päästä tavalliseen asumiseen. Mutta sen verran totean, että tämä tavoite ei ole millään tavalla tämän minun ponteni kanssa toisensa poissulkevia. Totta kai on hienoa, jos tehdään sellaista työtä, että mietitään, millä tavalla voidaan kehittää kuntoutusta ja parantaa kuntoutusta, ja tavoitteenhan aina pitäisi olla, että työskennellään näiden ihmisten kanssa, joilla on edellytyksiä siihen, että pääsevät sitten taas eteenpäin. Mutta että siitä huolimatta se tilanne, jossa meillä on iso määrä ihmisiä jonossa, ei ole millään tavalla järkevä, ja sille ongelmalle pitää tehdä jotakin.

Apulaispormestari Anni Sinnemäki

Arvoisa valtuuston puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tiiviisti kommentti tähän keskusteluun, jota on käyty valtuutettu Anna Vuorjoen ponnien tavoitteen ympärillä. Nähdäkseni se vastaa niitä päämääriä ja sitä työtä, jota olemme tekemässä Helsingin hyvin laajan asuntokannan hyödyntämiseksi nykyistä paremmin ja määrätietoisemmin. Kaupunkihan omistaa ison määrän asuntoja, ja meillä on paljon sellaisia asuntoja, joissa on aivan tavallisia vuokralaisia, ja asuntokannassamme on myös paljon vaihtuvuutta. Tavoitteena on, että niin työsuhdeasuntojen osalta kuin sitten tuettua asumista vaativien asuntojen osalta, meillä olisi mahdollisuuksia tarjota niitä riittävästi. Yksi mahdollisuushan on se, että ihminen itse pysyy aivan samassa asunnossa, ja sitten hän jossain vaiheessa ensin saa sinne tukea ja sitten ikään kuin tukimekanismeja puretaan. Tietenkin sitten on myös sellaisia tuetun asumisen muotoja, joissa asumiselta ja asunnolta vaaditaan erityisiä piirteitä, mutta näkisin, että tämä valtuutettu Vuorjoen esittämä ponsi on sellainen asia, johon ilmankin tätä Laakson sairaalan hanketta meidän on tarkoitus työskennellä, että tämä tuetun asumisen ketju toimisi

10.–11.6.2020

paremmin, ja siinä nähdäkseni meillä on hyviä mahdollisuuksia siitä näkökulmasta, että omistamme niin ison ja monipuolisen asuntokannan.

Kiitos.

Valtuutettu Arja Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)

Tämä on oikeastaan jo melkein työjärjestyspuheenvuoro. Mielestäni olisi nyt tärkeää palata siihen alkuperäiseen aiheeseen eli Laakson lisärakentamisen rakennuslupaan ja tähän HUSin ja kaupungin yksikön yhteiseen sairaalaan. Voimme puuttua näihin sinällään tärkeisiin asumispalveluihin ja sairassijoihin myöhemminkin, kun näitä yksityiskohtaisia suunnitelmia aletaan toteuttaa ja tämä rakennus itsessään valmistuu. Tähän tulee taatusti rakennusvaiheessa vielä sen verran monta sisätilojen muutosta, että meidän tehtävämme ei todellakaan ole ratkaista näitä asioita nyt ja tässä, vaan jättää ne niille, jotka ovat rakentamassa, ja niille ammattilaisille, jotka oikeasti joka päivä arjessaan tätä työtä tekevät. Nyt toivon rauhaa tähän.

Kiitos.

158 §

Esityslistan asia nro 11

TERVEYSASEMAPALVELUJEN HANKINNAN KOKEILU

Apulaispormestari Sanna Vesikansa

Arvoisat valtuutetut. Hyvä puheenjohtaja.

Teknistä sähläystä, pahoittelut. Helsingin terveysasemilla on ollut ongelmia hoitopääsystä jo pitkään. Liian monet helsinkiläiset ovat joutuneet odottamaan kiireettömään hoitoon pääsyä, ja suurin syy näihin vaikeuksiin on ollut pysyvä henkilöstön puute. Tästä me olemme valtuustosalissakin moneen kertaan keskustelleet. Osa terveysasemis-

10.–11.6.2020

ta on ajautunut vaikeisiin kierteisiin, kun merkittävä osa vakansseista on jouduttu täyttämään joko erikoistuvilla tai vasta valmistuneilla lääkäreillä. Kokenutta senioritukea on puuttunut, ja on ollut pakko myös käyttää kalliita usein vaihtuvia vuokralääkäreitä. Hyviäkin kierteitä on. Osa terveysasemista pystyy tälläkin hetkellä hyvin vastaamaan helsinkiläisten hoidontarpeeseen. Meille on kuitenkin kertynyt hoitovajetta ja myös piilokysyntää. Mistä me kaikki olemme varmasti yhtä mieltä, on, että hoitoonpääsy ja vahvempi perusterveydenhuolto vaativat lisää toimenpiteitä Helsingissä, ja vain sillä tavalla voimme myös vähentää kasvavaa erikoissairaanhoidon tarvetta, jonka kasvuun on toki muitakin syitä.

Paljon on myös tehty ongelmien korjaamiseksi: kaikkien Helsingin terveysasemien hoitajien ja lääkäreiden palkkoja nostettiin tämän vuoden alusta, uusiin rekrytoinnin tapoihin on panostettu, lääkäreiden ja hoitavien työnkuvia on muokattu sekä lisätty avustavaa toimistohenkilökuntaa terveysasemille. Paljon muutakin on tehty, että työ Helsingin terveysasemilla olisi mahdollisimman monelle osajalle houkuttelevaa ja palkitsevaa. Käännettä parempaan oli alkuvuonna jo näkyvissä. Valitettavasti tämä jo aiemmin ollut hoitovaje on vain kasvanut tämän kevään aikana, kun koronaan varautumisen vuoksi kiireetöntä hoitoa on jouduttu siirtämään ja ihmiset ovat myös jättäneet jopa sovittuja lääkäriaikoja väliin. Tätä hoitovajetta meidän on kurottava umpeen monille eri keinoilla tulevana kuukausina ja vuosina.

Helsingiläisen terveydenhuollon vahvistamiseen tarvitsemme monenlaisia erilaisia keinoja, sekä omien toimintatapojen kehittämistä ja varmasti myös lisäresursseja, mutta on uskallettava myös kokeilla uusia toiminnan tapoja. Monissa muissa sosiaali- ja terveyspalveluissa käytämme kaupungin omien palveluiden rinnalla ostopalveluja, jotka täydentävät omaa tuotantoa ja tarjoavat myös vertailukohdan omille palveluille. Kun joudutaan selkeästi määrittelemään, mitä hankitaan, mitä palvelu sisältää, se samalla myös läpivalaisee ja kehittää omaa toimintaa. Tiedämme tämän monista muista palveluista, joissa ostopalveluita on omien palveluiden rinnalla.

Terveysasemilla ostopalveluja on käytetty hyvin vähän, lähinnä vuokralääkäreitä sekä palveluseleitä purkamaan pahimpia jonoja ruuhka-aikoina. Espoossa, Vantaalla, Tampereella, monissa muissa kaupungeissa on kokeiltu yhden tai muutaman terveysaseman ostamista ulkoa tai ulkoistamista ja saatu siitä myös hyviä kokemuksia. Kokeilut eivät ole myöskään suistaneet omaa toimintaa syrjään tai marginaaliseksi, vaan täydentäneet ja kirittäneetkin sitä. Myös yllättävissä kohdissa: esimerkiksi henkilöstön saatavuus on saattanut omilla terveysasemilla parantua.

10.–11.6.2020

Tässä siis ehdotetaan 2 terveysaseman, Kannelmäen ja keskustan alueen, palveluiden ostamista määräajaksi ulkopuoliselta tuottajalta. Kokeiluun ehdotetaan 2:ta sosioekonomisesti erilaista aluetta, jotta saadaan myös ulkopuolisten tuottajien keskinäistä vertailua. Keskusta-alueella nykyisessä Viiskulmassa ja Kannelmäessä on ollut molemmissa jo pitkiä jonoja pitkään ja vaikeuksia saada myös pysyvää henkilökuntaa. Kannelmäen tilat ovat myös huonokuntoiset ja niistä on muutenkin luovuttava pian. Keskusta-alueella väestönkasvu on ollut suurta, ja alue valikoitui kokeiluun myös siksi, että yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa alueella voimakkaimmin Helsingissä, ja he juuri käyttävät paljon julkisia terveysasemia. Tämän määräaikaisen ostopalvelukokeilun aikana tai jälkeenkin helsinkiläisiä palvelee edelleen 22 kaupungin omaa terveysasemaa.

Tätä valmistelua on tehty siis sotelautakunnan asettamien reunaehtojen mukaan, ja niitä on esillä myös siellä liitteessä valtuutetuille. Julkinen terveysasematoiminta on jatkossakin kivijalkamme, mutta joskus voi olla julkiselle järjestäjälle hyödyllistä käyttää myös yksityistä kapasiteettia, kunhan huolehditaan, että kokonaisuus pysyy tiukasti omissa näpeissä. Mielestäni tässä on juuri sellainen tilanne: emme pysty omalla toiminnallamme vastaamaan riittävästi helsinkiläisten hoidontarpeeseen. Emme ole nyt tekemässä liikkeenluovutusta tai kokonaisulkoistusta vaan hallitun lisäkapasiteetin ostopalveluhankinnan, jossa nykyinen Kannelmäen henkilöstö siirtyy omalla valinnallaan vahvistamaan muiden terveysasemien toimintaa, ja Viiskulman tai keskustan alueelle muodostetaan uusi yksikkö ja Viiskulma jää toimintaan. Pystymme tässä hallitsemaan, mitä ja miten ostamme, ja nämä tullaan määrittelemään hankinnassa syksyllä tarkemmin, jos valtuusto tämän kokeilun hyväksyy. Silloin määritellään yksityiskohtia laatukriteereistä ja monista muista yksityiskohdista, joihin tässä periaatepäätöksessä ei vielä oteta kantaa. Mutta valmistelussa on tuotu esille, mihin suuntaan sitä ollaan viety, jotta voidaan valtuutetuille antaa kuva, minkälaista valmistelua ollaan tekemässä.

Kokeilemalla siis 2 terveysaseman palvelun ostamista ulkoiselta tuottajalta tarkoin määritellyillä laatuvaatimuksilla täysin samaan hintaan kuin oma tuotanto on, saamme lisäkapasiteettia, ja sitä tulemme todella tarvitsemaan tämän hoitovajeen paikkaamiseksi. Myös muuta toimintaa on vahvistettava: jatkettava aktiivista rekrytointia, työolojen parantamista ja henkilöstön hyvinvointiin parantamista. Jos jokaisella helsinkiläisellä terveysasemalla olisi kaikki vakanssit täynnä osaavia tekijöitä, pystyisimme tarjoamaan kiireettömän ajan myös talousarviotavoitteiden mukaisesti, keskimäärin siis 10 vuorokaudessa. Maan hallitus on parhaillaan tiukentamassa myös terveysasemien hoitotakuuta, mitä pidän suomalaisten ja helsinkiläisten hoidon kannalta erittäin hyvänä asiana,

10.–11.6.2020

mutta se vaatii myös meiltä päättäjiltä toimia hoitoonpääsytön parantamiseksi.

Näiden 2:n pitkään vaikeuksissa olleen terveysaseman kuntoon saattaminen ei ole muilta helsinkiläisiltä pois. Kokeiluterveysasemat tulevat toimimaan täysin samoilla periaatteilla kuin muutkin hyvinvointi- ja terveyskeskuksemme ja terveysasemamme. Toimijat velvoitetaan avaamaan toimintaansa läpinäkyvästi ja huolehtimaan helsinkiläisten palveluiden integraatiosta. Niitä koskevat samat laatuvaatimukset, tavoitteet, samat toiminnan mittarit kuin omaakin toimintaa. Tuloksia arvioi ulkopuolinen riippumaton taho koko kokeilun ajan. Yksityiset tuottajat joutuvat toimimaan samoilla resursseilla kuin omat terveysasemat. Rahastaminen ei ole mahdollista.

Tämä on siis kokeilu helsinkiläisten hoitoonpääsytön parantamiseksi. Se ei yksin ratkaise kaikkia hoitoonpääsytön haasteita, mutta tarvitsemmekin monia erilaisia toimia terveyspalveluiden parantamiseksi. Ideologisesti tämä varmasti keskusteluttaa täällä valtuustossa, mutta toivon yhtä suurta huomiota myös kaikkien 22:n oman terveysaseman monipuoliseen kehittämiseen, koska sitä todella tulemme tarvitsemaan, monenlaisia toimia jatkossa.

Kiitoksia.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

...käymään tänään tästä terveysasemien ulkoistusasiasta erittäin laajaa keskustelua, ja hyvä niin. Mielestäni tässä sotetoimiala tekee nyt kyllä pahimman luokan arviointivirheen sekä itse ulkoistussuunnitelman sisällön osalta että myös ajoituksen osalta. Tästä jää kyllä historiankirjoihin erittäin huono jälkimaine ja jälkimaku, kun tätä myöhemmin lähdetään arvioimaan. Maa on poikkeusoloissa, ja myös meidän sosiaali- ja terveyspalvelusektoriimme kohdistuu erittäin suurta painetta koronakriisin hoitamiseksi. Maan pääkaupungissa Helsingissä tehdään näin merkittävää poliittista päätöstä kuin terveysasemien ulkoistusta samaan aikaan, kun näille samoille työntekijöille, jotka terveysasemilla ja sotesektorilla työskentelevät, pitäisi antaa kaikki aika ja resurssit keskittyä koronakriisin hoitamiseen ja huolehtimaan siitä, että helsinkiläiset tulevat hoidetuiksi.

Olen jättänyt järjestelmään hylkäsesityksen. Se on varsin pitkä. Siinä on mielestäni asialliset perustelut, jotka on syytä kirjata myös pöytäkirjaan. Toivon, että se saa mahdollisimman laajaa kannatusta ja sen seurauksena emme lähtisi viemään tätä 2 terveysaseman ulkoistusta

10.–11.6.2020

eteenpäin. Perustelen myös myöhemmin tulevissa puheenvuoroissa vähän laajemmin tätä asiaa, mutta näen tämän niin että kyllä korona-kriisi muuttaa myös rekrytointitilannetta Helsingissä. Kun tätä perustellaan myös vahvasti rekrytointiongelmalla, kyllä tämä kriisi asettaa meille tilanteen, jossa meidän nimenomaan pitää arvioida rekrytinnin näkökulmasta sotehenkilöstön puute uudelleen.

Valtuutettu Anna Vuorjoki (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Pyysin vastauspuheenvuoron tuohon apulaispormestari Vesikansan puheenvuoroon. Hän totesi, että Tampereelta, Vantaalta ja Espoosta on hyviä kokemuksia ulkoistamisesta. Tämä on mielestäni mielenkiintoinen väite, koska esimerkiksi Tampereella ulkoistettu palvelu on tullut omaa kalliimmaksi, ja erityisesti Vantaalla ulkoistamisesta on päätetty luopua sen takia, että katsottiin, että sillä tavalla ei ole tarkoituksenmukaista järjestää palvelua.

Kiitos.

Valtuutettu Daniel Sazonov (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä Heinäluoman puheenvuorossa oletettavaan tyyliin näkyi ja kuului SDP:n ideologinen fanatismi palkkakuitin ja palkanmaksajan suhteen enemmän kuin se, että helsinkiläiset pääsevät sujuvasti palveluihin. Tartun nyt nimenomaan tähän koronakysymykseen. Jos esityksen lukee huolella, nimenomaan on nähty niin että kun tämä korona aiheuttaa hoitovelkaa ja todennäköisesti palvelutarve vain kasvaa tämän kriisin jälkeen, niin itse asiassa tämä esitys tukee myös koronakriisiin vastaamista ja jälkitoimia. Tästäkin näkökulmasta itse asiassa päätös on huomattavan vastuullinen eikä vastuuton, kuten Heinäluoma omassa puheenvuorossaan esitti.

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Olisin kanssa nopeasti todennut, että mitä tulee tähän ajoitukseen, kun katsoo meidän väestörakennettamme ja sen muutosta, tämän kanssa

10.–11.6.2020

ei saa enää yhtään viivytellä, vaan nyt tarvitaan kokeiluja ja tulevaisuuteen katsovia ratkaisuja. Ehkä toinen, mitä valtuutettu Heinäluoman kommentista tuli mieleen. Siinä hän ehkä mielestäni jossain määrin vähän liioitteli tämän kokeilun merkittävyyttä. Tämä on tärkeä mutta kuitenkin vain kokeilu. Se toteutetaan 2:ssa eri paikassa rajoitetusti. Mielestäni on kaikki perusteet sille, että edetään tässä rauhassa. Ei kannata hötkyillä missään tapauksessa kuitenkaan, vaan nyt tämä esitetty kokeilu on rajattu ja hyvin perusteltu, ja siitä saadaan niitä kokemuksia, joiden pohjalta voidaan tulevia päätöksiä tehdä.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvon puheenjohtaja.

Kenellekään ei tule yllätyksenä, että kokoomus on pitkään ajanut tätä ulkoistusta eteenpäin, ja nyt näyttää siltä, että vihreät ovat tukemassa tätä kokoomuksen pitkäaikaista tavoitetta. Valitettavasti tässä ulkoistuksessa mennään mahdollisesti eteenpäin. Se mikä liittyy tähän vastuullisuuteen, niin pitäisin tässä tilanteessa kyllä nimenomaan vastuullisena päätöksenä sitä, että arvioitaisiin uudestaan terveysasemien tilanne ja katsottaisiin, minkälaisia haasteita koronan jälkimaailma aiheuttaa terveysasemapalvelun tarjonnalle. Tässä puhutaan kokeilusta, mutta kyseessä on 4 ja mahdollisesti optiovuosien jälkeen 6 vuotta, joten ei tässä mistään lyhyestä ajasta ole kyse. Sen takia kyllä tällaiset päätökset pitäisi tehdä erittäin huolellisen harkinnan kautta.

Valtuutettu Anna Vuorjoki (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluan tukea Heinäluoman ajatusta siinä mielessä, että tämän esityksen valmistelu on tehty ymmärtääkseni ennen korona-aikaa. Se miten nämä oletukset, joihin tämä esitys perustuu, pitävät paikkansa tässä vaiheessa, meillä ei ole siitä tietoa. Esimerkiksi jos ajattelee, että ajanvaraustilanne terveysasemilla on muuttunut ihan totaalisesti. Sen takia tässä ollaan aika huteralla linjalla nyt menossa eteenpäin.

Sitten tämän kokeilun merkityksestä. Tähän sisältyy esimerkiksi se ajatus, että me lakkautamme nykyisen Kannelmäen terveysasemamme ja tilalle tulee ulkoistettu toimija. Jos me puramme yhden oman terveysasemamme, ei sitä ihan tuosta noin vain pistetä uudestaan pystyyn. Siksi tätä pitää harkita aika vakavasti.

10.–11.6.2020

Valtuutettu Daniel Sazonov (vastauspuheenvuoro)

Näistä valmisteluista ja oletuksista. Nimenomaan niin kuin perusteellisella virkavalmistelulla tehdyssä esityksessä todetaan: ”Koronan seurauksena tarve tälle on kasvanut, ei pienentynyt.” Siellä on pohjaoletukset. Siellä on pohjatarve. Se on ollut jo ennen koronaa. Nyt näemme tai meillä on oletuksia, miten terveydenhoidon kapasiteetti tulee käyttäytymään. Tarve on vain suurempi.

Nyt ilmeisesti samaan aikaan, jos kuuntelee erilaisissa yhteyksissä vasemmistoliiton ja SDP:n puheenvuoron, kannetaan huolta hoitovelasta. Kannetaan huolta siitä, miten ihmiset pääsevät terveyskeskukseen, mutta yhtään toimenpidettä, jotka aidosti ratkaisevat näitä ongelmia ja olisivat uusia eivätkä ole monta kertaa kokeiltuja, ei olla valmiita hyväksymään. Kyllä se asettaa erikoiseen valoon sen, mitkä ovat SDP:n ja vasemmistoliiton prioriteetit.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

On kyllä aika paksua väittää valtuutettu Sazonovilta, että emme olisi esittäneet, tehneet mitään esityksiä palveluiden kehittämiseksi. Keskeisin kysymys on resurssit, ja olemme pitkin tätäkin kautta esittäneet terveysasemien kehittämiseen ja ylipäänsä meidän sosiaali- ja terveyspalveluiden tarjoamiseen enemmän resursseja kuin kokoomus on suostunut jakamaan, joten kyllä se on ihan pitkäjänteinen SDP:n linja ollut.

Toinen asia liittyy rekrytointiongelmaan. En usko, että tämä ulkoistusasia auttaa meitä rekrytointiongelmassa, kun se luo kaupunkiin lisää työpaikkoja yksityiselle sektorille. Mehän tässä vain sahaamme mahdollisesti omaa jalkaamme tulevaisuuden kannalta. Nämä palkkapäätökset, joita kaupunki on aikaisemmin tehnyt, ovat hyviä, ja niitä kannattaa tietysti jatkaa, mutta ne ovat vain laastareita tähän isoon kysymykseen.

Valtuutettu Anna Vuorjoki (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Sazonovin puheenvuoro kuulostaa nyt siltä ikään kuin hänen mielestään oikeastaan olisi olemassa vain yksi keino, mitä on

10.–11.6.2020

mahdollista kokeilla, ja jos ei siihen halua lähteä, silloin se tarkoittaa, että valtuutettu ei ole valmis kokeilemaan yhtään mitään. Ollaan vaadittu aikaisemmin lisää rahoitusta pitkäjänteisesti, ollaan vaadittu johtamisen kehittämistä. Ollaan vaadittu hyvien käytänteiden soveltamista ja levittämistä koko kaupunkiin meidän omilta terveysasemiltamme. Se että meillä on hoidon tarve, sitä ei kukaan kiistä, mutta on aika yksisilmäistä ajatella, että meillä olisi ikään kuin vain yksi käytettävissä oleva keino, jolla me voimme siihen vastata, etenkin kun se keino tuottaa todennäköisesti hyvin monia erilaisia ongelmia.

Valtuutettu Hannu Oskala (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tästä haluaisin valtuutettu Heinäluomella sanoa vähän kokeilun merkittävydestä. Ei tämä nyt ole kuitenkaan ensimmäinen kerta Suomessa, kun tällaista palvelua ulkoistetaan. Helsinki tekee tämän ainutlaatuisen voimakkaasta positioista. Toisin kuin niin monet kunnat valitettavasti joutuvat tekemään, me emme tee tätä selkä seinää vasten ja säästöjä etsien. Tämä tehdään ihan vain palveluitten parantamisen tarkoituksella. Hauskaa on tavallaan tämä koronakriisiin vetoaminen, että pitäisi valmistelu keskeyttää ja harkita uudestaan. Samanaikaisesti kuitenkin maan hyvä hallitus, jonka hienoa ja hyvää maakuntauudistushanketta toki itse tuen, on juuri käynnistänyt ja paraikaa on käynnissä soteuudistus, joka muuttaa koko hallintorakenteen, jolla terveydenhuoltoa Suomessa hoidetaan. Luotan siihen, että Helsingin sote osaa kävellä ja jauhaa purkkaa yhtä aikaa. Tätä on Helsingissä harkittu vuosikausia.

Valtuutettu Daniel Sazonov (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Oskala esitti kyllä erittäin hyvän huomion siitä, että edustaja Heinäluoma puskee maan historian suurinta hallintoreformia väkisin eduskunnassa eteenpäin ja samaan aikaan valtuustosalissa kauhistelee 2 terveysaseman erilaista tuotantomallia. Se jos mikä asettaa kyllä motiivit erikoiseen valoon.

Valtuutettu Vuorjoki mainitsi resurssien lisääminen on lisätty yhteisellä budjettisovulla, kehitetty johtamista – sotemme tekee sitä jatkuvasti – sovellettu hyviä käytäntöjä. Minulla on vahva luotto soten tekemiseen siltä ajalta, kun sotelautakunnassa sitä katsoin, mutta silti mittarit, joita seuraamme – T3-luku – on huomattavasti yli meidän omien tavoit-

10.–11.6.2020

teidemme, joita olemme yhteisesti asettaneet. Kyllä se vie johtopäätökseen, että tarvitaan myös uusia keinoja, joita ei ole aikaisemmin kokeiltu. Nyt niitä on saatu perusteellisesti valmisteltua, ja kuten Oskala toteusi, niitä käytetään täysin omilla ehdoilla vahvasta posititiosta.

Valtuutettu Kati Juva (vastauspuheenvuoro)

Minulla olisi pikemminkin työjärjestykseen puheenvuoro. Nyt näyttää siltä, että koko keskustelu käydään apulaispormestari Vesikansan ja valtuutettu Heinäluoman eriävien alustusten pohjalta. Me emme pääse ikinä tätä varsinaista puhujalistaa, jossa varmasti on henkilöitä, jotka ovat valmistautuneet tähän muutenkin kuin replikoimalla toisilleen. Minusta tuntuu, että suurin osa vastauspuheenvuoroista ei ole käsiteltyt sitä, mitä edellinen puhuja on sanonut, vaan omaa käsitystä. Toivoisin, että tässä jopa mietittäisiin vastauspuheenvuorojen käyttämättömyyttä, vaan päästäisiin tässä keskustelussa eteenpäin sen mukaan, miten ihmiset ovat valmistelleet ja tehneet puheenvuoropyyntöjä.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos, että sallit tämän debatin, koska kyllä tässä mielestäni on vastattu nimenomaan edellisiin puheenvuoroihin. Replikoin tai kommentoin tätä soteuudistuspuheenvuoroa, että ikään kuin olisin eri linjoilla. Päinvastoin. Maan hallitus on viemässä soteuudistusta aivan täysin erilaisella otteella eteenpäin kuin nyt Helsinki tätä ulkoistuskokeilua. Nimittäin hallituksella on tarkoitus panostaa ja voimistaa julkisia terveystalvituksia sosiaali- ja terveydenhuollossa ja suunnata siihen myös rahaa. Tämä viime kauden soteuudistuksen markkinamalli on hylätty. Sitä ei olla viemässä eteenpäin millään tavalla, joten kyllä mielestäni olen tässä ihan johdonmukainen. Kannatan tätä maan hallituksen koko valtakunnan soteuudistuksen eteenpäin viemistä ja vastustan tässä samaan aikaan Helsingissä tehtävää ulkoistuskokeilua.

Valtuutettu Mari Rantanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä on ollut aika mielenkiintoista kuunnella, kun koronan varjolla tänäkin keskustelua käydään. Tällä asialla, jos millään, ei ole mitään tekemistä koronan kanssa. Toivoisin, ettei nyt käytetä keppihevosenä

10.–11.6.2020

vakavaa asiaa. Mutta täytyy kyllä ihmetellä, minkälainen kokeilu on sellainen, jossa on vuosikymmenien ulkoistukset 2 terveysasemalle. Siinä ei ole kokeilusta kysymys. Jos kaupunki haluaa oppia, miten yksityinen tekee tehokkaammin ja kustannustehokkaammin asioita, käykää nyt hyvänen aika tutustumassa, ja varmasti siellä kollegioita on, jotka mielellään kertovat, miten se voidaan tehdä. Ei siinä tarvita ulkoistamista kyllä saadaksesen oppia, millä tavoin yksityisen kustannusrakenne on järkevä.

Valtuutettu Dani Niskanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Pahoittelut teknisistä vaikeuksista.

Kyllä näissä vasemmiston puheenvuoroissa paistaa selkeä ideologinen politiikka. Tässä on nimittäin kyse siitä, kumpi on tärkeämpää meillä – jokainen voi nyt miettiä, kumpi on tärkeämpää: se, kuka palvelun tuottaa, vai se, pääsevätkö ihmiset hoitoon. Siitä on tässä kyse. Mielestäni se, että ihmiset pääsevät hoitoon, on paljon tärkeämpi asia. Sillä kuka palvelun tuottaa, ei juurikaan ole väliä siinä tilanteessa, kun ohjat ovat julkisen käsissä, niin kuin tässä tilanteessa on. Tässä ei ole kyse mistään yksityistämisestä, missä viedään ohjukset yksityiselle, vaan tässä on kyse ulkoistamisesta. Ohjukset pysyvät täysin meillä julkisissa käsissä, ja tämä kokeilu voidaan lopettaa tämän jakson jälkeen. Jos se ei toimi, sitten tietysti lopetetaan. Tämä on hyvin selkeä. Luulenkin, että vasemmistolla tässä enemmän pelottaa se, että tämä kokeilu onnistuu ja ulkoistus toimii ja tuottaa hyviä tuloksia.

Valtuutettu Anna Vuorjoki (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Ensinnäkin Sazonovin väitteeseen, että tässä on tehty resurssilisäyksiä terveysasemille. Jos me otamme huomioon, paljonko inflaation ja väestönkasvun seurauksena on todellinen tarpeen kasvu, ne lisäykset, mitä on tehty, ovat olleet aika minimaalisia. Tässä kun nyt esitetään 5 miljoonan panostusta ulkoistamisiin, kyllä kiinnostaisi tietää, että jos tämänkoinen lisäys tehtäisiin, mitä sillä voitaisiinkaan saada aikaan omassa toiminnassa.

Sitten tähän hoitopääsyyn. Niskanen nosti esille tämän hoitopääsykysymyksen. Ihan keskeinen asia hoitopääsystä on se, että

10.–11.6.2020

hoitopääsy on yhdenvertaista, ja se koskee kaikkia ihmisiä meidän Helsingin kaupungissamme. Se että me teemme ikään kuin parissa kaupunginosassa ulkoistamiskokeilu ilman, että panemme paukkuja koko kaupungin oman toiminnan kehittämiseen, luulen, että se on vaarassa enemminkin heikentää yhdenvertaista hoitopääsyä.

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tuohon valtuutettu Rantasen kommenttiin tämän kokeilun kestosta, että lyhyempikin riittäisi. Olen siitä eri mieltä. Tässä on varmasti mietitty sitä. Sehän olisi kaikista ikävin tilanne, että olisi aivan liian lyhyt tämä kokeiluaika, jolloin me emme saisi päteviä ja kunnollisia tuloksia, joita voitaisiin verrata. Ilman muuta tässä on syytä varautua riittävän laajalla, että saadaan tuloksia. On havaittu, että vaikka perustulokokeilukin, joka meillä Suomessa oli, kesti tietyn aikaa, mutta senkin osalta varmasti pidempi aika olisi antanut vielä eri, parempia ja tieteellisesti mitattavissa olevia, pätevämpiä tuloksia. Ilman muuta tässä olisi kaikista suurin virhe se, että tämä olisi ajallisesti liian lyhytkestoinen, jolloin ei saataisi tästä sitä, mitä tällä nyt tullaan hakemaan.

Valtuutettu Maija Anttila (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen Mari Rantasen kanssa kyllä samaa mieltä siinä, että jos halutaan todella yksityissektorin kokemuksia, menkää nyt ihmeessä yksityissektorille katsomaan, millä tavalla johtaminen ja kehittäminen siellä hallinoidaan. Tiedän, että soteviraston johtoryhmässä on useita MBA-tutkinnon suorittaneita ja pitkälle koulutettuja ihmisiä. Kyllä sillä tavalla pitää ihmetellä, miksi tarvittiin konsulttiyhtiö ensinnäkin tekemään tällainen ulkoistusesitys, joka minusta, kun luin sen, oli aika heppoisesti valmisteltu eikä mitenkään perusteellisesti pohdittu. Tiedämme, että Helsingissä on hyviä kokemuksia siitä, millä tavalla kiireettömän hoidon jonoja on purettu. Siitä olisi pitänyt ottaa oppia.

Valtuutettu Arja Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Kiitos tästä debatista.

10.–11.6.2020

Tässä pitäisi nyt huomioida myös se, että eivät ihmiset halua valita organisaatiota. He haluavat valita osaavan henkilön hoitamaan itseään, ja se unohtuu nyt tässäkin keskustelussa edelleen. Toinen asia on se, että mistä me voimme tietysti olla varmoja siitä, suostuuko mikään yksityinen toimija noilla hinnoilla tekemään tätä työtä. Onko teillä valmiina jo toimijat, jotka tähän hintaan tekevät?

Kolmas asia on terveyshyöty. Ei tarvita minkäänlaisia jonoja, jos ihminen pääsee suoraan ongelmansa kanssa lääkäriin niin kuin Helsingin alueella erittäin moni pääsee, koska täällä on niin valtavan iso tarjonta yksityisiä hoitopaikkoja. Jos me maksaisimme siitä, että voi käyttää mitä tahansa, ihmisillä ei olisi tällaista jonotusjärjestelmää, mikä se tällä hetkellä on.

Valtuutettu Dani Niskanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Vastaan valtuutettu Vuorjoelle tästä yhdenvertaisuusasiasta. Hän sanoi siihen tapaan, että jos pari asemaa ulkoistetaan ja se parantaisikin palveluita, se ei auta muita yhdenvertaisesti. Tässä Vuorjoki unohtaa sen, että jos ulkoistuksella me saamme aikaan tehokkuushyötyjä eli parempia palveluita vähemmällä rahalla, mihin on hyvät perusteet uskoa, silloin meille jää enemmän julkista rahaa käyttää palveluihin kaikille kaupunkilaisille. Kyllä tämä on ihan win-win. Edelleen muistutan, että jos tämä kokeilu ei toimi, tämä voidaan lopettaa. Miksi tämä kokeilu pelottaa vasemmistoa niin paljon? Ettei vain olisi se, että tämä kokeilu tulee antamaan paremman tuloksen kuin meidän vasemmistomme odottaa.

Valtuutettu Hannu Oskala (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Vuorjoki kysyi ehkä hiukan poleemisesti, mitä tällä ? saataisiinkaan omassa porukassa aikaan. Tavallaan esitysteksti kertoo meille kuitenkin, että kustannus on sama kuin kaupungin omassa tuotannossa. Tästä voi hyvin arvioida, että omana tuotantona tällä saataisiin noin 2 terveystasemaa lisää, kun ne saadaan nyt ulkoistettua. Mutta tässä me nyt saamme samalla kuitenkin verrokin, ja jos yksityinen samalla resurssilla saa aikaan lyhyemmät jonot, niin sen parempi. Ja

10.–11.6.2020

saadaan samalla ehkä parempi kannustin kehittää myös omaa ja sieltä voidaan oikeastikin oppia.

Valtuutettu Jenni Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Helsinkiläisten terveystalvuiden saatavuudessa on ollut vakavia ongelmia jo ennen korona-aikaa, ja tilanne ei kriisin myötä ole ainakaan parantunut. Terveysasemien ulkoistamiskokeilu on yksi tarpeellinen keino terveystalvuskusjonojen lyhentämiseksi muiden joukossa. Ulkoistusta ei pidä tehdä ideologisista vaan pragmaattisista periaatteista. Ulkoistaminen ei ole itsetarkoitus. Kokeilun tärkein tavoite on terveystalvuiden saatavuuden varmistaminen. Toinen tärkeä tavoite on uusista toimintamalleista oppiminen. Sillä voidaan parhaimmillaan kirittää kaupungin omaa toimintaa, kun tuloksia mitataan kaikissa yksiköissä samoin periaatteista.

Kaupungin täytyy olla tiukasti kuskin paikalla ulkoistamista toteuttaessa. Kaupungin vastuuta ei voi ulkoistaa. Olemme ulkoistuksen jälkeenkään vastuussa siitä, että helsinkiläisten terveystalvut ovat laadukkaita ja hoitoon pääsee kohtuullisissa ajassa. Niin kannustin- kuin sanktiojärjestelmät tulee olla tarkasti kuvattuna sopimusvaiheissa. Systemin tulee kannustaa kaupunkilaisten hyvään hoitoon ja rangaista siitä, jos ulkoistetun terveystalvun tulokset olisivat heikommat vertailussa kaupungin omiin terveystalvuihin. Tulos tai ulos. Palveluntuottajia tulee kannustaa rekrytoimaan kokeneita yleislääkäreitä ja pitämään heitä asemalla mahdollisimman pitkään.

Terveystalvuiden ulkoistamisen kokeilu on valmisteltu toimialalla huolellisesti. Kiitos siitä kaikille valmisteluun osallistuneille.

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Olen vähän hämmentyneenä seurannut näitä kokoomuksen sinänsä aika tottuneita puheenvuoroja siitä, että vasemmisto tässä olisi jotenkin fanaattisen ideologinen, kun koko tämä kysymys itsessään on ideologinen. Täällä tulevat ideologiset erot erittäin selkeästi esille, eikä sinänsä ole mitään ongelmaa siinä, että meillä on valtuustossakin ideologisia eroja. Kokoomuksen näkökulmat ovat myös ideologisia, ja on hyvä, et-

10.–11.6.2020

tä tästä aiheesta käydään nyt avointa debattia, mutta tällainen leimaaminen ideologialla on aika turhaa.

Mielestäni tässä on monta monta kysymystä. Yksi keskeinen kysymys on se, haluammeko me satsata julkisiin palveluihimme. Täällä viitattiin jo budjettineuvotteluihin, ja itsekin olen niissä monta vuotta ollut mukana. Selvää on se, että budjettineuvotteluissa nimenomaan demarit ja vasemmistoliitto ovat aina olleet ne 2 puoluetta, jotka ovat vaatineet lisää resursseja julkisiin palveluihin sotepuolella. Vihreät ja kokoomus taas saattavat esittää sellaisia näkökulmia, että se on yhtä kuin että kaadetaan rahaa rakenteisiin. Meidän pitää huomioida se, että meidän sotepalvelumme lähtökohtaisesti ovat aliresursoituja ja ovat olleet jo vuosikausia.

Yksi keskeinen toinen kysymys on se, ajattelemmeko me, että sosiaali- ja terveysala on sellainen ala, johon kuuluu voitontavoittelu. Me vasemmistoliitossa ajattelemme, että ei ole. Ajattelemmeko me sitten niin että tehokkuus on saatavissa tällaisella työvoimaintensiivisellä alalla, että nimenomaan yksityisellä puolella tehokkuutta on saatavissa. Me vasemmistoliitossa ajattelemme, että tehokkuus lähtee nimenomaan työntekijöiden jaksamisesta ja siitä, että palkkataso on usein paljon matalampi. Mutta yksi keskeinen ongelma tässä koko mallissa, jossa myös ihmetyttää se, miten ihmeessä vihreät tätä tukevat. Tässä on kapitaatiomalli, joka tarkoittaa sitä, että asiakkaasta maksetaan könttösomma, jolloin se tietenkin rohkaisee yksityistä palveluntuottajaa haa- limaan sellaisia asiakkaita, joilla ongelmia ei paljon ole. Toinen keskeinen ongelma on se, miksi ihmeessä tähän hankkeeseen valitaan Viiskulma kaikista meidän kaupunginosistamme. Me vasemmistoliitossa ajattelemme, että soten keskeinen tehtävä on ennaltaehkäistä eriarvoisuutta, puuttua siihen, korjata sitä. Nyt jos me satsaamme miljoonia yhteen kaupungin alueeseen, joka on meillä kaikkein hyväosaisin, voi kyllä kysyä, miten tämä palvelee millään tavalla segregaaation estämistä.

Tämä keskustelu vielä jatkuu varmaan tosi hedelmällisenä. Mielestäni tärkeä viesti, jonka itse haluan välittää, on se, että ideologisissa eroissa ei sinänsä ole mitään pahaa. On vain hyvä, että ne tulevat tällaisten kysymysten kautta näkyville.

Kiitos.

Valtuutettu Otto Meri

Tämä on varsin hedelmällistä niin kuin valtuutettu Honkasalo sanoi, kun tätä on tässä viimeiset 3 vuotta harjoiteltu. Toki näissä sotekapina-

10.–11.6.2020

kokouksissa oli kyse siitä, että Juha Sipilän johtama hallitus olisi käytännössä halunnut saman mallin koko Suomeen. Nyt tämä SDP:n Hei-näluoman ja nyt vasemmistosta tulleet puheenvuorot ? massiivinen kokeilu, eli nyt Suomen sijaan tämä toteutetaan 2:lla Helsingin terveys- asemalla ja toisellakin osittain. Jossain määrin ehkä ymmärsin sen huolen silloin kun puhuttiin Suomen laajuisesta ”kokeilusta”, mutta nyt kun on nämä 2 Helsingin terveysasemaa vain mukana tässä kokeilus- sa, mielestäni ollaan paljon paremmilla jäljillä ja paljon perustellummin tällainen kokeilu voidaan tehdä.

Varmasti meillä on samat tavoitteet ideologioista huolimatta. Me ko- emme, että Helsingin kaupungin sosiaali- ja terveydenhuollon palvelui- den täytyy olla toimivia ja niitä täytyy olla saatavilla ja niihin täytyy olla helppo mennä. Varmaan olemme myös aika lailla yhtä mieltä siitä, että väestörakenteen muutos ja väestön ikääntyminen tulee johtamaan en- tisestään kasvavaan paineeseen, jota kohdistuu perusterveydenhuol- toon. Olemme varmaan myös samaa mieltä siitä, että viimeiset vuosi- kymmenet ollaan kaupungin omin toimin pyritty parantamaan näitä ta- voitteita ja keinoja päästä näihin tavoitteisiin. Varmaan olemme jossain määrin samaa mieltä siinä, että kaikin puolin ei ole onnistuttu. Jotenkin kun näitä itse laskee mitään ideologiaa täysin kykenemättä unohta- maan tai siitä poistumaan, voisi olla perusteet nyt kokeilla vähän uu- denlaista lähestymistapaa, vaikkapa juuri sellaista kuin tässä nyt ollaan esitetty.

Tavoitteenahan tässä on, kun katsoin, saada hyviä käytäntöjä, varmis- taa saatavuus, oman palveluntuotannon kirittäminen ja valinnanvapau- den lisääminen. Nehän ovat pitkälti samoja tavoitteita kuin oli Sipilän hallituksella, mutta nyt ne kokeillaan tässä pienemmässä, hyvin pie- nessä mikroskooppisessa ympäristössä, joka on varmasti parempi tapa lähteä nyt liikkeelle kuin se, että tätä oltaisiin toteutettu kerralla koko Suomessa. Mielestäni ne argumentit, joita täällä kapinakokouksissa useaan otteeseen toivotettiin, että nyt on liian suuri massiivinen kokeilu, niin nyt juuri on se kokeilu, mitä täällä on vasemmiston toimesta 3 vuot- ta peräänkuulutettu. Eiköhän anneta mennä.

Valtuutettu Petrus Pennanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Olen kuullut näistä helsinkiläisten terveyskeskusten ongelmista niissä työskenteleviltä ystäviltä, sekä hoitajilta että lääkäreiltä useita vuosia. Näissä on se perusongelma, että on erittäin jäykkä organisaatio, joka heikentää työtehoa, -henkeä ja -motivaatiota. Perusongelma on, että

10.–11.6.2020

kaikki pohjautuu ylhäältä saneluun eikä siihen, että kuunneltaisiin asiakastyötä tekeviä ihmisiä. Työntekijät ovat toisaalta myös hyvin huolissaan tästä yksityistämiskokeilun vaikutuksista. Käykö siinä niin, että nämä yksityiset tahot ensin sijoittavat hirveästi rahaa, että ne saavat etumatkaa tähän kituvaan niin sanotusti julkiseen puoleen, ja sitten kaappaavat markkinan ja heikentävät laatua, kun se on saatu haltuun?

Fakta on kuitenkin, että Helsingin terveysasemien kiireettömän hoidon odotusajat ovat viimeisen 2 vuoden aikana pidentyneet aivan kestävämmälle tasolle. On kyse kaupunkilaisten terveydestä. Sille asialle on pakko tehdä jotain eikä vain torpata kaikkia uusia ideoita. Tämä ulkoistamiskokeilu on keino saada lisäresursseja, ideoita ja uusia keinoja omien terveyskeskustemme kehittämiseen. Siitä riippumatta meidän pitää lisätä terveyskeskusten autonomiaa, asiakastyötä tekevien päätäntävaltaa ja kehittää omalääkärijärjestelmää. Kehitystyön pitää jatkua ihan siitä riippumatta, tuleeko tämä kokeilu vai ei. Tässä ehdotetussa kokeilussa on tiukat reunaehdot: se on rajatulle ajalle, siellä on riippumaton valvova taho ja nämä opit otetaan omien terveysasemien käyttöön. Näillä ehdoilla hyväksyn tämän kokeilun, mutta en hyväksy, jos sen varjolla suoritetaan jotain perusterveydenhoidon kaappausta tai minkäänlaista laadun heikennystä. Tässä olisi hyvin tärkeää huomata, että Helsingin sotehenkilöstöjärjestöt eivät vastusta esitystä, jossa ulkoistetut terveysasemat tuotetaan lisähankintana. Tämä ei ollenkaan tue sitä kokeilua jyrkästi vastustavaa poliittista linjaa eikä väitteitä, että siinä olisi tekemässä vakavia virheitä, koska sitten henkilöstöjärjestöt kyllä älähtäisivät varmasti.

Joka tapauksessa kokeilua tärkeämpää on kouluttaa enemmän lääkäreitä – se on erittäin tärkeää – lisätä hoitajien päätäntävaltaa ja palkkaa ja parantaa organisointia terveyskeskuksissa.

Kiitos.

Valtuutettu Mari Rantanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Myös perussuomalaiset on jättänyt hylkäysesityksen tästä asiasta järjestelmään, mutta se poikkeaa jonkin verran demareiden esityksestä, koska meillä pidetään mukana siellä myös palvelusetelit täydentävänä palveluna. Se on sanottava, että meillä ei ole suoraan mitään ideologiaa, pitääkö olla julkinen vai yksityinen, mutta kyllä lähtökohta täytyy olla se, että tämä on hyvin keskeinen peruspalvelu, joka pitää pystyä hoitamaan julkisen palvelun kautta. Sitä voidaan toki täydentää yksityisillä

10.–11.6.2020

palveluilla, kuten tehtiin viime vuonna ja aloitettiin palvelusetelikokeilu, joka ei ehtinyt olla montaa kuukautta, kun tulikin tämä ulkoistaminen. Minun nähdäkseni palveluseteleitä ei vielä ole käytetty kauhean paljon. Siellä olisi mahdollisuus kyllä lisätä, mitä me esitämme tässä hylkäysehdotuksessa myös.

Samoin täytyy huomata se, että meidän terveysasemiemme aukioloaikoja, työ- ja toimintatapoja, hallintoa ja sähköisiä palveluita tulisi kehittää. Siinä on niitä paikkoja, joissa myös sisältöä voidaan kehittää eikä vain kaataa resurssia lisää. Voitto tehdään näissä, niin kuin Vantaan kokeiluissakin huomattiin, yksityisen puolen ongelma tahtoo olla se, että kun siellä on moniongelmaisia ja monisairaita ihmisiä, heidät herkästi lähetetään erikoissairaanhoidon. Se on meidän huolemme, että tässä tulee isommat kustannuksen erikoissairaanhoidon kautta, joten se on sellainen, mitä pitäisi erityisesti seurata. Sitten on ihan oma asiansa. Meillä on samaa probleemaa lastensuojelussa, vanhustenhuollossa, vammaistenhuollossa, että me lähdemme yksityistämään, kun tietyt peruspalvelut olisi järkevää ehkä pitää omissa käsissä. On myös tässä yhteydessä syytä tuoda esiin se, että meillä kovasti touhotetaan väestönkasvua ja asuntojen rakentamista, ja se on holtitonta tällä hetkellä, koska kaupunki ei enää pysty vastaamaan siihen palvelutarpeeseen. Silloin myös nämä asiat on otettava vakavasti, maahanmuutto ja asuntopolitiikka.

Kiitos.

(Puheenjohtajan välikysymys.)

Kyllä se pitäisi olla siellä järjestelmässä.

Valtuutettu Anna Vuorjoki

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä esitys, joka meille tässä on tarjolla, on monestakin syystä epäonnistunut. Ensinnäkin Helsingissä on tehty erittäin hyvää ja tärkeää työtä, jotta sosiaalipalvelut ja terveydenhoito saadaan pelaamaan hyvin yhteen. Terveydenhoidon pilkkominen pois kaupungin omista käsistä hankaloittaisi tätä kehittämistä, ja siitä kärsisivät eniten ne, jotka tarvitsevat paljon erilaisia palveluita.

Toiseksi me kilpailemme lääkäreistä jo nyt yksityisen terveydenhuollon kanssa, eikä ulkoistaminen ainakaan helpota tilannetta. Pahimmassa

10.–11.6.2020

tapauksessa me menettäisimme omia lääkäreitä ulkoistetulle terveysasemalle ja Helsingin rekrytointivaikeudet pahenisivat.

Kolmanneksi Helsingissä monella terveysasemalla on onnistuttu jonojen lyhentämisessä, mutta erot eri kaupunginosissa ovat suuret. On selvää, että meidän terveyskeskuksestamme löytyy jo osaamista hoitopääsyn parantamiseen, mutta meidän pitäisi saada levitettyä hyvät toimintamallit koko kaupunkiin. Tämä haaste ei ratkea sillä, että me ostamme 2 asemaa ulkoa, vaan me tarvitsemme työtä johtamisen kehittämiseksi.

Neljänneksi tässä ehdotuksessa ei ole kyse vain ulkoistamisesta vaan huomattavasta resurssien kohdentamisesta keskusta-alueelle. Uuden terveysaseman perustamiseen Viiskulman alueelle laitettaisiin 3 miljoonaa euroa, joka on valtava määrä rahaa verrattuna siihen, minkälaisia lisäresursseja terveysasemat ovat viime vuosina saaneet. Tämä on epätasa-arvoinen ratkaisu eri kaupunginosien välillä.

Viidenneksi myös kokonaisuudessaan tämä esitys tulee kalliiksi ja maksaa noin 5 miljoonaa euroa veronmaksajille. En toki vastusta tämänkokoista lisärahoitusta terveyskeskukseen, ja me olemme vasemmistossa vaatineet sitä jo pitkään. Minua ihmetyttää kuitenkin, että kun yleensä nimenomaan kokoomus on vaatinut tiukkuutta rahankäytössä ja terveydenhoitoon rahan vaatiminen on ollut erittäin vaikeaa, nyt yhtäkkiä kokoomus ehdottaa 5 miljoonan lisäsatsausta terveysasemille. Onko siis niin että kokoomuksen mielestä terveydenhoitoon saa laittaa lisää verorahaa vain siinä tapauksessa, että ainakin osa siitä menee terveysfirmojen omistajien voittoihin?

Hyvät valtuutetut.

Kannatan valtuutettu Heinäluoman hylkäysesitystä.

Kiitos.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Meillä on nyt valtuuston edessä lautakunnan ehdotus siitä, miten nämä 2 terveysasemaa ulkoistetaan, mutta siitä puuttuu täysin analyysi, että otettaisiin huomioon, että Suomessahan on valinnanvapaus. Jos tuottajalle maksetaan kapitaatioperiaatteella sen mukaan, kuinka monta asukasta on Kannelmäessä tai keskustassa, se palkkio, jonka yritys siitä saa, sehän ei tule pitämään missään tapauksessa, sillä potilaathan liikkuvat eri kaupunginosien välillä. Sen vuoksi potilashan ei voi ymmär-

10.–11.6.2020

tää, että kun hän menee Kannelmäkeen ja hän onkin lauttasaarelainen, hänelle sanotaan, että te ette voi tulla tänne, koska te olette väärästä kaupunginosasta, eikä vastaanottoapulainen voi sanoa, että te ette saa tänne tulla. Tässä on nyt erittäin paljon vielä voimistelemista. Miten tämä rahoitus oikein järjestetään? Tällaisella kapitaatioperiaatteella ei voi järjestää tällaista rahoitusta, vaan siinä pitää olla jokin toinen tapa, jolla korvataan potilaat. Eihän se voi olla myöskään sellainen, että jos joku lauttasaarelainen menee Kannelmäkeen, se firma hoitaa sen ja lähettää laskun kaupungille. Ei voi olla niinkään. Kyllä tässä on nyt kovasti mietittävä, millä tavalla tämä tehdään.

En vastusta lautakunnan ehdotusta vaan tulen äänestämään sen puolesta, mutta uskon, että tässä tulee vielä suuria vaikeuksia, miten tämä tulee käytännössä toimimaan.

Valtuutettu Kati Juva

Kiitos.

Me vihreät todella kannatamme vahvasti julkista terveydenhuoltoa, ja me emme ole tässä sitä mieltä, että tässä olisi toteutumassa kokouksen märkä uni siitä, että saataisiin tämän seurauksena jatkamaan terveydenhuollon yksityistäminen jotenkin hamaan tappiin saakka. Meille jää edelleen 22 omaa terveysasemaa. Se että tämä on määräaikainen kokeilu, tarkoittaa todella sitä, että se voidaan lopettaa jo hyvin siihen 4 vuoteen, jos ei se ole hyvä. Mutta kyllä 4 vuotta on ihan minimi, jolloin mitään kannattaa lähteä kokeilemaan. Sellainen 1–2 vuoden kokeilu ei toki anna mitään riittävää tietoa. Pidän kyllä tätä 4 vuotta ihan tärkeänä. Optiovuodet toteutetaan ainoastaan, jos se onnistuu hyvin.

Se mikä tässä on hyvää, on se, että tämä ajoitus on aivan erinomaisen loistava keskellä tätä koronakriisiä, koska juuri nyt meillä on suuri hoitovelka. Meillä on potilaita, jotka eivät ole tänä keväänä päässeet sairaalahoitoon tai terveyskeskukseen tai mihinkään. Me tarvitsemme lisäresursseja siihen, että me puramme näitä jonoja. Tosin nämä eivät toki ehdi vielä ensi syksyksi, mutta pitemmän päälle hoitovelkaa saadaan tässä purettua. Tällä ei tule onnistumaan mikään rahastus, koska firmat saavat täsmälleen saman kuin mitä kaupungin oma tuotanto on. En usko kerman kuorinnan mahdollisuuksiin, koska ne saavat valmiin väestön. Jos nyt joku lauttasaarelainen haluaa mennä Kannelmäkeen, siitä vain. En usko, että budjetit siihen kaatuvat.

Mitä oli huolta myös siitä, lähettävätkö ne aikaisemmin erikoissairaanhoidon, se tulee olemaan yksi yksityiskohdista, jotka tarkistetaan.

10.–11.6.2020

Sanktioita tulee, jos lähetetään liian paljon eteenpäin näitä asiakkaita tai potilaita, ja joudutaan käyttämään myös laboratorioita ja röntgeniä HUSin kautta. En näe tässä mitään isoja riskejä. Meillä on tiukat reunaehdot. Minusta tätäkin kannattaa kokeilla.

Kiitos.

Valtuutettu Maija Anttila

Minustakin tämä on erittäin huono päätös, jota lautakunta ja kaupunginhallitus esittävät. Minusta tämä Heinäluoman hylkäsesitys perusteluineen oli erittäin hyvä. Jos katsoo tätä lautakunnan ja Kati Juvan äsken esitettyjä reunaehtoja, tuntuu kyllä, että nyt ovat vihreät erittäin sinisilmäisesti uskoneet kaikkea sitä, mitä heille on kerrottu. Se kuinka paljon resursseja joudutaan tämän 2 terveysaseman ulkoistamisen valvontaan ja tarkkailuun käyttämään, on kaikki pois tietysti oman toiminnan kehittämisestä.

Erittäin suuri kysymys tässä on, että tässä lautakunnan ja kaupunginhallituksen päätöksessä rikotaan valtuuston päätöstä, kun vuonna 2013 Helsinki viimeisenä kuntana yhdisti sosiaali- ja terveystoimen. Silloin nimenomaan valtuusto päätti, että sosiaali- ja terveyspalvelut perustasolla integroidaan, koska paljon palveluja käyttävien kustannusvaikutus on niin erittäin suuri. Nyt tässä selvästi rikotaan tämä periaate, koska nyt vain 10 %, se on iso määrä, jota tässä helsinkiläisten terveyspalveluista esitetään ulkoistettavaksi. Se tarkoittaa sitä, että kaupunkilaiset eivät ole enää yhdenvertaisessa asemassa, puhumattakaan siitä, että koko tämä perustason soteintegraatio häviää tällä tavalla. Pidän sitä kyllä erittäin huonosti perusteltuna, ja oikeastaan koko tämän kulttuurisen muutoksen huonona vaihtoehtona.

Miten tämä korona vaikuttaa? Korona vaikuttaa tietysti sillä tavalla, että koronan aikana on kyetty kehittämään erilaisia hoitokäytäntöjä, huomattavasti kevyempiä, joilla on saatu suurta vaikuttavuutta. Nyt ne kaikki jätetään Helsingissä käyttämättä. Ei tarvitse mennä kuin omalle terveysasemalle, niin huomaa siellä, miten monta kehittämishanketta siellä voisi olla, jos vain pantaisiin täytäntöön. Kyllä tässä on suuri huomio kiinnitettävä nimenomaan viraston johdon halukkuuteen kehittää ja johtaa tätä koko sotetoimintaa.

Kiitos.

10.–11.6.2020

Apulaispormestari Sanna Vesikansa

Kiitos, puheenjohtaja.

Muutamia vastauksia tähän keskusteluun. Ensinnäkin valtuutettu Anttilalle. Tässä on kyse 2 terveysasemasta 22:n joukossa, ja ne ovat myös keskisuuria, eivät mitään suuria terveysasemia, eli prosentit menevät kyllä alle 10:een reilusti. Euromääräisesti koko terveysasemien budjetti on noin 100 miljoonan luokkaa, ja tässä puhutaan niistä miljoonista, jotka siellä esityslistassa onkin mainittu, nekin reilusti alle 10. Tämä esitys on tullut sosiaali- ja terveystoimen vastuullisten viranhaltijoiden analyysistä, jossa on käyty myös läpi sitä, missä käytämme ostopalvelua, missä voisi olla järkevää käyttää sitä lisää ja missä käyttää vähemmän. Samanlaisia analyysejä on tehty myös esimerkiksi lastensuojelussa, ja siinä olemme päätyneet aivan toisenlaiseen lopputulokseen. Siinä nimenomaan markkinatilanne on sellainen, että on järkevää vahvistaa omaa tuotantoa ja vähentää ostopalveluita. Tässä on tehty palveluittain analyysiä, johon tämä ehdotus perustuu, ja sieltä se on tuotu sotelautakuntaan. Tämä ehkä selvydeksi tähän keskusteluun.

Täällä on myös puhuttu paljon kapitaatiosta ja erilaisia huolia siitä esitetty. Ne ovat aivan aiheellisia, koska on todella tarkkaan harkittava ja valmisteltava se, millä tavalla rahoitusmekanismi tähän rakennetaan. Vastaavasti jos tekisimme kaiken suoritusperusteisesti, eli jokaisesta tempusta, jonka lääkäri määrää, saisi korvauksen tai jokaisesta käynnistä, siinä olisi myös aivan vääränlaisia kannusteita. Jokin kapitaatio on oltava siinä pohjana, mutta miten kapitaatio rakennetaan, sitä on pyritty esittelemään niin pitkälle kuin tässä vaiheessa on valmiina, mutta sitä tullaan rakentamaan. Meillä ei ole mitään intressiä tai tavoitetta saada rakennettua 2 terveysasemaa, joissa on ulkoinen tuottaja ja heillä olisi vain niin sanottuja helppoja potilaita. Ei tietenkään. Helsingissä me olemme vastuussa jokaisen helsinkiläisen hyvästä hoidosta, ja tämä pyritään rakentamaan niin hyvin ja vastuullisesti kuin pystytään.

Täällä myös viitattiin siihen, miksi Viiskulma tai keskusta-alue on tähän valittu. Siellä ikääntyneiden kasvu on määrällisesti suurinta koko Helsingissä, ja he käyttävät paljon julkisia terveyspalveluita. Siellä on myös paljon kysyntää, joka ei tällä hetkellä ole näkynyt, koska Viiskulman terveysasemalla on pitkään ollut vaikea tilanne ja on jouduttu myös käyttämään paljon ostolääkäreitä, vuokralääkäreitä ja muut terveysasemat ovat myös auttaneet sitä. Sen takia tähän on todella perusteltu sitä, miksi nämä on tähän valittu. Valmistelu on todella aloitettu jo ennen koronakriisiä, mutta kuten tässä keskustelun aikana on tullut ilmi, tämä koronakriisi valitettavasti ei ole poistanut helsinkiläisten hoi-

10.–11.6.2020

don tarvetta, ja sen takia tämä lisäkapasiteetin osto on edelleenkin hyvin tarpeellinen.

Ledamoten Marcus Rantala

Kiitos, herra puheenjohtaja.

Mielestäni kaupunginhallituksen esitys on tasapainoinen ja hyvin valmisteltu kokonaisuus. Tämä kokeilu tai pilottihanke voi antaa kaupungille tärkeää tietoa, miten meidän palveluitamme voidaan kehittää ja myös uudistaa. Voidaanko esimerkiksi oppia jotain yksityisiltä toimijoilta? Tekevätkö ne jotain oikein, mitä me voimme hyödyntää omassa palvelutuotannossamme? Ainakin jotkin selvitykset ja benchmarkkaukset osoittavat, että meillä voi olla jotain opittavaa. Jos hanke osoittaa, että meillä ei ole mitään opittavaa, sekin on tietysti tärkeä tieto.

När det gäller rekryteringen så är det alldeles klart att vi som stad har mycket stora problem och utmaningar när det gäller att få tillräckligt med personal till våra tjänster. Det är också klart att coronakrisen kommer att förlänga vårdköerna och vi kommer också att bygga in en vårdskuld i vårt system. Det finns också indikationer som visar att den privata sektorn eller tredje sektorn är kanske bättre när det gäller rekryteringarna. Det ser vi till exempel när det gäller den svenska småbarnspedagogiken. Där har alla tredje sektorns och de privata aktörerna som jobbar på svenska behörig personal, medan staden har problem i rekryteringen. Vad det här beror på vet jag inte, men det kanske handlar om ledning och processer, för lönen är densamma på den privata och den offentliga sidan.

Hanke parantaa myös palveluiden saatavuutta. Viiskulman terveysaseman alue kasvaa, väkimäärä lisääntyy ja varsinkin ikääntyy nopeasti. Palveluita tarvitaan siten enemmän. Yksityinen toimija, joka täydentää kaupungin omaa palvelutuotantoa, on tervetullut alueelle. Kannelmäen osalta nykyinen terveystaseman tila on tullut elinkaarensa loppuun, ja siksi on luontevaa sisällyttää Kannelmäen aluetta tähän pilottiin. Terveyskeskukseen on myös ollut vaikeaa rekrytoida henkilökuntaa, ja odotusajat ovat pitkät. Nykyinen henkilökunta siirtyy kaupungin sisällä muihin terveystasemiin. Työnantaja ei muutu, mikä varmasti vähentää pelkoja henkilökunnan keskuudessa.

Värderade ordförande.

Det är viktigt att påminna om att Femkantens hälsocentral har ett specialansvar som en av dom fullservicehälsostationer som betjänar på

10.–11.6.2020

svenska, och jag vet att det har varit svårt att hitta språkkunnig personal och har själv jobbat med den frågan. Jag undrar också om biträdande borgmästare Sanna Vesikansa kan svara på hur de privata aktörerna i Gamlas och i södra Helsingfors kommer att förbindas att sköta servicen också på svenska. Jag utgår från att det finns språkliga krav som kommer att skriva in i avtalet, och också vara en del av upphandlingsprocessen, och framför allt när kvaliteten bevakas.

Valtuutettu Katju Aro

Hyvä puheenjohtaja.

Kiitän valtuutettu Heinäluomaa hänen tekemästään hylkäysesityksestä ja allekirjoitan siinä tehdyt huomiot. Lisään keskusteluun havaintoni koskien kokeilun tavoitteita. Näistä ensimmäinen on tavoite tiedon ja menetelmien jakamisesta. Sitä ei kuitenkaan ole tähän mennessä valmisteltu lainkaan, vaan tavoitteen onnistuminen aiotaan varmistaa vasta hankintaa tehdessä. Se ei ole aivan yksinkertaista. Jos tiedon ja menetelmien jakaminen olisi aidosti kokeilun kärkitavoite, olettaisin sen näkyvän keskeisesti suunnittelussa jo tässä vaiheessa.

Toinen tavoite koskee hoidon saatavuuden parantamista. Kuitenkaan kumpikaan kokeiluun ehdotetuista alueista ei ole Helsingin huonoimpia alueita hoidon saatavuuden kannalta. Itse asiassa Viiskulmassa ajan hoitajalle saa keskivertoa nopeammin, ja lääkärin saatavuuskin on keskiluokkaa. Asemalla on sen sijaan ollut henkilökunnan vaihtuvuutta ja johtamisen ongelmia, jotka kaupungin on kyettävä joka tapauksessa ratkaisemaan itse.

Kolmas tavoite koskee mahdollisuutta avata varovaisesti myös perusterveyshuollon palveluita yksityisen tuottajan hoidettaviksi. On hyvä, että tavoite lausutaan tässäkin salissa ääneen, sillä siitähän tässä asiassa on viime kädessä ensisijaisesti kyse. Kun huomaamme, että muut 2 tavoitetta on esityksessä varsin heikosti perusteltu, tiedostamme paremmin, että kysymys, johon olemme tänään vastaamassa, koskee todellakin sitä, tulisiko perusterveydenhuollon palvelut järjestää ja tuottaa julkisesti vai ei. Kyse on totta kai poliittisista valinnoista, ja on absurdia esittää, että kokeilun kannattaminen ei olisi ideologinen valinta. Emme muuten tietäisi jo etukäteen, minkä ryhmän mielestä hanke on erityisen kannatettava, tai ihmettelisi virheiden siirtyä ? . Vaikka esimerkiksi kolmannen sektorin toimijat tuovat arvokasta osaamista mukaan kaupungin erityispalveluiden pakettiin, on feministisen puolueen kanta se, että perusterveydenhuollon palvelut on sekä järjestettävä että tuotettava julkisesti.

10.–11.6.2020

Koska hanke on lisäksi valitettavan kiireessä valmisteltu ja useat keskeiset kysymykset rahoituksesta tiedonsaantiin ovat yhä avoimia, äänestän tänään hylkäysesityksen puolesta.

Valtuutettu Mia Haglund

Kiitos, puheenjohtaja. Tack, ordförande.

Tässä just ennen minua valtuutettu Aro piti erinomaisen puheenvuoron siitä, että tässä oikeastaan on kyse paljon suuremmasta asiasta kuin vain 2 terveysasemasta, ja sen takia tämä onkin kuitenkin puolin ja toisin ideologinen keskustelu. Seuraan työkseni pohjoismaista politiikkaa, ja aika paljon viime vuosina on tullut seurattua sitä, minkälaisia seurauksia erinäisillä hyvinvointipalveluiden voitontavoittelun lisäämisellä siihen mukaan on ollut. Sillä on ollut fataaleja seurauksia päivähoidossa, sillä on ollut todella huonoja seurauksia koulutuksessa, ja sillä on ollut viimeisimpänä esimerkkinä Ruotsissa todella todella huonoja seurauksia terveydenhuollossa.

Tulen tänään itsekkin äänestämään hylkäyksen puolesta, mutta haluan kuitenkin tehdä ja olen jo laittanut järjestelmäänkin tällaisen ponnen:

Mikäli kuitenkin ulkoistamiskokeilu käynnistyy, meidän on selvitettävä mahdollisuus teettää yliopistotasoinen tutkimus, jolla arvioidaan ulkoistamiskokeilun vaikutuksia terveysasemapalveluiden saatavuuteen ja toimivuuteen koko kaupungin tasolla, sotepalveluiden integraatioon, haavoittuvien ryhmien palveluihin sekä yhdenvertaisuuteen palveluiden saamisessa eri kaupunginosien ja kaupunkilaisten välillä.

Tällainen arvio on pakko tehdä, jos me haluamme käyttää tätä minkäänlaisena esimerkkinä siitä, haluammeko me oikeasti jatkaa tällä linjalla vai voidaanko sitten kun tämä kokeilu tehdään, vetää minkälaisia johtopäätöksiä.

Kiitos.

(Puheenjohtajan välilyksymys.)

Kyllä oli tarkoitus tehdä ponsi, ja tein ja luin sen ääneen.

10.–11.6.2020

Valtuutettu Mari Holopainen

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä on ollut hyviä puheenvuoroja, ja nostan sieltä esimerkiksi valtuutettu Pennasen huomiot esiin. On selvää, että emme ole tässä ratkaisemassa yhden juurisyyntä vaikutuksia terveydenhuoltojärjestelmällemme. Suomessa on OECD:n viimeisten tilastojen mukaan noin 3,2 lääkärinä tuhatta asukasta kohden, ja tämä on alle OECD-maiden keskiarvon ja vähemmän kuin yhdessäkään toisessa Pohjoismaassa. On selvää, että jos jollain alalla on pysyvästi täystyöllisyys eli minkäänlaista väliaikaista työttömyyttä ei edes ole, työmarkkinat ovat silloin aivan liian jäykät. Tämä ei ole yhteiskunnan kannalta hyvä tilanne. Tämä tarkoittaa, että työn tarjontaa olisi silloin lisättävä, mikä tarkoittaa käytännössä tarvetta koulutusmäärien lisäämiselle. Jos ei näin toimita, nousevat työn hinta ja yhteiskunnan kustannukset. Valitettavasti kun on kyse näin kriittisestä alasta, tämä voi tarkoittaa sitä, että ikäihmiset joutuvat olemaan terveyskeskusjonossa pidempään tai pidemmän päälle jos tätä tilannetta ei korjata, meillä voi kriittisemminkin hoidon saatavuus heikentyä.

Me tiedämme, että väestömme ikääntyy, ja silloin tarvitaan lisää lääkäreitä myös vastaamaan palvelutarpeeseen. Erityisesti terveyskeskuksessa viranhaltijoiden määrä on ollut laskussa ja sijaisten rooli on korostunut. Nythän tällä hallituskaudella on sitouduttu muun muassa 7 päivän perusterveydenhuollon hoitotakuun toteuttamiseen. THL:n arvioiden mukaan 6.6.2019 tämä hoitotakuun toteuttaminen ? keskuk-sissa tarkoittaa sitä, että me tarvitsisimme yli 1 100–1 1800 lääkärinä. Nyt sitten kun me luomme tällaisen ? on yksityinen yritys pyörittää paria terveysasemaa, se varmasti aiheuttaa myös sen, että siellä työkennellään oman yrityksen kautta, mikä on aika tyypillistä ja tietysti laillista, mutta ? ei välttämättä paranna meidän oman kaupunkimme lääkärisaatavuutta, koska taas palkkatyöstä täytyy maksaa korkeamat verot. Mielestäni on aika ikävää, jos me esimerkiksi varhaiskasvatuksen osalta nyt on tuotu apulaispormestari Pakarisenkin osalta esiin, että me tarvitsisimme lisää koulutuspaikkoja, kun tällä alalla on tietysti tarvetta tekijöille myös, mutta myös kyse on taas yliopiston mukaan palkkauksesta. Lääkärit ovat yksi...

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

? . Puheenjohtaja.

Luen sitten vain tästä oman ponteni.

10.–11.6.2020

Selvitetään mahdollisuudet siihen, miten kaupunki voi aktiivisesti tuoda esiin lääkäripulan aiheuttamat vaikutukset julkiselle terveydenhuoltojärjestelmälle ja edesauttaa riittävän lääkäreiden koulutusmäärän kasvattamista. OECD:n tutkimusten mukaan Suomessa on vähemmän lääkäreitä asukasta kohden kuin OECD-maiden keskiarvo ja vähemmän kuin yhdessäkään toisessa Pohjoismaassa.

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Arja Karhuvaara

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos tästä keskustelusta. Ihan muutamaa asiaa kommentoisin aikaisemmista puheenvuoroista. Siellä Vuorjoki ja Heinäluoma ovat huolissaan siitä, että syntyy uusia työpaikkoja jo nyt henkilöstövajeesta kärsivälle alalle. Minun täytyy sanoa, että onneksi syntyy ja onneksi ne syntyvät muualle kuin julkiselle puolelle johtuen siitä, että jonkun palkan veroilla pitää myös maksaa julkisen sektorin palkat, ja ne maksetaan nimenomaan yksityisiltä kerätyillä veroilla.

Viiskulman alueella on erittäin hyvänä esimerkkinä yhteistyö terveysaseman ja yksityisen puolen välillä ollut jo ainakin vuodesta 97, kun olen ollut itse töissä kyseisellä alueella. Eiran sairaala ja Viiskulman terveysasema ovat aina tehneet yhteistyötä. En usko, että se on ollut keneltäkään pois, mutta se on lisännyt potilastytyvyyttä ja asiakkaiden hoidon sujuvuutta huomattavasti.

Voitontavoittelusta puhutaan täällä usein. Voittoa tarvitaan sen takia, että on mahdollisuus kehittää työpaikan toimintaa, kouluttaa henkilöstöä ja varautua taloudellisiin epävarmoihin aikoihin. Henkilöstön lisäkoulutuksesta sen verran, että tällä hetkellä jo henkilöstö on vaikeuksissa omien töittensä kanssa. Jos siihen tarvitaan isoja ryhmiä vielä opiskelijoita päälle, se ei ainakaan helpota työpäivää eikä työn kuormittavuutta.

Tässä raportissa tai tässä suunnitelmassa kerrotaan mielestäni 2 omistamisesta asiasta. Omat tilat...

Pyydän uuden puheenvuoron vielä.

Kiitos.

10.–11.6.2020

Valtuutettu Ville Jalovaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Tähän aikaa voisi mielellään olla tuossa viereisessä sängyssä jo nukkumassa, mutta kun tässä käytiin niin ansiokasta keskustelua alkuvaiheessa vähän tarpeettomista asioista, ilta on vierähtänyt. Mutta tämä asia on tärkeä. Tässä ihmettelen sitä, että kun nyt olen 10 vuotta seurannut Helsingin politiikkaa ja ollut siinä mukana, että kokoomushan on tosiaan toivonut pitkään, että saisi ulkoistettua, mutta mikä se asia on, että vihreät ovat nyt tähän innostuneet. Kertokaa minulle, mikä, onko teille luvattu kenties jotakin tästä vai mikä se juttu on tässä takana. Tähän astihan te olette vasemmistoliiton ja meidän demarien kanssa puolustaneet julkisia palveluita. Onko kuitenkin perimmäinen tavoite laajentaa ulkoistamisia? Ymmärtäisin, että 2 asemalla ei oikein ole merkitystä, mutta onko kuitenkin ajatus ulkoistaa näitä lopulta niin, että nämä kaikki ovat lähivuosina joko Mehiläisen tai Terveystalon?

Arja Karhuvaaralla oli hyvä kysymys aikaisemmin, onko jonkun kanssa jo sovittu tästä asiasta. Onko jonkin Terveystalon tai muun kanssa vähän käyty keskustelua vai miten tämä saadaan kannattavaksi tälle firmalle? Kannelmäen tilahan on todella huonossa kunnossa. Sen sijaan että sitä nyt aletaan ulkoistamaan, kaupungin pitäisi satsata siihen, että sinne saataisiin kunnollinen terveysasemarakennus. Ymmärrän, että se rakennus on todellakin käyttöikänsä päätössä ollut jo 20 vuotta. Ehkä tarkoituksella annettu rapautua, että nyt voidaan ulkoistaminen viedä hyvällä varjolla maaliin. En kyllä ymmärrä nyt vihreitten toimintaa tässä alkuunkaan, täytyy sanoa.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitos, puheenjohtaja.

Mielipiteeni on se, että kunnassa peruspalvelut, kuten terveydenhuolto, tulee tuottaa julkisina palveluina. Valtuutettu Haglund esitti hyviä esimerkkejä Ruotsin ulkoistamisesta seuranneista negatiivisista kokemuksista. Aluksi apulaispormestari Vesikansa esitti toiveen siitä, että erikoissairaanhoidon tarve vähenisi ulkoistamiskokeilujen myötä, mutta todellakin tulee käymään päinvastoin. Tämänhän on jo monien muiden kuntien ulkoistaminen osoittanut, ja he ovat palanneet takaisin kunnan omaan terveystaloon. Tämä raha ehdottomasti olisi kannattanut käyttää omien terveysasemien kehittämiseen: nimenomaan aukioloaikojen lisäämiseen, johdon kouluttamiseen, koska iso ongelma on näitten, siellä missä on hyvä johto, siellä terveysasemat pelittävät toiminta-

10.–11.6.2020

tapoja kehittämällä. Minä ymmärrän, valtuutettu Niskanen oli huolissaan, että me pelkäisimme, että tämä hanke onnistuisi, mutta haluaisin vähän Jalovaarankin edellistä puheenvuoroa jatkaa. Ymmärrän, että kokoomus ajaa voimallisesti terveysasemien ulkoistamista, sillä teidän olette miehittäneet jo monen yksityisen terveystoimialan omilla entisillä valtuutetuilla, ja kavereillehan pitää järjestää töitä. Tämä on todella väärin. Miten tuetaan ihmisten hoitosuhteitten jatkuminen esimerkiksi Kannelmäessä? Minuun otti yhteyttä vammaimen henkilö, jolla on hyvä lääkärisuhde sinne. Hän ei tiedä, mihin tämä lääkäri tulee siirtymään.

Minun mielestäni tämä on todella väärä päätös. Kannatan ehdottomasti Heinäluoman tekemää hylkäysesitystä.

Kiitos.

Apulaispormestari Sanna Vesikansa

Puheenjohtaja.

Muutamia selvennyksiä. Sanoin, että hoidon saatavuutta kun saadaan parannettua, sillä toivottavasti ja ennakoidusti on myös sitä vaikutusta, että erikoissairaanhoidon paine vähenee, koska on ihan selvää, ja tämä on tutkimuksellakin tietysti osoitettu, että meillä valitettavasti perustason palvelut koko Suomessa eivät toimi sillä tavalla. Sen sijaan erikoissairaanhoidon on kasaantunut resursseja, ja sitä myötä myös siellä tehdään paljon hoitoa, jota pitäisi tehdä perustasolla. Tähänhän myös koko soteuudistus on koko ajan tähdännyt, ja tätä vahvistamista me täällä teemme.

Täällä oli useita kysymyksiä, också någonting på svenska. Marcus Rantala frågade om kunskaper på svenska. Det har varit svårt att hitta personal med svenskspråkig kunskaper och i Femkanten också, det har inte varit så. Vi har väntat, så det är viktigt att ha hand om den här i upphandsprocessen. Och naturligtvis, det är så att vi måste ha vård på modersmålet också i Helsingfors.

Tullaan edellyttämään ruotsin kielen taitoa tässä hankinnan jatkossa kaikilta palveluntuottajilta. Meillä on ollut ruotsiin erikoistuneita terveysasemia. Niistä Viiskulma on ollut yksi. Se on vielä valmistelun ja harkinnan alla, tuleeko tämä uusi yksikkö, joka tulee keskusta-alueelle, olemaan myös sellainen, joka on erikoistunut nimenomaan ruotsinkieliseen palveluun, kuten meillä on tällä hetkellä Munkkiniemi ja Myllypuro myös.

10.–11.6.2020

Valtuutettu Pennasen puheenvuoroon vielä unohdin edellisessä puheenvuorossani vastata. Täällähän näissä lautakunnan edellyttämissä reunaehdoissa oli todella myös se edellytys, että selvitetään nykyisille terveysasemille enemmän toimintavapautta tai vastaavia muita terveysasematason kokeiluja ja yhtenä vaihtoehtona myös taseyksikkö, jossa olisi myös taloudellista toimintavapautta. Pidän itse tätä tärkeänä ja ehkä koko tähän keskusteluun taas kerran alleviivaten, että tämä on yksi tässä paletissa, jossa tarvitaan hyvin monenlaisia toimenpiteitä, joilla me saamme hoitopääsyn parannettua. Tämä kokeilu, jossa 2 terveysasemaa ostetaan ulkoa, ei tule ratkaisemaan kaikkia ongelmia, vaan erittäin paljon työtä tarvitaan myös muualla.

Kiitos.

Ledamoten Björn Månsson

Tack, ordförande.

Jag försvarar också, så här mitt i natten, den offentliga hälso- och sjukvården. Som styrelsemedlem i HUS vet jag mycket väl att det är bara den offentliga sektorn som kan erbjuda en heltäckande specialistvård, men det är lite annat med primärhälsovården som vi nu talar om. Vi har ju en stor del av befolkningen i företagshälsovård, och den sköts ju till allra största delen av privata aktörer, så det är ingenting nytt att en del människor går till privat vård också helt vanligt, och inte bara för att de har pengar eller försäkringar.

Också om det här är en ideologisk fråga, det är klart att det kan ses som en sådan, så vill jag ändå se den här lösningen helt pragmatiskt. Det är ju så att verksamhet med vården i centrum kräver mera resurser och behöver byggas ut, och därför är avsikten då att inrätta en andra enhet, i privat regi, under några år, som vid sidan av den nuvarande hälsostationen i Femkanten ska erbjuda service. Jag var lite besviken på biträdande borgmästare Vesikansa som inte kunde säga rakt ut att det är klart att också den här privata enheten måste kunna erbjuda service på svenska. Märk väl, annars går det ju inte att jämföra hur de här resurserna faller ut, och kostnaderna och så vidare. Den privata aktören ska så att säga inte komma lättare undan än den offentliga i servicen i centrum. Så jag hoppas att det här blir klart innan innan pilotprojektet startar.

För Gamlas del så handlar det ju om att det behövs nya utrymmen, och då finns det en naturlig möjlighet att öppna nischen för en annan aktör.

10.–11.6.2020

Ihan lyhyesti sama suomeksi. Suhtaudun hyvin pragmaattisesti tähän projektiin, pilottiin, kokeiluun. Keskustassa tarvitaan lisää kapasiteettia, ja silloin tulee toinen rinnakkainen yksikkö Viiskulman terveystakeskukseen ohella. Kannelmäessä taas tarvitaan uusia tiloja. Otetaan tämä nyt ihan ennakkoluulottomasti pilottiprojektina, kokeiluna, ja katsotaan, mitä me voimme siitä oppia ja mitä mahdollisesti yksityinenkin sektori voi oppia siitä, että joutuu kantamaan kokonaisvastuuta. Sitten katsotaan, mihin tämä kokeilu johtaa.

Kiitoksia.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut.

Anteeksi, tässä menee hetken aikaa, kun saa välillä mikrofonin auki.

Viime viikon perjantaina valtioneuvosto piti tiedotustilaisuuden soteuudistuksesta. Olisin halunnut kysyä apulaispormestari Vesikansalta, miten hän näkee nyt valtuustolle esitettävän kokeilun sopivan yhteen sotemallin kanssa, jota maahan esitetään. Tämä iso lakipakettihan on lähdössä ihan lähiaikoina lausuntokierrokselle. Valtuustollehan esitetään nyt tosiaan 4 vuoden sopimuskautta ja sen päälle 2:n yhden vuoden mittaisen optiokauden pituista sopimusta. Soteuudistuksen suunniteltu aikataulu menee tämän ehdotuksen kanssa päällekkäin, kun sotepalveluiden järjestäminen siirtyisi sotemaakunnille vuoden 23 alusta nyt suunnitellun aikataulun mukaan. Tosin Uudenmaan ratkaisuhan oli poikkeava järjestämisalueiden osalta muusta maasta, ja me Helsingin kaupunkina toimisimme omana järjestäjänä soten ja pelastuspalveluiden osalta. Sikäli päätökset soten osalta, jos malli tällaisenaan tulee lainsäädännössä toteutumaan, päätöksentekojärjestelmä olisi meillä samankaltainen kuin nyt eli Helsingin valtuusto tekisi päätökset sotepalveluiden järjestämisestä.

Valtuusto kävi tästä asiasta jo kerran aiemmin keskustelun, ja keskustan valtuustoryhmä suhtautui silloin esitykseen kriittisesti, emmekä kannattaneet palveluiden järjestämistä tällä tavalla, että 2 yksityisen järjestämää terveysasemaa tulisi kaupunkiin. Tästä asiasta on käyty tänään hyvin ideologista keskustelua. Seuraamme tässä nyt vielä mielenkiinnolla tätä keskustelua ja katsomme, miten tänään päädymme äänestämään. Mutta sinänsä arvostan myös sitä, että valtuusto on kerran päättänyt jotain, ja lautakunta sen pohjalta lähtee tekemään suunnittelutyötä. Aina miettii sitä, kuinka tarkoituksenmukaista on äänestellä asiasta useita kertoja. Toki tästä voidaan monen muunkin asian koh-

10.–11.6.2020

dalla käydä keskustelua, miten järkevää on päättää useita kertoja samasta asiasta. Toisaalta lainsäädäntöäkin voidaan aina muuttaa ja korjata.

Ennen kaikkea olisin halunnut apulaispormestarilta nyt arviota siitä, miten hän arvioi, että tämä aikataulullisesti myös sopii lainsäädännön kehikkoon, jota tällä hetkellä ollaan suunnittelemassa.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Kiitos, puheenjohtaja.

Ensinnäkin valtuutettu Pennaselle huomio, kun hän puhui tässä henkilöstöjärjestöjen äänellä ikään kuin. Ainakin itse, jos nyt puhutaan tästä samasta JHL:n meille tulleesta kirjeestä, jossa todetaan, että henkilöstöjärjestöjen mielestä palvelut tulisi tuottaa ensisijaisesti omana toimintana. Ei tässä kirjeessä oteta ollenkaan kantaa siihen, että ulkoistus olisi kannatettava asia. Itse luen tämän kirjeen päinvastoin kuin Pennanen. Luen sen kriittisenä tälle ulkoistusmallille. Kannustaisin kokoomuslaisia ystäviä kuuntelemaan tarkalla korvalla valtuutettu Asko-Seljavaaran hyvää puheenvuoroa. Hänhän esitti erittäin kriittisiä huomioita myös rahoitusmallista. Arvostan kyllä Asko-Seljavaaraa. Hän on pitkäaikainen sotepäätöntäjä ja tuntee kentän erittäin hyvin ja on esittänyt kriittisiä huomioita tästä Helsingin suunnitelmasta. Ajattelen niin, että kyllä näissä sosiaali- ja terveystalvueluissa ja keskeisissä kuntalaisille tärkeissä lähipalveluissa julkisella sektorilla tulee olla vastuu palveluiden tuottamisesta. Sillä tavalla me myös varmistamme sen, että pitkällä tähtäimellä kustannukset pysyvät hallinnassa. Tässä mallissa nyt itsellä on huoli siitä, että kustannukset eivät pysy pitkällä tähtäimellä hallinnassa. Meillähän on esimerkiksi Hämeenlinnasta tämän edellisen eduskuntakauden valinnanvapauskokeilusta esimerkkejä, joissa kustannukset karkasivat täysin käsistä, ja se johtui juuri siitä, että valinnanvapauden myötä perusterveet työikäiset työssäkäyvät ihmiset hakeutuivat yhä enemmän sotepalveluiden piiriin kuin hakeutuvat tällä hetkellä työterveyshuollon tai julkisen sektorin palveluiden kautta. Huoli on kyllä suuri.

Valtuutettu Pilvi Torsti

Arvoisa puheenjohtaja ja valtuutetut.

Oma kysymykseni ja ehkä hämmennykseniakin tässä kokeilussa suuntautuu erityisesti asiaa esittelevälle apulaispormestari Vesikansalle ja

10.–11.6.2020

toimialajohtaja Jolkkoselle. Mikä on johtamanne strategia ja laaja visio helsinkiläisten terveydenhuollon järjestämiseksi paremmin? Joulun aikaan me luimme ensin lehdistä kaupungin päätöksestä maksaa terveyskeskuslääkäreille puolen vuoden ajan tuhannen euron lisäpalkkaa aiemmin päätetyn pysyvän palkankorotuksen päälle. Silloin tällä lyhyen aikavälin kriisitoiminnalla kerrottiin ? lääkärivajetta. Samoihin aikoihin päätettiin valmistella nimenomaan nyt käsittelyssä olevaa 2 terveyskeskuksen ulkoistuskokeilua ensi vuodesta alkaen.

Itse odotin, että näiden kriisitoimenpiteiden yhteydessä tulisi esiin laaja strateginen kokonaisuus, jolla käsillä oleviin perusterveydenhuollon ongelmiin, kuten lääkärivajeeseen, puututaan pitkäjänteisesti. Vajaan 10 vuoden päättäjäkokemuksella ja myös aika paljon kentän ääntä kuunnelleen tällä hetkellä kyllä Helsingin sotepalveluista ja erityisesti perusterveydenhuollosta muodostuu hyvin pirstaleinen ja kuormittunut kuva, ja näin oli jo ennen koronaa. Edetään ongelmasta ja yksittäisestä kriisistä toiseen. Vähän niin kuin sieltä puuttuisi esimerkiksi henkilöstön työstä tällainen pitkän tähtäyksen suunnitelma, jonka merkitys nyt kriisiaikana tietysti vielä erityisesti korostuu.

Pakko todeta, että muistan aikaa, kun apulaiskaupunginjohtajana toimi Laura Rätty ja lautakunnan puheenjohtajana Maija Anttila. Ideologiset erot olivat ilmeisiä, mutta tällaiselle valtuutetulle, joka ei ole itse sote-asiantuntija, yleensä muodostui käsitys siitä, että työtä johdetaan ja tavoitteet ovat jotenkin selkeitä ja strategisia. Tavoitteena näyttäytyi sosiaali- ja terveyspalveluiden integrointi tai lääkärivirkojen täyttö, joissa molemmissa aika hyvin onnistuttiin. Tätä taustaa vasten kyllä yhdyn esimerkiksi Petrus Pennasen nostamaan huoleen ja analyysiin liittyen hierarkkinen ja jäykkä kulttuuri, mutta ehkä niihin ratkaisuihin, miten sitä parannetaan. En usko siihen, että johtamista parannetaan ulkopuolelta kaupunkia, vaan sisäpuolella on löydettävä paremmat johtamisjärjestelmät ja osallistumisen mahdollisuudet.

Lopuksi on sanottava, että kiitos taas kerran Terhi Peltokorvelle usein hyvistä kysymyksistä – niin tälläkin kertaa. Saamme varmaan niihin kohta vastauksia. Toisaalta valtuutettujen Holopainen ja Juhon puheenvuorot eivät tuntuneet oikein kovin vakuuttavilta ehkä heille itselleenkin, ja minusta päätyivät sisäisiin ristiriitaisuuksiin. Mutta kysymys on erityisesti kyllä nyt apulaispormestari Vesikansalle ja toimialalle ylipäänsä. Mikä on iso visio Helsingissä? Mitä tapahtuu soteintegraatiolle tässä kokonaisuudessa 4 vuoden aikana? En ainakaan itse käsitä, miten se tuodaan tähän kokeiluun sisälle.

Kiitos.

10.–11.6.2020

Valtuutettu Osmo Soininvaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan tätä esitystä, vaikka eräät kokoomuslaisten puheenvuorot ovatkin tehneet kannattamisesta vähän hankalaa. Minusta tämä on aika harmiton kokeilu, vaaraton, riskitön, ja voi tuottaa mielenkiintoista tietoa. En ole ollenkaan varma, että tämä onnistuu. Jos olisin varma, en kannattaisi kokeilua vaan pysyvää järjestelyä. Mutta tämä voi onnistua, ja tästä voi olla myös opetusta meidän omalle järjestelmällemme. Täällä on jo mainittu se, että meidän johtamisjärjestelmistämme ja eräiden terveysasemien johtaminen on ollut todella huonoa. Tämä voi vaikuttaa siihen sillä tavalla, että se luo esimerkin ja näyttää, miten asiat voidaan tehdä toisin. Niitähän saa matkia ja apinoida. Tällainen kokeilu oli 80-luvulla. En ollut silloin päättämässä siitä, mutta olin potilaana. Uudella ? omalääkäri oli yksityisellä terveysasemalla, ja se kokeilu epäonnistui täysin. Se ei tuottanut sellaisia tuloksia kuin olisi haluttu.

Tässä yksityisessä vaikka ne toimivat tehokkaammin, valitettavasti tekevät usein vääriä asioita. Siinä on periaatteena se, että sitä saa, mistä maksaa. Kukaan ei oikein keksinyt mitään oikeaa tapaa maksaa yksityisestä terveydenhuollosta oikealla tavalla. Tässä on nyt ihan oikein kapitaation tai todennäköisesti lähestulkoon puhtaaseen kapitaatioon, mutta siinä pitää silloin sanktioida se, että erikoissairaanhoidon kustannukset eivät saa nousta. Näissä kokonaisulkoistuksissa tässä on onnistuttu erittäin hyvin tai erittäin huonosti ihan riippuen siitä, millainen taloudellinen sääntö siinä on ollut. Siihen kannattaa kiinnittää kyllä paljon huomiota.

Voi olla, en viitsi käydä läpi kokoomuslaisten vähän pöljiä puheenvuoroja, mutta vasemmistolle haluan sanoa, että ensin valitetaan sitä, että nämä yksityiset vähentävät henkilöstöpulaa, koska ne ryöstävät kaikki ihmiset meidän terveysasemiltamme, ja sitten ne vielä maksavat paljon huonompia palkkoja. Koittakaa nyt päättää, kumpaa ne tekevät. Sitten on todettu, että tämä on ihan epäoikeudenmukaista, kun 2 kaupunginosaa saa paremmat terveyspalvelut kuin muut. Onko se nyt tätä? Sitäkö te nyt tässä vastustatte?

Valtuutettu Pia Kopra

Kiitos, puheenjohtaja.

En oikein hyväksy tuota kuittailua, jota tuli valtuutettu Jalovaaralta äsken, että nyt menee myöhään siksi, koska aluksi keskusteltiin tarpeet-

10.–11.6.2020

tomista asioista. Minun mielestäni tuollainen vähättely ja ylimielisyys ei oikein sovi valtuustoon. Toivoisin, että keskinäinen kunnioitus kuitenkin pysyisi edes minimitasolla täällä.

Nyt seuraa puheenvuoro ilman varsinaista ideologiaa, vaan enemmänkin sitä motivoi huoli kaupunkilaisista. Tässä ulkoistamisessa on paljon epävarmuustekijöitä. Ei tietenkään sekään ole selvää, että tämä kokeilu epäonnistuisi, mutta suhtaudun kuitenkin epäilevästi hankkeeseen, jossa ei ole selvitetty riittävän kattavasti kaikkea oleellista ja mennään suoraan kokeilemaan kaupunkilaisilla ikään kuin he olisivat koekaniineja. Mielestäni tällaiseen toimintaan pitäisi olla ensin aivan selkeä ja toteuttamiskelpoinen malli, ja nyt mennään tilanteeseen, josta ei välttämättä seuraa mitään hyvää. Väistämättä tästä tietenkin tulee mieleen, että tuloksena on avata portti laajemmalle yksityistämiselle vailla kunnollisia laskelmia.

Näin ollen kannatan valtuutettu Mari Rantasen hylkäysehdotusta.

Kiitos.

Valtuutettu Anna Vuorjoki

Arvoisa puheenjohtaja.

Alkuun Soininvaaralle lyhyet vastaukset. Ensinnäkin todennäköisesti ulkoistaminen vaikuttaa eri henkilöstöryhmiin eri tavalla. On hyvin mahdollista, että jostakin henkilöstöryhmästä tulee pulaa ja taas toisella palkat laskee. Sitten taas tämä kysymys, sitäkö me vastustamme, että tulee lisäresursseja joillekin alueille. Ei tietenkään vastusteta lisäresursseja. Jos me tämän ulkoistamiskokeilun lisäksi laitamme samankaltaisen lisäresurssin koko kaupunkiin sillä tavalla, että meillä päästään samalle tasolle resursoinnissa, sehän olisi ihan mahtavaa, mutta minun on vaikeaa kuvitella, että näin tapahtuu.

Tämä isompi teema, josta haluaisin puhua, se, mitkä ovat meidän omat mahdollisuutemme ohjata toimintaa, jos me olemme ulkoistaneet. Täällä on esitetty sellaisia väitteitä, että toiminnan ohjanta pysyy meillä. Tavallaan se on totta. Me voimme vaatia sitä, mitä olemme hoksanneet sopimuskauden alussa kirjata sopimukseen, mutta keinot ohjata perustuvat nimenomaan sopimusjuridiikkaan. Sitä, mistä ei ole sovittu, emme voi vaatia. Kysymys on, pystymmekö me kuvittelemaan 4 vuoden sopimuskaudeksi kaikki, mitä me tulemme tarvitsemaan. Meillä tulee olemaan huomattavasti vähemmän joustavuutta siinä, miten me voim-

10.–11.6.2020

me vaikkapa lähteä kehittämään ihan uudenlaisia yhteistyömalleja sosiaali- ja terveystalvveluitten välillä, jos nämä sopimukset sitovat.

Joka tapauksessa tässä on meillä sellainen intressiristiriita, että yritysten toiminnan ensisijainen tarkoitus on tuottaa voittoa, kun taas meidän tehtävämme on lisätä väestön terveyttä. Sekä apulaispormestari Vesikansa että valtuutettu Soininvaara kuvasivat hyvin sitä, mitä ongelmia tästä syntyy rahoitusmallin kannalta. Kapitaatorahoitus lisää houkutus-ta kerman kuorintaan, ja suoriteperustainen rahoitus ylihoitamiseen, eikä oikein mikään toimi ihan hyvin, kun sopimuskumppanin tavoite on saada meiltä mahdollisimman paljon rahaa irti. Toki me voimme tehdä parhaamme sopimusjuridiikan ja rahoitusmallin viilauksen kanssa, mutta kun me toimimme sellaisen inhimillisen todellisuuden kanssa, missä tilanteet ja tarpeet ovat hyvin monimutkaisia ja yksilöllisiä, silloin on hyvin vaikeaa kirjata sopimukseen kaikki mahdollinen, mikä ohjaisi terveydenhoitoa sellaiseen suuntaan, että joka ainoa ihminen saa hyvää hoitoa.

Yksi ohjantaan liittyvä teema vielä on se, että jos me luovumme omasta terveysasemainfrasta ja jättäydytään sen varaan, mitä...

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Hyvä. Palaan tulevassa vuorossa.

Kiitos.

Ledamoten Thomas Wallgren

Bästa ordförande. Bästa fullmäktige.

Tässä on puhuttu kokeilujen tarpeesta. Niitä kyllä kannatan, mutta ne-hän pitää toteuttaa julkisen sektorin sisällä, niin että voimme järjestää asioita eri puolilla toisin ja voimme kokeilla erilaisia tapoja toimia. Se asia, jota on kokeiltu maailmanlaajuisesti hyvin pitkään, on se, kannat-taako perusterveydenhuolto, sosiaalihuolto ja koulutus hoitaa julkisena vai yksityisenä. Sitä kokeilua maailmassa on toteutettu toistasataa vuotta, ja tulos on erittäin selvä. Jos terveystalvvelut ovat yksityisellä puolella, saadaan suuremmalla rahalla vähemmän terveyttä ja saadaan vähemmän tasa-arvoa. Ei tässä ole mitään epäselvyyttä. En ymmärrä, miten joku voi puhua siitä, että kannattaa kokeilla sitä, että yksityiste-tään tällä sektorilla. Kyllä se on analyyttisyyden puutetta ja järjen käy-tön puutetta. Ennen kaikkea tässä näkyy kokoomukseen, ehkä myös

10.–11.6.2020

vihreisiin pesiytynyt kyvyttömyys rakenteelliseen yhteiskunta-analyysiin ja rakenteelliseen ajatteluun.

Tämä asia on aivan helppo. Sen voi selittää näin yksinkertaisesti. Finanssipääoman piiriin on viety suuruusluokan 30 000 miljardia euroa. Se makaa veroparatiisissa ja etsii sijoituskohteita. Kun näitä varoja ei voi verottaa eikä niitä voittoja, joita näillä rahoilla tehdään, ei voida verottaa, köyhtyy julkinen sektori. Kun julkinen sektori köyhtyy, on vaikea tuottaa hyviä palveluja. Sitten kun tulee pula palveluista, vaaditaan lisää yksityistämistä. Kun on yksityistetty, taas viedään rahaa veroparatiiseihin eikä voida ylläpitää julkisia palveluja. Tämä noidankehä on näin suora ja suoraviivaisesti ymmärrettävä. On mahdoton ymmärtää, miten kokoomus ja vihreät voivat mennä näin halpaan. Ne köyhdyttävät meitä rakenteellisilla ratkaisulla, jotka on aivan vesiselvästi osoitettu virheellisiksi kansanterveyden kannalta. Hämmäntävää. Jään kiinnostuksella katsomaan sitä myös, miten vihreä ryhmä tässä toimii, kun on olen ymmärtänyt ja ollut ylpeä siitä, että on pieni sellainen anarkistinen perusvire, että ihmiset ajattelisivat itse ja äänestäisivät ryhmästä riippumatta niin kuin parhaaksi näkevät. Nyt tuntuu, että on kauhean vahva vihreä sitoutuminen tähän aivan pöyrityttävään yksityistämiprojektiin.

Kiitos.

Valtuutettu Johanna Laisaari

Arvoisa puheenjohtaja ja valtuuston jäsenet.

THL:n tilastojen mukaan perusterveydenhuollon menot ovat vuonna 2017 euromääräisesti olleet pienemmät kuin vuonna 2010. Kuten me kaikki tiedämme, säästöt kohdistuvat yleensä sinne, missä niiden toteuttaminen on helpointa. Terveyskeskusten kulut ovat olleet selkeästi tämäntyyppinen ratkaisu. Tämä selittää osan niistä ongelmista, joita nyt tällä ulkoistamiskokeilulla yritetään korjata.

On myös hyvä muistaa, että Pihlajalinna vetäytyi Jyväskylässä valinnanvapauskokeilusta, koska se oli heille loppujen lopuksi tappiollista toimintaa. Tässäkin esitetyssä kokeilussa kapitaatiomaksut tulevat todennäköisesti aiheuttamaan ongelmia.

Apulaispormestari Vesikansa totesi, että terveyskeskusten kohdalla on tehty eri ratkaisu kuin lastensuojelun osalta ulkoistamisen näkökulmasta. Mielestäni terveyskeskusten osalta olisi ollut todella perusteltua tunnistaa samat riskit ja ongelmat, joita lastensuojelun ulkoistamisessa on

10.–11.6.2020

aikanaan aiheutunut: kulujen kohoaminen, palvelun tasalaatu ja nimenomaan tasalaaduttomuus.

Tulevaisuuden terveystieteiden tulee mielestäni rakentua hyvälle johtamiselle, riittäville resursseille sekä pitkäjänteiselle kehittämistoiminnalle kaupungin omana toimintana. Pidän myös erikoisena, että Helsingin suunta on nyt ihan päinvastainen, kun juuri tällä hetkellä Sanna Marinin hallitus vie eteenpäin soteuudistusta erityisesti julkisiin palveluihin panostaen.

Kiitoksia.

Apulaispormestari Sanna Vesikansa

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä vertaillaan aika erilaisia järjestelmiä aika mutkattomasti ja tehdään nopeita johtopäätöksiä. Pientä systemaattisuutta tietenkin toivoisin, mutta sitä meillä kyllä onneksi täällä valmistelussa tehdään: vertaillaan erilaisia ja myös eri kaupunkien kokeiluja ja niiden onnistumisia ja epäonnistumisia ja katsotaan niistä parhaita malleja. Onnistumisiakin kyllä tästä maasta löytyy, ja niistä vedetään johtopäätöksiä. On ollut tärkeää varmasti, että tätä keskustelua on käyty, koska tähän asiaan liittyy paljon riskejä niin kuin täällä on tuotu ilman, ja niitä nimenomaan tässä pyritään kaikin tavoin huomioimaan. Kiitos siinä mielessä tästä keskustelusta, mutta ehkä hieman tätä vertausta esimerkiksi erilaisten järjestelmien yksityisiin malleihin, tässä yhteydessä voi olla aika vaikea vetää aivan suoraa yhtäsuuruusviivaa.

Täällä valtuutettu Torsti kysyi myös siitä, mikä on strategia. Meillä on aivan selkeä strategia siitä, miten terveys- ja hyvinvointikeskuksia, meidän integroituja palvelujamme viedään eteenpäin Helsingissä. Tämä on osa sitä. Aivan samat periaatteet tulevat koskemaan myös ulkopuolelta ostettuja kuin omiakin, ja sitä integraatiota tullaan viemään. Strategia on myös se, että keinoja päästä siihen on monia. Ei ole olemassa vain yhtä mallia, joka ympäri kaupunkia toteutetaan samalla tavalla, vaan esimerkiksi tällä hetkellä Myllypurossa ja Kontulassa ei yhdistetä kaikkia palveluita saman katon alle vaan nimenomaan tehdään verkostona. Myös palveluiden saatavuudessa me tarvitsemme hyvin erilaisia keinoja tähän kaupunkiin, koska ongelmakin on monitahoinen. Nämä toimenpideohjelmat on esitelty lautakunnalle ja useaan kertaan myös kaupunginhallitukselle. On aivan selkeää, miten sitä johtamisessa viedään eteenpäin. Oikeastaan kaikki täällä keskustelussa mainitut asiat – digitalisaatio, johtamisen kehittäminen, henkilöstön hyvinvointi,

10.–11.6.2020

myös rekrytoinnin kehittäminen – kaikki nämä ovat osa sitä. Tietenkin toivoisin, että valtuutetut myös näkisivät arvon niillä toimenpiteillä, joita on tehty, ja kannustaisivat meidän virkajohtamme myös toimimaan niiden eteen.

Valtuutettu Peltokorpi kysyi myös soteuudistuksesta. Itse näen, että tässä ollaan hyvin samoilla, tämä ei ole millään tavalla vastakkainen soteuudistuksen tavoitteille. Tässä ollaan tiukasti julkisen järjestäjän palvelua tekemässä, jossa käytetään myös tässä tapauksessa ostopalvelua, koska sillä saadaan lisäkapasiteettia, mutta toimintaperiaatteet ovat täysin samat. Esimerkiksi tietojärjestelmäthän ovat nimenomaan kaupungin tietojärjestelmät.

Valtuutettu Vuorjoki oli huolissaan erilaisista juridiikoista, ja ne ovat todella haastavia. Sen takia tähän ei todellakaan mennä suin päin, vaan valmistelua on tehty pitkään. Nyt ensin tässä periaatepäätöksessä täällä valtuustossa käsitellään, ja sen jälkeen kaikkia yksityiskohtia tullaan käsittelemään myös hankintamenettelyssä. Tässä toivottavasti tuli vastauksia ainakin muutamiin kysymyksiin.

Valtuutettu Maija Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutetut Haglund ja Katju Aro ja Pilvi Torsti kysyivät aivan oleellisen kysymyksen: mikä on iso strategia, ja mitkä ovat suuremmat tulevaisuuden vaikutukset? Ei tarvitsisi tässä valtuustossa käydä tällaista keskustelua, jos meillä olisi selkeä näkemys siitä, millä tavalla Helsingin sosiaali- ja terveystaloutta johdetaan ja kehitetään. Tämä keskustelu kuvastaa sitä, miten hirveän hataralla pohjalla meidän toimintamme tällä hetkellä on. On vain tällaisia ostopalveluita. Nyt ollaan ulkoistettu ajanvaraussysteemi. Palvelusetelijärjestelmää edelleen laajennetaan. Apulaispormestari viittasi, että lastensuojelun ostopalvelut eivät onnistuneet. Onko niin että todella kaikki pannaan ostopalveluina erilaiset merkittävät palvelut? Sitten virasto yrittää jotenkin etsiä vertailukohtia, millä tavalla jokin ostopalvelu onnistuu siellä ja täällä ja tuolla ilman, että näkyy kokonaisnäkemys, mikä on helsinkiläisten terveyden ja hyvinvoinnin tila, millä tavalla sitä pitäisi kehittää ja millä tavalla sosiaali- ja terveysasemat toimivat. Kun itse käyn esimerkiksi Kalasataman terveysasemalla, voin sanoa, että minulla siellä 10 erilaista kehittämishanketta tulee heti mieleen, kun katselen vain ympärilläni. Kun keskustelen työntekijöiden kanssa, kaikki sanovat samaa, mitä täälläkin valtuustossa on todettu: hallinnon portaita on aivan liian paljon, ei tiedetä, miten johdetaan.

10.–11.6.2020

Kyllä valtuustolla olisi ollut paljon parempi mahdollisuus keskustella tästä asiasta, jos meillä olisi ollut selkeä analyysi nykytoiminnasta ja millä tavalla esimerkiksi uudet innovaatiot, joita sosiaali- ja terveystalveissa kaiken aikaa tehdään, jalkautetaan Helsinkiin. Meillä oli tavoitteena, että Helsingin sotekeskuksista voitaisiin ottaa yliopiston kanssa opetusotokeskus. Jos me tällä tavalla keskustelemme täällä, että yksityissektori sparraa meitä, kyllä minusta on aikamoinen, nostetaan kädet pystyyn ja sanotaan, että emme osaa, vaan meidän pitää hankkia se näkemys yksityissektorilla, kun kuitenkin olisimme havittelemassa yliopiston osaamiskeskukseksi. Kyllä on aika pitkä matka nyt tähän, mistä tällä hetkellä puhutaan ja mitä nyt ollaan esittämässä.

Valtuutettu Daniel Sazonov

Kiitos, puheenjohtaja.

Puutun muutamaa aiemmassa keskustelussa esitettyyn asiaan ja lopuksi hieman yleisemmin. Valtuutettu Vepsän ja Jalovaaran aikaisemat täysin asiattomat, salaliittoteorioita pullollaan olevat kommentit ei auta kuin sivuuttaa muuten kuin Jalovaaran huomion osalta, jossa hän pohti, onko 2 terveysaseman ulkoistaminen nyt tällainen salajuoni, joka lopulta johtaa kaikkien terveysasemien ulkoistamiseen. Tämä on vähän sama asia kuin aina kun SDP esittää veronkorotusta niin kuin täältä esittäisi epäilyä, että tämä puolen prosenttiyksikön veronkorotus on vain salajuoni, jonka tavoitteena on nostaa veroprosentti lopulta 100 %:iin. Ajattelen, että tätä pidettäisiin vastaavasti kohtuullisen epäuskottavana argumentaationa.

Kun Maija Anttilan puheenvuoroa kuunteli, siinä kyllä haukuttiin Helsingin soten toiminta – sekä virkamiesten että alemman portaan päällikkötason toiminta – niin maan rakoon, että ei uskoisi, että saman puolueen riveistä jatkuvasti kuullaan henkilöstön puolustusta ja ylistystä. Meillä tehdään ammattimaisesti töitä ja kehitetään asioita. Varmasti enemmänkin pitää tehdä ja uusia ratkaisuja hakea. Tästä tämä nyt käsiteltävä päätös on yksi esimerkki. Kuten apulaispormestari useassa puheenvuorossaan kuvasi, tämä on hallittu, rajattu, tasapainoinen kokonaisuus, jossa Helsinki julkisena toimijana on ajajan paikalla. Sitten meillä on yksityisiä toimijoita, jotka osaltaan kantavat kortensa kekoon laadukkaisiin palveluihin. Tällaisena tähän pitää suhtautua eikä salaliitosten maalaamisen kautta.

10.–11.6.2020

Valtuutettu Fatim Diarra

Kiitos, puheenjohtaja, puheenvuorosta.

Haluan myös kiittää valtuutettu Kopraa siitä, että huomautit valtuutettu Jalovaaralle epäasiallisesta puheenvuorosta. Myös ? sen, että vaikka onkin myöhäistä, me lähdemme puhumaan jostain salaliittoteorioista ja muista höpönpöpönjutuista. Kaikkia väsyttää, mutta asia todellakin on tärkeä.

Itse tuen tätä kokeilua sen takia, että ajattelen, että kyseessä on kokeilu ja meidän kapasiteettimme kasvaa tässä. Ajattelen myös, että meidän kaupunkilaisemme tulevat lopulta hyötymään tästä kokeilusta. Joten ajattelen myös sillä tavalla, että valtuutettuna tehtäväni täällä on ajatella, miten parannetaan helsinkiläisten elämää. En voi sanoa tälle kokeilulle ei vain sen takia, että ajattelin, että yritykset ovat jotenkin pieniä paholaisia, jotka yrittävät tuhota kaiken. En myöskään ajattele niin että yritykset ovat de facto pahoja asioita tässä maailmassa.

Haluaisin myös kiittää Mari Holopaista hyvästä ponnesta. Ajattelen kanssa, että vaikka itse lääkärin lapsi olenkin, kyllähän tämä tilanne aika kummallinen lääkäreiden kohdalla on. Holopaisen ponnessa on paljon viisautta.

Myös kiitän Mia Haglundia hyvästä ponnesta. Mielestäni selvitystä pitää tutkia ja tehdä kunnollinen selvitys siitä, mitkä vaikutukset ovat, koska muuten me emme voi myöskään ottaa tuloksia hyvin käyttöön ja kehittää omaa toimintaamme.

Kiitos.

(Puheenjohtajan välikysymys.)

Ihan kiittää sekä valtavan kovasti kannattaa niitä.

Kiitos.

Valtuutettu Mari Rantanen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Täytyy nyt tähän äskeiseen valtuutettu Diarran puheenvuoroon sanoa, että tuskin kukaan niin ajattelee tai en ainakaan itse ajattele, että yritykset ovat paholaisia. Päinvastoin, mutta järkevä yritystoiminta vaatii

10.–11.6.2020

tietysti voiton, ja se on silloin jostain saatava. Näillä aloilla se on ehkä vähän hankalaa.

Mutta asiaan. Olen tehnyt tässä kuitenkin innokkaana myös ponnin, jos sattuu käymään niin, että hylkäysesitys ei mene läpi. Se kuuluu seuraavasti:

Hyväksyessään esityksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuutta seurata ulkoistettuja terveysasemia tarkasti kustannusten ja erikoissairaanhoidon läheteiden osalta sekä mahdollisuutta toimittaa vuosittain selvitys sosiaali- ja terveyslautakunnalle.

Tässä on tarkoitus nyt se, että pyritään taklaamaan sitä, että erikoissairaanhoidon lähetteet ja kustannukset lähtevät nousemaan, mitä on muualla nähty. Toivoisin tietysti, että tätä voisi valtuusto kannattaa, mikäli hylkäysesitys ei mene läpi.

Kiitos.

Valtuutettu Arja Karhuvaara

Kiitos paljon.

Meillä on hirveän paljon hyviä, onnistuneita käytäntöjä muun muassa Lahdessa ja Pohjois-Suomessa niin sanotuista ulkoistetuista perusterveysasemista. En tiedä, paljonko olette niihin tutustuneet. Sitten jotenkin ihmettelen sitä, kun suunnitelmassa lukee, että näitä yrityksiä vaaditaan ottamaan käyttöön Helsingin omien terveysasemien toimintakäytäntö. Entä jos näiden yritysten omat toiminnat ovat olleet asiakastytyväisyydellä nyt jo kymppiä? Tässä kuitenkin pitäisi kehittää uusia toimintakäytäntöjä. Nyt esimerkiksi kaupunki voisi ottaa suoraan heti käyttöön uusia ilman tällaista kokeiluakin. Missä on suora nettivastaanoton tilaamismahdollisuus, missä on digivastaanoton tilaamismahdollisuus, jotka esimerkiksi nyt korona-aikana ovat olleet yksityis sektorilla aivan arkipäivää ilman mitään jonoja?

Tässä arvosteltiin sitä, että pitää sanktioida, jos liiallisia lähettämisiä erikoissairaanhoidon tapahtuu. Tämä on tiedetty koko ajan. Miksi tätä samaa sanktioimista ei ole käytössä omien terveysasemien kohdalla jo nyt, kun tiedetään, että erikoissairaanhoidon potilasmäärät ja oikeiden diagnoosien varmistamiset ovat lisääntyneet? Tähän haluaisin nyt vastauksen. Mielestäni meillä on nyt viimeinen mahdollisuus ennen tätä soteuudistusta edes yrittää kehittää jotain sellaista, jossa voisimme

10.–11.6.2020

keksiä jotain uutta, jos me olemme nähneet 20 vuotta, että oma perusterveydenhuolto ei toimi. Lisäksi kuntoutuksen rooli on edelleen täysin alikäytetty Helsingin kaupungin kustannusten säästämiskeinona.

Yritetään päästä äänestämään jo.

Kiitos.

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä keskustelu on tosiaan ollut mielenkiintoista ja värikästä. Viimeiset 2 tuntia on keskusteltu siitä, minkälaisia johtopäätöksiä tästä kokeilusta voidaan tehdä jo ennen kuin kokeilua on edes aloitettu, mikä varmasti osaltaan kertoo siitä, että jonkinlaisia ennakoasenteita saattaa tässä asiassa puolin ja toki toisin olla. Tuossa hyvin valtuutettu Sazonov toi jo esille, että ehkä osa näistä SD-ryhmän puheenvuoroista oli mielestäni epäasiallisia, erityisesti Vepsän väite siitä, että kokoomus ajaisi tätä uudistusta sen takia, että meidän entisiä työntekijöitämme ja puolueeseen läheisesti liittyviä henkilöitä työskentelee yksityisissä soteyhtiöissä. Tällaiset korruptioväitteet ovat ensinnäkin tosi raskaita ja ankaria, jolloin en pidä hyvänä, ellei hänellä ole esittää jotain konkretiaa, että näin vakavia syytöksiä täällä valtuustosalissa julkisesti esitetään. Pidän sitä erittäin huonona käytöksenä.

Valtuutettu Wallgrenin finanssiveroparatiisi 30 miljardin euron kierrätyksissä nyt en ehkä tässä vaiheessa enää sen enempiä. Mielestäni keskustelu hyvin osoittaa sen, että tarve tälle kokeilulle on, ja toivottavasti voidaan kokeilun jälkeen keskustella siitä uudemman kerran, minkälaisia vaikutuksia tällä kokeilulla tulee olemaan. Se on ehkä helpompi siinä vaiheessa, kun tämä kokeilu on jo tehty.

Valtuutettu Pentti Arajärvi

Arvoisa puheenjohtaja.

Esitys on mainio esimerkki siitä, että kaikki voi olla kaupan, ja tällä kertaa on kaupan terveys. Itse olen ollut kaikkien hallitusten sotevalmistelun asiantuntijana ja eduskunnan perustuslakivaliokunnassa kuultavana. Sen perusteella pitäisin aika epäselvänä tässä vaiheessa sitä, mikä ylipäänsä tulee olemaan soten ja Helsingin välinen suhde. Se ei ole mitenkään kirkossa kuulutettu. Nämä muut Uudenmaan maakunnat ovat

10.–11.6.2020

maakuntia maakuntien joukossa, eikä niissä mitään ongelmaa ole, mutta Helsinki, joka toimisi toisaalta kaupunkina ja toisaalta sotien toimeenpanijana ja sitten tähän yhdistettynä HUS, joka toki vaikeuttaa myös muiden Uudenmaan maakuntien aseman järjestämistä. Sen jälkeen yksityistetään tai ulkoistetaan osa Helsingin toiminnasta ja selitetään, että kaikki integraatio toimii aivan loistavasti.

Aika omituista on aloittaa tällainen kokeilu kesken uuden rakenteen luomista tai tilanteessa, jossa tiedetään, että kokeilun aikana luodaan uusi rakenne. Miten siitä edes mitataan tuloksia? Mielenkiintoinen kysymys on se, että valmistelun esittelyasiakirjan mukaan tässä on ollut jonkinlainen valmisteluryhmä ja ohjausryhmä. Olisi kiva kuulla, keitä on ollut ohjausryhmässä. Valmisteluryhmä toivottavasti on ollut lähinnä alan asiantuntijoista koostuva, mutta heille varmaan on ohjausryhmässä annettu ohjaus siitä, minkä pitäisi olla lopputulos. Ehkä tältä se ?

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut.

Kiitos apulaispormestari Vesikansalle tosin hyvin lyhyestä vastauksesta kysymykseeni.

Olisin halunnut vielä tarkentaa omaa kysymystäni siltä osin, että perustuslakivaliokuntahan jo viime vaalikaudella otti kantaa tähän ulkoistukseen siltä osin, että järjestäjän on kyettävä turvaamaan kaikissa tilanteissa sotepalveluiden järjestäminen omalla alueellaan ja se, että asukkaat saavat riittävät ja asianmukaiset palvelut. Olisin tästä halunnut vielä apulaispormestarilta kysyä tarkentavan kysymyksen, miten hän ajattelee, kun tässä nyt aika monessa puheenvuorossa on perusteltu tätä nimenomaan sillä, että me pystymme turvaamaan palvelut ja tämä on yksi tapa turvata palvelut kaikille helsinkiläisille. Kuitenkin jos pelin tulkinta on tämä, että järjestäjän pitää joka tapauksessa kaikissa tilanteissa ne kyetä turvaamaan, jos sille ulkoistetulle asemalle esimerkiksi sattuisi jotakin, että jostain syystä se ei kykenisi järjestämään ja tuottamaan niitä palveluita, miten apulaispormestari arvioi tästä näkökulmasta tämän esityksen ja soteuudistuksen yhteensopivuutta?

Sitten olisin halunnut kysyä sellaista asiaa, kun nyt korona-aikana meillä on peruutettu valtavan paljon aikoja. Apulaispormestari viittasi omassa puheenvuorossaan siihen, että ihmiset ovat jättäneet käyttämättä aikoja, mutta meillä on myös aktiivisesti peruttu todella paljon vastaanottoaikoja, ja erityisesti hammashuollon puolella on tehty näin. Tänään

10.–11.6.2020

juuri oman lapsenikin kolmas aika itse asiassa peruttiin jo nyt tämän koronaepidemian vuoksi heinäkuulta. Siellä jo soittajakin oli hieman huolissaan siitä, miten he tästä muodostuneesta jonotilanteesta selviytyvät. Nyt tässäkin on perusteltu tätä esitystä sillä, että me pystymme paremmin turvaamaan ne palvelut ja purkamaan muodostuneita jonoja, mutta kuitenkin täällä muodollisesti ei ole yhteyttä tähän koronaepidemiaan, koska tätä on todellakin valmisteltu ennen sitä kuin me edes tästä tiesimme mitään.

Itse olen tässä keskustelun aikana tosi paljon miettinyt sitä, kuinka isoja odotuksia tähän kokeiluun nyt ladataan. Leviävätkö hyvät käytännöt? Meillä on nykyin todella eri tavalla toimivia terveysasemia. Tietenkin jokainen yksittäinen lääkäri tai terveydenhoitaja tai sairaanhoitaja toimii myös omassa työssään hieman eri tavoilla, ja nämä hyvät käytännöt eivät meidän omassa organisaatiossamme kaikin osin leviä sillä tavalla kuin olisi toivottavaa. Menneiltä vuosilta muistamme paljon, että olemme puhuneet Imatran malleista ja haikailtu niiden perään, mutta miksi emme ottaneet niitä käyttöön aina? Hyvien käytäntöjen leviäminen ei ole aina kovin yksinkertaista. Miten tässä, kun esimerkiksi valtuutettu Oskala sanoi, että voimme oppia näiltä 2 ulkoistetulta terveysasemalta hyviä käytäntöjä? Minusta tässä pikkuisen ladataan liikaa odotuksia sen suhteen.

Valtuutettu Karhuvaara viittasi erikoissairaanhoidon lähetteisiin. Eihän siellä kaikkia lähetteitä oteta vastaan. Välillä ne tulevat bumerangina takaisin ja todetaan, että tämä lähete ei ollut nyt asianmukainen ja tämä ei kuulu erikoissairaanhoidon puolelle, tai sitten siihen saatetaan pyytää tarkennusta, soittaa esimerkiksi potilaalle itselleen tai lääkärille ja pyytää tarkennusta.

Valtuutettu Pia Kopra

Kiitos, puheenjohtaja.

Jos tämä epätoivottu ulkoistus nyt toteutuu, sitten on todella tarpeellista, että tullaan seuraamaan, ettei potilaita sysätä sieltä liian helposti erikoissairaanhoidon, kuten on käynyt esimerkiksi Vantaalla.

Näin ollen kannatan valtuutettu Mari Rantasen tekemää pontta.

Valtuutettu Zahra Abdulla

Kiitos, puheenjohtaja.

10.–11.6.2020

Kyllä tämä malli minulla ainakin antaa enemmän kysymyksiä kuin vastauksia. Itse nuorena valtuutettuna tänne aikoinaan tullessa samat keskustelut käytiin sosiaalipuolella, että kokeillaan ja tehdään. Päivähoitoja avataan, tehdään jotain ihme pelastuksia meidän päivähoitajojemme purkamiseen ynnä muuta. Tulosta elämme tänä päivänä. Siitä on 20 vuotta. Tällä hetkellä ollaan sellaisessa, meillä Helsingissä on alueita, joilla ei ole kunnallista päivähoitoa valitettavasti.

Ei mene kauan kuin mennään Ruotsin puolella tähän terveystarkastukseen. Tässä on käynyt niin että on kokeiltu, mutta monisairaant ja monivammaiset ihmiset ovat jääneet epätoivotulla tavalla jalkoihin. He eivät saaneet toivottuja palveluja, joita piti olla. Kyllä helpommin pääsee, jos on vähemmän, vain kerran tarvitset jonkin laastarin tai jotain ja nopeasti lähdet pois terveyskeskuksesta, mutta jos on monivammaisen tai niin sanottu monisairas henkilö, sitten asia on eri. Sitten se tulee hankaloidumaan, ja sitä tässä kaupungissa varmasti emme halua.

Sitten mitä me tiedämme näistä ulkoistamisista, ollaan rehellisiä – poliitikassakin. Kertokaa yksikään ulkoistettu palvelu ja niin sanottu sote, joka on erittäin hyvin onnistunut. Todella nyt mennään vain hakoteillä mielestäni. Mielestäni meillä tehdään terveyskeskuksessa erittäin hyvää työtä. Itsekin olin töissä ja myös asiakkaana ja tiedän, että pienistä resursseista huolimatta he tekevät todella erittäin hyvää työtä.

Kiitos.

Apulaispormestari Sanna Vesikansa

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Peltokorpi kysyi siitä tai huomioi sen, onko tässä itse asiassa liikaakin odotuksia. Itsekin tätä keskustelua kuunnellessani alleviivaan sitä, mitä sanoin aloituspuheenvuorossani, että tämä on 2 terveysasemaa koskeva, varsin pieni, hallittu kokeilu, joka ei todellakaan ratkaise kaikkia haasteita, joita meillä on. Tässä paletissa se on yksi keino, jota ei kannata jättää käyttämättä. Todella se on kokeilu. Nähtäväksi jää, mitkä ovat kokeilun tulokset, mutta me olemme rakentaneet sitä tarkalla suunnittelulla, hallitusti ja pohtien sitä, miten se tullaan tekemään niin että hyödyt hyödyttävät nimenomaan helsinkiläisiä ja helsinkiläisten hoitopaikkaa ja hoidon saatavuutta ja nimenomaan ottaen oppia myös esimerkiksi naapurikaupunkien sekä onnistuneista että epäonnistuneista vastaavista. Olemme rakentaneet mallin, ja uskon, että siinä on todella paljon vahvuuksia, joista tulemme myös hyötymään.

10.–11.6.2020

Täällä kysyttiin myös perustuslakivaliokunnan edellyttämästä palveluiden turvaamisesta. Itse katsoisin, että tässä on kyse hyvin, lähes sataprosenttisesti tällä hetkellä itse tuotetun palvelun pienen prosenttiyksikön ulkopuolelta ostamisesta. Me pystymme sillä saamaan lisäkapasiteettia, mutta emme ole ulkoistamassa merkittävää osaa. Meillä on erittäin hyviä kokemuksia myös ostopalveluiden käyttämisestä vaikka päihdehuollossa ja monessa muussa palvelussa. Ehkä on tässä demonisoivassakin keskustelusävyssä hyvä muistaa, että meillä on monenlaisia tuottajia. Tärkeintä on se, miten pystymme nimenomaan järjestäjinä olemaan vahva ja rakentamaan siihen vahvan järjestäjän vaatimukset.

Täällä myös keskusteltiin läheteistä erikoissairaanhoidon, ja valtuutettu Mari Rantanen teki siitä myös ponnin. Se sisältyy myös tähän esitykseen. Jos katsotte esitystä, kannustinsanktiomalli, joka tähän ollaan rakentamassa, sen elementtejä ja mittareita ovat myös erikoissairaanhoidon läheteiden määrä. Sitä tullaan hyvin tiiviisti seuraamaan. Esimerkiksi Espoossa tarkasti seurataan sekä omien että ulkoistettujen asemien erikoissairaanhoidon läheteiden määrää, ja siellä se ei ole myöskään johtanut läheteiden määrän kasvamiseen. Sitä on tietenkin tärkeää hyvin tarkkaan seurata.

Kiitos.

Valtuutettu Anna Vuorjoki

Kiitos, puheenjohtaja.

Ensinnäkin kannatan valtuutettu Haglundin ponsiesitystä.

Toiseksi tässä valtuutettu Sazonov vakuutti sitä, että tässä ei ole kysymyksessä mikään kokoomuksen salajuoni, jolla haluttaisiin ajaa terveysasemien ulkoistamista isossa kuvassa. Tiedän, että tässä ei ole syytä epäillä mitään salajuontia, koska viime syksynä kokoomus on ihan avoimesti ja julkisesti aloitteessa ehdottanut sitä, että me rakentaisimme senkaltaisen ulkoistusautomaatti, että kun odotusaika hoitopääsyssä jollain terveysasemalla ylittää tietyn rajan, sitten ulkoistetaan. Ainakin syksyllä kokoomus täysin avoimesti ja ilman mitään salailua oli sen kannalla, että ajaa laajamittaista ulkoistamista. Sen takia minusta on tietyllä tavalla vähän hämmentävää, että tässä nyt kokoomuksen ryhmäpuheenjohtaja pyrkii vakuuttamaan, että tässä nimenomaan nyt ollaan hakemassa tällaista rajattua ja hallittua kokeilua.

10.–11.6.2020

Haluaisin kysyä, mitä te kokoomuksessa nyt oikeastaan haluatte. Haluatteko te laajamittaista ulkoistamista vai haluatteko te tällaista pientä, rajattua kokeilua?

Valtuutettu Mari Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä valtuutettu Torsti kysyi, mitä nämä ristiriitaiset puheenvuorot tarkoittavat. Itse olen sitä mieltä, että kyllä tässä vaikuttaa siltä, että tällaisia ratkaisuja joudutaan tekemään ikään kuin selkä seinää vasten. Me olemme aikaisemmin korottaneet merkittävästikin lääkäreiden palkkoja, mutta silti emme saa riittävästi työntekijöitä kaupungille. Se on aivan ymmärrettävää, koska meillä on tällä hetkellä tilanne, jossa kaikki lääkärit käytännössä työllistyvät. Tämä tarkoittaa käytännössä, että tällaisilla toimialoilla, joissa on näin jäykästi toimivat työmarkkinat, meillä on työntekijöistä pula. Kun me tosiaan tarkastelemme näitä tavoitteita, joita hallituksellakin nyt on julkisten terveystalveluiden kuntoon saattamisesta, kyllä se tarkoittaa sitä, että me tarvitsemme myös riittävän määrän työntekijöitä. Ottaen huomioon vielä, että aika suuri osa suomalaisista nuorista lähtee esimerkiksi Viroon ja Ruotsiin hakemaan lääkärikoulutuksen, koska he saavat täällä työpaikan. Voitte kuvitella, että jos meillä ei olisi näitä nuoria, jotka aika merkittävässäkin määrin opiskelevat esimerkiksi Virossa ja palaavat Suomeen, minkälainen työvoimapula meillä sitten olisi, kun meillä on näidenkin nuorten kanssa työvoimapula ja me emme saa riittävästi tekijöitä. On ihan äärimmäisen tärkeää, että tarjoamme tällaisella alalla nuorille työpaikkoja, jossa me tiedämme, että työllistyminen on varmaa.

Näissä arvioissa, joita lääkärimäärästä on tehty, ei ole huomioitu riittävästi myöskään väestön ikääntymis ? merkittävästi tarvetta lisäämään. Lisäksi haluan vielä todeta, että tarvitaan riippumaton tutkimuksellinen näkökulma tähänkin, ettemme vain toimi etujärjestön tietojen varassa. Kannatan myös Mia Haglundin hyvää pontta ja muitakin ponsia mahdollisesti. Siellä oli ihan hyviä ehdotuksia.

Valtuutettu Reetta Vanhanen

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisa valtuusto.

Helsingin sotella on kyllä strategia, vaikka siitä onkin lukuisia epäilyksiä täällä esitetty. Julkinen terveydenhuolto on Helsingin perustalveluiden perusta nyt ja tulee olemaan jatkossakin tämänkin päätöksen jälkeen.

10.–11.6.2020

Julkisia terveysasemia on kehitetty systemaattisesti, ja hoitopääsyn parantamiseksi on tehty valtavan paljon. Nyt päätämme tässä hankkia määräaikaista ostopalveluja kokeiluna. Haluamme kääntää kaikki kivet hoitopääsyn parantamiseksi. Se ei kuitenkaan muuta sitä, että tärkein tehtävämme on edelleen julkisten palveluiden kehittäminen. Koronapandemia on aiheuttanut paljon hoitovajetta, ja lisäresurssit ovat todella tervetulleita. Helsinki pystyy kyllä suurena järjestäjänä hankkimaan palveluja omilla ehdoillaan.

Espoon ulkoistuksista on tehty tutkimusta Aalto-yliopistossa, ja tätä kannattaa ehdottomasti Helsingissäkin tehdä. Hyvä ponsi Mia Haglundilta.

Valtuutettu Veronika Honkasalo

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä ehkä hieman särähti korvaan valtuutettu Diarran puheenvuoro, jossa argumentoitiin ikään kuin niin, että tämä vastustus tulisi siitä, että halutaan sanoa ei yrityksille ja ajatellaan, että yritykset jotenkin sinänsä olemuksellisesti olisivat pahoja. Näinhän ei tässä missään puheenvuorossa ole sanottu, vaan kyse on nimenomaan siitä, halutaanko nyt priorisoida resursseja näin, niin kuin tässä kokeilussa ehdotetaan. Täällä apulaispormestari puhui siitä, että tässä on varsin pieni kokeilu kyseessä. Sekin on kiinnostava määritellä, mitä pienuudella tarkoitetaan. Meidän mielestämme 4,7 miljoonaa on varsin suuri summa, ja varsinkin siitä merkittävä osa menee Viiskulman resursoimiseen. Me vasemmistoliitosta ajattelemme, että palvelut pitää priorisoida niin että resurssit tulevat jakaa tarpeen mukaan, ja esimerkiksi Viiskulma ei muodosta sellaista kokonaisuutta, jossa tarve tällä hetkellä meidän kaupungissamme olisi kaikkein suurin.

Hyvien käytäntöjen jakamisesta. Mielestäni valtuutettu Peltokorvella oli tästä tosi hyvä puheenvuoro. Mikä on usko siihen, että tämän kokeilun myötä hyviä käytäntöjä yksityiseltä julkiselle jaettaisiin jotenkin ahkerammin, kun meidän julkistenkin palveluidemme puolella hyvät käytännöt eivät välttämättä aina jakaannu.

Voin myös esittää kysymyksen, mikä ihmeen intressi yksityisellä toimijalla on jakaa hyviä käytäntöjä ja ideoitaan julkiselle puolelle.

Valtuutettu Paavo Arhinmäki

10.–11.6.2020

Arvoisa herra puheenjohtaja.

Tässä keskustelussa on annettu jotenkin ymmärtää, että kysymys aivan keskeisten julkisten palveluiden ulkoistamisesta ei olisi millään tavalla ideologinen. Tosiasiassa tässä ollaan hyvin syvällä nimenomaan ideologisessa pohdinnassa siitä, pitääkö palveluita järjestää ensisijaisesti julkisten toimijoiden vai uskotaanko siihen, että yksityiset toimijat hoitavat niitä paremmin, edullisemmin ja tehokkaammin. Pidän erikoisena sitä, miten tässä keskustelussa nimenomaan kokoomus on pyrkinyt antamaan ymmärtää, että tässä ei olisi kysymys mistään muusta kuin pienestä kokeilusta eikä mistään suuremmasta ideologisesta asiasta sen jälkeen kun kokoomus on määrätietoisesti vuosia pyrkinyt kaikkia julkisia palveluita yksityistämään. On pyritty aloitteilla viime vuonna paljon laajemmin ulkoistamaan yksityiselle meidän terveystalveluitamme. On voimakkaasti ajettu esimerkiksi palveluseteleitä lasten varhaiskasvatukseen, jolla olisi pystytty ulkoistamaan yksityiselle toimialalle nykyistä enemmän vielä näitä palveluita. Kun taas vasemmisto on lähtenyt siitä liikkeelle, että me tarvitsemme yrityselämää, me tarvitsemme kolmatta sektoria, mutta lähtökohtaisesti keskeiset julkiset palvelut pitää olla julkisesti tuotettuja. Näissä asioissa kannattaa katsoa jonkin verran esimerkkejä myös muista maista ja erityisesti naapurimaistamme, niistä maista, joissa meillä on samankaltainen järjestelmä. Esimerkiksi Ruotsin esimerkit eivät millään tavalla houkuttele siihen tielle, jota nyt halutaan viedä eteenpäin – eivät myöskään monet kotimaiset esimerkit. Kyllä tässä on nyt puhtaasti kysymys ideologisesta valinnasta, jossa kysymys on siitä, lähteekö valtuuston enemmistö kokoomuksen matkaan siinä, että halutaan, että julkisia toimijoita korvataan yksityisillä toimijoilla. Silloin kysymys on, mikä on yksityisen toimijan ensisijainen tarkoitus. Onko yksityisen toimijan ensisijainen tarkoitus tuottaa mahdollisimman hyviä palveluita, vai onko sen tehtävä tuottaa mahdollisimman suurta voittoa omistajalle? Kuten ollaan nähty esimerkiksi vanhusten palvelukriisistä, lastensuojelusta ja muusta, yritysten ensisijainen tehtävä on tuottaa voittoa omistajilleen. Sen vuoksi ne eivät sovellu tällaisiin peruspalveluihin kuten terveystalvelut ovat.

Sen vuoksi kannatan asian hylkäämistä. Haluan voimakkaasti sanoa sen, että tässä on nimenomaan kysymys ideologisesta valinnasta ja kokoomuksen halusta viedä tätä kaupungin palvelurakennetta yksityiseen suuntaan.

Apulaispormestari Sanna Vesikansa

Hyvät valtuutetut.

10.–11.6.2020

Jäi vielä vastaamatta valtuutettu Arajärven kysymykseen siitä, ketä kuuluu ohjausryhmään. Hän epäili selvästi sen taustoja. Siellä on ollut sosiaali- ja terveystoimesta terveys- ja päihdepalveluiden johtaja, terveysasemien ylihoitaja, terveysasemien johtajalääkäri, hankintapäällikkö, hallintojohtaja, tietohallintojohtaja, henkilöstöjohtaja, viestintäpäällikkö ja 2 henkilöstön edustajaa. Projektiryhmässä on ollut myös projektipäällikön lisäksi muutama keskeinen henkilö sosiaali- ja terveystoimesta, jotka nimenomaan terveysasemien asioita vievät muutenkin työssään eteenpäin, sekä henkilöstön edustajat. Nämä ovat muodostaneet asiantuntijaryhmän, joka tätä on valmistellut. Ehkä tähän keskusteluun haluaisin vielä muistuttaa, koska täällä on ollut varsin kriittistäkin sävyä ja on aivan totta, että meillä on paljon palveluissamme edelleen kehitettävää ja parannettavaa. Muistutuksena valtuutetuille tämän kevään aikana olemme myös pistäneet yhden viikonlopun aikana yhden terveysaseman pystyyn ja tehneet merkittävästi työtä helsinkiläisten terveystalveluiden eteen erittäin moniammatillisesti. Esimerkiksi terveysasemiemme merkittävä osa heidän henkilökunnastaan on tullut tartuntojen jäljitykseen, jossa on ollut suurimmillaan 130 työntekijää. Meillä on paljon kyvykkyyttä, jota myös tänä keväänä testattiin. Ehkä tässä välillä lannistuneessakin ilmapiirissä on hyvä muistuttaa, että meillä on todella paljon osaamista, ja sitä tietenkin yritämme näillä erilaisilla asioilla tehdä. Tämä kokeilu ei mitenkään vie sitä osaamista pois vaan vahvistaa sitä vain entisestään.

Kiitos.

Valtuutettu Daniel Sazonov

Kiitos, puheenjohtaja.

Täällä on muiden toimesta mainittukin kokoomuksen aktiivinen toiminta eri palveluiden parantamiseksi. Kyllä niin on, että olemme määrätietoisesti ja useita vuosia ajaneet sellaisia uudistuksia, joilla varmistetaan helsinkiläisten sujuva pääsy erilaisiin palveluihin. Varmistetaan se, että terveyskeskukseen ei tarvitse jonottaa viikkokausia. Varmistetaan se, että päiväkotipaikan saa läheltä. Meidän lähestymistapamme on se, että nämä ovat ensisijaisia tavoitteita eivätkä tällaiset rakenteelliset kysymykset niin kuin muiden suunnalta usein tulee. Me ennakkoluulottomasti olemme valmiita ottamaan yksityistä sektoria ja kolmatta sektoria mukaan, jotta nämä tavoitteet eli sujuva pääsy hoitoon ja päiväkotipaikkaan täyttyvät.

Mitä tulee tähän käsillä olevaan päätökseen, täytyy tietenkin erottaa erilaiset hahmotelmat ja visiot siitä, miten laajasti erilaisia palveluita

10.–11.6.2020

kannattaa organisoida ja tuottaa ja toteuttaa, ja sitten tämä käsillä oleva päätös, jota olemme tekemässä. Nyt olemme nimenomaan päättämässä rajatusta ja hallitusta kokeilusta. Siellä vielä oikein todetaan valmisteluasiakirjoissa: ”Tavoitteena ei ole synnyttää automaatiomekanismia ulkoistuksiin.” Minusta siinä tässä keskustelussa fokuksen pitää olla, minkälaista esitystä käsittelemme, miten se on rakennettu ja miten se on nauttinut esimerkiksi sosiaali- ja terveyslautakunnassa ja kaupunginhallituksessa enemmistön tukea ja on siksi tullut tänne valtuustoon asti.

Mutta kuten alusta asti on jo pitkään, tässäkin esityksessä kokoomukselle kyse on helsinkiläisten laadukkaiden palveluiden varmistamisesta ja siitä, että se tehdään mitä erilaisimmin keinoin, jotta päätavoite saadaan toteutettua.

Valtuutettu Anna Vuorjoki

Kiitos, puheenjohtaja.

Yksityisillä yrityksillä ei ole ehdotonta ja jakamatonta vastuuta siitä, että kaikissa oloissa niiden täytyy pystyä järjestämään kaupunkilaisten terveyspalvelut. Se on se syy, minkä takia ei voida puhua viimekätisestä varmistamisesta, jos me lähdemme ulkoistamaan palveluitamme heille. Juuri sen varmuuden takia näen, että on erittäin tärkeää, että meidän palveluverkkomme on omissa käsissämme. Jos lähdemme purkamaan meidän terveysasemainfraamme ja lakkauttamaan terveyspalveluita, me emme tuosta noin vain yhtäkkiä kovin helposti niitä rakenna takaisin.

Kuten Sanna Vesikansa vastasi Terhi Peltokorven kysymykseen siitä, miten me varmistamme vastuumme palveluiden järjestämisessä, vastaus oli se, että sillä, että tässä puhutaan vain hyvin pienestä ulkoistamisesta. Sen takia jos tämä kokeilu epäonnistuu, silloin olemme haaskaanneet rahaa hukkaa. Jos toteamme, että käykin niin, että lyhyellä aikavälillä pystymme saamaan tällä jotain taloudellista hyötyä, silloin kokoomuksen ajattelutavan mukaan tämä ehkä herättää houkutuksen ja paineen lähteä ulkoistamaan lisää. Silloin me otamme ihan valtavia riskejä. Mielestäni silloin me otamme niin isoja riskejä siitä, kun me jätämme palvelut pois omista käsistämme, että sellaisia ei kannata ottaa, vaikka niiden välttämiseksi jouduttaisiin jopa maksamaan vähän rahaa.

Valtuutettu Paavo Arhinmäki

10.–11.6.2020

Arvoisa herra puheenjohtaja.

Kokoomuksen valtuustoryhmän puheenjohtaja Sazonov totesi, että he ovat sujuvasti tukeneet sellaisia hankkeita, jotka sujuvoittavat helsinkiläisten arkea. Ainakin sujuvasti kokoomuslaiset ovat siirtyneet yksityisten terveyspalveluiden puolelle ja sujuvasti myös, kun hän viittasi päiväkotipalveluihin, ovat kokoomuslaiset luottamushenkilöt pyörittäneet päiväkotipalveluita, jotka eivät useista huomautuksistaan huolimatta täytä niitä vaatimuksia, joita niille on annettu. Kyllähän tässä nyt on kokoomuksella täysin selkeästi ja julkisanotusti ollut halu muuttaa meidän vuosikymmeniä ja erityisesti viime vuosien aikana meidän julkisia keskeisiä palveluita siirtää niitä yksityiselle puolelle.

Varsinaisesti pyysin puheenvuoron vielä toisesta seikasta, joka on kysymys resursoinnista. Minusta on hyvä, että terveyspalveluitamme resursoidaan lisää. Meidän terveyspalvelumme tarvitsevat lisäresursseja, ja selkeästi terveyspalveluissamme eroja alueittain selittävät tietyt sosioekonomiset kysymykset ja terveyserot, mutta myös johtaminen. Toisilla terveysasemilla kun johtaminen toimii hyvin, asiat luistavat. Erikoista tässä ratkaisussa on se, että pitää tehdä nyt laaja Helsingin mittainen ja aluekohtainen arvio siitä, kuinka paljon missäkin tarvitaan lisäresursseja. Nyt kuitenkin tässä esityksessä esitetään lisäresursseja alueelle, joka on sosioekonomisesti kaikkein vahvimpia alueita. Jälleen heräsi kysymys, mihin Helsingin lähiöt unohtuvat siinä kohdassa, kun lisäresursseja terveydenhoitoon annetaan. Eikö nyt olisi tällaisen päätöksen yhteydessä, jossa päätetään yhtäkkiä yhdelle alueelle ottaa, arvioida kaikki alueet ja missä erityisesti tarvitaan lisäresursseja? Ei unohdeta lähiöitä, joissa asuu valtaosa helsinkiläisistä.

Valtuutettu Pentti Arajärvi

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos apulaispormestari Vesikansalle selventävästä vastauksesta.

Tässä ehkä kymmenkunta puheenvuoroa sitten, ehkei ihan niin kauan sitten valtuutettu Vanhanen kertoi, että kaupungin terveysasemilla on tehty hyvää kehitystyötä. Jään nyt vain kysymään, miksi tämä sitten tarvitaan, jos kerran tiedämme jo hyvää kehitystyötä siellä tehdyn. Palaisin myös valtuutettu Honkasalon kysymykseen siitä, miksi yksityiset jakaisivat tätä liiketoimintansa kannalta olennaista seikkaa eli parhaita käytäntöjä muille. Mielenkiintoista nähdä. Ehkä näemme sellaisen sopimuksen, jossa heidät veloitetaan tähän, ja vielä kyetään seuraamaan, että he varmasti tekevät niin.

10.–11.6.2020

Viimekätinen palvelujen varmistaminen kuuluu kaupungille. Se on selvää. Se on sitten mielenkiintoista nähdä, kuinka paljon sitä joudutaan tekemään. Ei sitä voida palvelu kerrallaan katsoa, vaan mikä hyvänsä perusterveydenhuoltoon tai terveysasemille kuuluva tehtävä, jota ne eivät kykene hoitamaan, kaupunki joutuu hoitamaan sen jollakin toisella terveysasemalla. Toivottavasti se otetaan riittävästi huomioon näissä korvauksissa ja muissa vastaavissa samoin kuin hoitovirheiden korjaukset. Tämä keskustelu on aika hyvin osoittanut sen, mitä edellisessä puheenvuorossa sanoin: ”kaikki näyttää olevan kaupan” pitää paikkansa. Erityisesti se näyttää näin olevan eräillä ryhmillä, joiden kohdilla en ole koskaan huomannut, että jos jotakin voidaan myydä, se myydään.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Vielä haluan todeta, että minua kyllä huolestuttaa tämä Kannelmäen kohtalo, kun siellä on tarkoitus luopua huonokuntoisista kaupungin terveysasematiloista ja ulkoistaa terveysasemapalvelu. Herää kyllä kysymys, että siinä tilanteessa, kun tämä ulkoistuskokeilu 4 + 2 vuotta mahdollisesti on ohi ja todetaan, että homma ei toiminutkaan, mihin tiloihin kaupunki silloin enää voi palata. Tämä ei mielestäni ole ihan onnistunut valinta tämä Kannelmäki.

Kommenttina vielä tähän Rantasen hylkäysehdotukseen, joka sinänsä on ihan hyvä ja voisi olla kannatettava, mutta haluan todeta, että kun tässä lopussa on kuitenkin palvelusetelikannanotto, jossa sanotaan, että palvelusetelien käyttöä tulee lisätä täydentämään kaupungin omia palveluja, olen siitä samaa mieltä, että palveluseteliä voidaan käyttää kaupungin omien palveluiden lisänä. Mutta tällaisenaan ilman arviointia, mihin tarpeeseen se palveluseteli tulee, en ole valmis kannattamaan tätä Rantasen hylkäysehdotusta.

Valtuutettu Mari Rantanen

Jättäisin eriävän mielipiteen päätökseen.

Valtuutettu Pia Kopra

Olisin myös yhtynyt eriävään.

10.–11.6.2020

Valtuutettu Leo Stranius

Kiitos, puheenjohtaja.

Olisin vielä kysynyt, voinko merkitä ääneni edellisiin äänestyksiin.

(Puheenjohtajan välihuomautus.)

Selvä. Kiitos.

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Lauri Menna
johtava asiantuntija
ledande sakkunnig